

# De alternatieve lezing van *de meeste*:

Een corpusstudie naar de verschillende interpretaties van *de meeste*

Tara Janssen

Tara Janssen, S4261089

Masterscriptie Dutch Linguistics

Radboud University Nijmegen

Scriptiebegeleider: Helen de Hoop

Tweede lezer: Peter de Swart

Januari 2018

Vooraf

Ik wil graag mijn scriptiebegeleider Helen de Hoop bedanken.

Helen, ontzettend bedankt voor je onophoudelijk enthousiasme voor *de meeste*. Ik heb je eerlijke, en vaak zeer uitgebreide commentaar op mijn teksten altijd als zeer waardevol ervaren. Ik heb ontzettend veel van je kunnen leren, zowel op het gebied van de semantiek, als op meer persoonlijke punten. Ik denk hierbij onder andere (want er is genoeg) aan het aanwakkeren van mijn motivatie tijdens vakantieperiodes, het omgaan met feedback en niet geheel onbelangrijk: doorzetten. Ook bedank ik Peter de Swart, omdat hij ermee heeft ingestemd de tweede lezer van mijn scriptie te zijn.

Tevens bedank ik hen, die een rol hebben gespeeld bij de afronding van mijn thesis.

Inge Eijkhout van het Academisch Schrijfcentrum Nijmegen, voor advies gedurende de zomerschrijfweken. De studieadviseur van Linguistics, Godelief de Jong, waarvan ik heb geleerd dat om hulp vragen niet erg is. Jorijn Verbruggen, Vera Kormarnicki en Gerri van den Broek voor hun luisterend oor en positieve houding.

Ten slotte,

Patty en Ilona, omdat jullie me zowel op persoonlijk als academisch vlak voor me klaarstaan.

Wessel, omdat je er voor me bent.

## Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1. Inleiding	1
2. Betekenis en interpretatie van <i>de meeste</i>	4
2.1 Inleiding	4
2.2 Semantiek van <i>de meeste</i>	6
2.3 Semantiek versus pragmatiek	9
2.3.1 Maximes van Grice	9
2.3.2 Veilig formuleren	13
2.3.3 <i>de meeste</i> versus <i>alle</i>	15
2.3.4 <i>de meeste</i> versus <i>meer dan de helft</i>	17
2.4 Strategieën voor interpretatie	22
2.5 <i>de meeste</i> als superlatief	24
2.6 Een nieuwe definitie	25
2.7 Conclusie	32
3. Corpusonderzoek	34
3.1 Inleiding	34
3.2 Methode	37
3.3 De dataset	38
3.4 Annotatie van de data	40
3.5 Resultaten corpusstudie	42
3.5.1 Interpretaties	42
3.5.2 De grammaticale functie van subject	43
3.5.3 De grammaticale functie van object	44
3.5.4 Animacy	45
3.5.5 Telbaarheid	45
3.5.6 De grammaticale functie van subject met animacy	46
3.5.7 De grammaticale functie van object met animacy	49
3.6 Conclusie	52
4. Discussie	54
4.1 Inleiding	54
4.2 Verzamelingen	55
4.3 De invloed van grammaticale functie	63
4.4 Contrast en de <i>meer dan de helft</i> -lezing	65
4.5 Rangordes en de <i>niet meer dan de helft</i> -lezing	68
4.6 Conclusie	70
5. Conclusie	72
Literatuurlijst	74
Bijlage 1	76

## Samenvatting

In de semantische en pragmatische literatuur over de kwantor *de meeste* wordt vaak aangenomen dat een zin als *De meeste masterscripties zijn lang* betekent dat meer dan vijftig procent van de masterscripties lang is. Hierbij wordt over het hoofd gezien dat er ook zinnen bestaan waarbij *de meeste* niet verwijst naar een meerderheid van meer dan de helft, bijvoorbeeld in *De meeste baby's worden geboren op dinsdag*. In deze studie komen meerdere theorieën over *de meeste* aan bod, waarbij ik verschillende definities voor de kwantor bekijk. Met behulp van corpusonderzoek toon ik aan dat de verschillende lezingen beïnvloed worden door onder andere de grammaticale functie van *de meeste x* en dat ook het predicaat van belang is. Zowel negatie als het partikel *wel* kunnen ervoor zorgen dat de *meer dan de helft*-lezing geactiveerd wordt.

### 1. Inleiding

In deze masterscriptie staat de kwantor *de meeste* centraal. Deze kwantor is om meerdere redenen interessant, en is daarom al een aantal keer eerder het onderwerp geweest van linguïstisch onderzoek. Een van de eerste vragen waaraan we denken is *Hoeveel is de meeste?*

Wellicht vind je het niet nodig om precies te willen weten hoeveel *de meeste* is. Het is immers niet noodzakelijk om te weten hoeveel mensen op *Bohemian Rhapsody* van Queen hebben gestemd in de Top 2000 om de zin *Bohemian Rhapsody van Queen kreeg de meeste stemmen* te begrijpen. Daarnaast bestaat de optie om op te zoeken hoeveel stemmen het nummer daadwerkelijk heeft gekregen, maar zonder toegevoegde informatie moeten we het doen met *de meeste*. Ondanks dat de kwantor *de meeste* geen enkele informatie weergeeft over een daadwerkelijke hoeveelheid, begrijpen taalgebruikers zinnen met deze kwantor zonder problemen. Neem bijvoorbeeld een zin zoals (1). Zonder enige toegevoegde informatie over hoeveel moeders een hoofddoek dragen en hoeveel niet, kunnen we veel informatie uit de volgende zin halen.

(1) De meeste moeders dragen een hoofddoek.

In (1) kunnen we ervan uitgaan dat *de meeste moeders* in elk geval op het overgrote deel van de moeders slaat, omdat de spreker anders had kunnen zeggen dat bijvoorbeeld *een aantal* of *een paar moeders* een hoofddoek dragen. Daarnaast zullen er ook wel enkele moeders zijn die niet tot de groep behoren van mensen die een hoofddoek dragen, anders had de spreker gezegd 'Alle moeders dragen een hoofddoek'. Het laatste wat we uit de zin opmaken, is dat de spreker

het precieze aantal moeders die een hoofddoek dragen waarschijnlijk niet weet. Als de spreker zou weten dat het om exact acht moeders ging, of om ruim vierduizend, dan had hij deze informatie wel gedeeld.

De aannames die zojuist genoemd zijn, lijken wellicht voordehand te liggen, maar dat wil niet zeggen dat ze onbelangrijk zijn. Het trekken van deze conclusies over wat de spreker weet, en wat hij probeert over te dragen, is een geautomatiseerd proces. Zonder enige toegevoegde informatie kunnen we niet weten hoeveel moeders een hoofddoek dragen in dit scenario, maar we gaan uit van de meerderheid van de verzameling moeders. Het verschilt natuurlijk per persoon of je nu denkt dat het waarschijnlijk om meer dan 80% van de vrouwen gaat, of om een hoeveelheid van 70% tot 75% van de verzameling vrouwen. Als het goed is gaan we uit van ten minste 51%, en maximaal 99% van de vrouwen. *De meeste* slaat immers op de meerderheid, en als 100% van de vrouwen een hoofddoek draagt, had de spreker dat wel gezegd. Hieruit blijkt dat we (1) als volgt interpreteren: *meer dan de helft van de moeders draagt een hoofddoek*. Uit de interpretatie die volgt uit (1) kunnen we afleiden dat *de meeste* in ieder geval *meer dan de helft* betekent. Dit zou betekenen dat *de meeste* in iedere situatie vervangen moeten kunnen worden met *meer dan de helft*, aangezien dat de basisbetekenis van de kwantor omvat.

Laten we nu nog eens terugdenken aan de Top 2000. Als *de meeste* daadwerkelijk *meer dan de helft* betekent, zou dit betekenen dat *Bohemian Rhapsody van Queen kreeg de meeste stemmen* hetzelfde betekent als *Bohemian Rhapsody van Queen kreeg meer dan de helft van de stemmen*, en dat is natuurlijk niet het geval. Het bekende nummer van Queen heeft niet meer dan de helft van de stemmen gekregen in de Top 2000. Hieruit kunnen we twee conclusies trekken. Allereerst lijkt de definitie die we hanteren voor *de meeste* niet te kloppen. *De meeste* kan een andere betekenis hebben naast *meer dan de helft*. Tevens is het bijzonder dat vrijwel niemand zich bewust lijkt te zijn van deze afwijkende interpretatie van *de meeste*, terwijl we de twee verschillende interpretaties vrijelijk toepassen.

De volgende hoofdstukken wijd ik aan *de meeste* en de twee verschillende interpretaties die de kwantor kan hebben. In hoofdstuk 2 bespreek ik verschillende onderzoeken die over de kwantor *de meeste* gaan. Ik bespreek een aantal semantische definities voor *de meeste* die zijn voorgesteld in de literatuur. Met deze handvatten is het mogelijk om een beter zicht te krijgen op hoe de twee interpretaties van *de meeste* binnen een zin tot stand komen. In hoofdstuk 3 presenter ik de corpusstudie die ik heb gedaan om in beeld te krijgen welke elementen invloed

hebben op het creëren van de twee verschillende interpretaties van *de meeste*. De dataset die ik heb samengesteld met behulp van SoNaR-500 corpus (Oostdijk et al, 2013), heb ik onderworpen aan een kwantitatieve studie. Hierin heb ik een aantal variabelen getoetst die mogelijk van invloed zijn op de interpretatie van *de meeste*. In hoofdstuk 4 bespreek ik de resultaten van de studie in meer detail en laat ik zien op welke manieren *de meeste* geïnterpreteerd wordt in verschillende scenario's.

## 2. Betekenis en interpretatie van *de meeste*

### 2.1 Inleiding

In natuurlijke taal lijkt de betekenis van *de meeste* eenvoudig te omschrijven. De zin *De meeste baby's huilen wanneer ze geboren worden* wordt gewoonlijk als volgt geïnterpreteerd: tenminste vijftig procent van de baby's huilt wanneer ze geboren worden. Dit geldt ook voor *Meer dan de helft van de baby's huilt wanneer ze geboren worden*. Vandaar dat *de meeste* veelal als synoniem gezien wordt van de kwantor *meer dan de helft*. De drijfveer van deze vergelijking berust op het feit dat beide kwantoren alleen een ondergrens hebben. Hiermee wordt bedoeld dat men een duidelijk beeld heeft van hoeveel baby's er tenminste moeten huilen tijdens de geboorte, om van de eerdergenoemde zinnen te bepalen of deze waar of onwaar zijn. De kwantoren *de meeste* en *meer dan de helft* hebben geen boven-limiet en worden enkel gedefinieerd door de laagst mogelijke waarde. Dit betekent dat het niet uitmaakt 'hoeveel' meer dan de helft van de individuen voorkomen in een verzameling, enkel dat het meer dan de helft is van het totaal aantal individuen in een verzameling. In het geval van *meer dan de helft* moet meer dan vijftig procent van de individuen deel uitmaken van de betreffende verzameling. Wanneer de kwantor *de meeste* gebruikt wordt, gaat het dus om een deelverzameling van een verzameling individuen. In het geval van de eerder genoemde zin gaat het om een verzameling individuen (baby's) die wordt opgedeeld in twee deelverzamelingen: baby's die huilen tijdens de geboorte en baby's die niet huilen tijdens de geboorte.

Omdat *de meeste* en *meer dan de helft* beide gedefinieerd worden door een ondergrens, kunnen de kwantoren in bepaalde situaties als gelijk beschouwd worden. *De meeste baby's huilen wanneer ze geboren worden* is hier een voorbeeld van. De zin verandert immers niet van betekenis als *de meeste* wordt vervangen door *meer dan de helft*. Ondanks de gelijke ondergrens die we gebruiken om de kwantoren te definiëren, verschillen *de meeste* en *meer dan de helft* wel van elkaar. Ariel (2003) stelt dat *de meeste* de pragmatische interpretatie van *alle* uitsluit, terwijl dit niet het geval is voor *meer dan de helft*. De kwantor *de meeste* lokt een bepaald contrast uit: de zin *De meeste winkels zijn op zondag gesloten* suggereert dat er uitzonderingen bestaan, terwijl dit niet het geval is bij *meer dan de helft* (Ariel, 2003). Een lezer of toehoorder neemt in het geval van *De meeste winkels zijn op zondag gesloten* aan dat er winkels zijn die op zondag geopend zijn. De tweedeling in winkels die deze hoorder maakt, verloopt vrijwel automatisch. Het is verwarrend wanneer een spreker *de meeste* gebruikt, terwijl de kwantor *alle* van toepassing is. Dit is zo omdat er geen toegevoegde waarde is om een propositie als *De*

*meeste winkels zijn gesloten op zondag* te gebruiken, indien dit geldt voor alle individuen in de verzameling. Niet alleen werkt dit verwarrend, het kan tevens als misleidend opgevat worden. Dit geldt in mindere mate voor *meer dan de helft*: de uiting *Meer dan de helft van de auto's is rood* wordt als minder misleidend ervaren dan *De meeste auto's zijn rood* in het geval dat alle auto's rood zijn (Ariel, 2003). Een verdere uiteenzetting van Ariel (2003) is te vinden in paragraaf 2.3.

Kennelijk kan *de meeste* in meerdere situaties gebruikt worden, voor inhoudelijk verschillende hoeveelheden. De zin *De meeste baby's huilen wanneer ze geboren worden* kan waar zijn zijn wanneer slechts iets meer dan meer dan de helft van de baby's huilt bij de geboorte, maar ook wanneer dit ruimschoots meer dan de helft is, of zelfs alle baby's betreft. Dit lijkt wellicht niet zo opmerkelijk, maar *de meeste* is in dit opzicht een interessante kwantor. Anders gezegd, *alle* is niet op diezelfde manier toepasselijk op verschillende situaties: *Alle baby's huilen wanneer ze geboren worden* is geenszins een geldige propositie voor de situaties waarin iets meer dan meer dan de helft van de baby's huilt bij de geboorte, of ruimschoots meer dan de helft van de individuen in de verzameling baby's huilt bij de geboorte. De zin klopt alleen in de situatie waarbij er geen individuen zijn in de verzameling baby's die niet huilen. In de komende paragrafen worden verschillende linguïstische aspecten besproken die betrekking hebben op het gebruik en de betekenis van *de meeste*. In paragraaf 2.2 worden onder andere twee verschillende semantische definities gegeven van *de meeste* en leg ik uit welke implicaties de beide definities hebben voor de interpretatie van de kwantor. Daarnaast bespreek in paragraaf 2.3 een aantal voorbeelden waarin kwantoren een belangrijke rol spelen in miscommunicatie. Ik zal hierbij ingaan op het verschil tussen de semantiek (betekenis) en pragmatiek (interpretatie in context) van *de meeste*, in contrast met andere kwantoren zoals *alle* en *meer dan de helft*. Vervolgens bespreek in paragraaf 2.4 de theorie van Hackl (2009), die een ander aspect van de interpretatie van de meeste inzichtelijk maakt, namelijk de verwerking hiervan. De (moeite) die de verwerking van verschillende kwantoren kost, heeft directe betrekking op de mate waarin deze falsificeerbaar zijn, en dus ook op de keuze van een spreker om een kwantor te gebruiken danwel vermijden. In 2.5 bespreek ik Hoeksema (1983), die de meeste niet alleen als kwantor beschouwd, maar tevens als overtreffende trap van veel. Zijn interpretatie van de meeste wijkt af van de eerder besproken definities in paragraaf 2.2. In de hier opvolgende paragraaf (2.6) wordt een derde definitie gepresenteerd die mogelijk uitmondt in een oplossing voor het eerder geponeerde probleem dat we ondervonden voor de meer gebruikte definities uit de tweede paragraaf.

## 2.2 Semantiek van *de meeste*

Wanneer we *de meeste* formeel semantisch willen definiëren, wordt gebruik gemaakt van verzamelingen individuen (De Hoop, 1996; Zwarts, 1983; Lappin, 1996). *De meeste* is een determinator, oftewel een kwantor, die een relatie legt tussen twee verzamelingen individuen. Alvorens dieper in te gaan op *de meeste* wordt gekeken naar de betekenis van een eenvoudige propositie, zoals (2). Hierbij beperken we ons tot een afgebakend discussiedomein.

(2) Willem is een baby.

Zin (2) is waar wanneer in een gegeven discussiedomein het individu *Willem* een element is van de verzameling baby's. Dit wordt genoteerd als (3).

(3) *Willem is een baby* is waar desda  $\| \text{Willem} \| \in \{x: \text{baby}(x)\}$

Een zin als *Willem is een baby en huilt wanneer hij geboren wordt* is alleen waar wanneer Willem een element is van zowel de verzameling baby's als de verzameling individuen die huilen bij de geboorte.

(4)  $\| \text{baby} \| = B = \{x: \text{baby}(x)\}$

(5)  $\| \text{huilen tijdens de geboorte} \| = H = \{x: \text{huilt bij de geboorte}(x)\}$

(6)  $\| \text{baby's die huilen bij de geboorte} \| = B \cap H = \{x: \text{baby}(x) \ \& \ \text{huilt bij de geboorte}(x)\}$

Voorbeeld (6) is een weergave van de doorsnede van de verzameling baby's en de verzameling huilende individuen bij de geboorte. Deze verzameling bevat de individuen die zich in de verzameling B (baby's) en tevens in de verzameling H (huilen bij de geboorte) bevinden. Dit is een deelverzameling van de verzameling baby's.

Er kan ook verwezen worden naar een element uit een deelverzameling. *Willem is een baby en huilt wanneer hij geboren wordt* wordt genoteerd als (7), waarbij de voorgaande notaties (4 tot en met 6) worden gebruikt.

(7) *Willem is een baby en huilt wanneer hij geboren wordt* is waar desda

$\| \text{Willem} \| \in \{x: \text{baby}(x) \ \& \ \text{huilt bij de geboorte}(x)\}$

Proposities met kwantoren kunnen op dezelfde manier worden geformuleerd. In (8) wordt de definitie van *de meeste* als een relatie tussen verzamelingen weergegeven (De Hoop, 1996;

Zwarts, 1983). Alle kwantoren kunnen op deze wijze gedefinieerd worden, dus ook *alle*, zoals geformuleerd in (9).

$$(8) \quad \| \text{de meeste } AB \| = 1 \text{ desda } |A \cap B| > |A - B|$$

$$(9) \quad \| \text{alle } AB \| = 1 \text{ desda } |A - B| = 0$$

Wanneer we in (8) de verzameling baby's de verzameling A noemen en de verzameling van individuen die huilen bij de geboorte B, dan geeft deze formule letterlijk het volgende weer: *De meeste baby's huilen bij de geboorte* is waar dan en slechts dan als het aantal individuen die behoren tot de verzameling van baby's én tot de verzameling van individuen die huilen bij de geboorte groter is dan het aantal individuen die behoren tot de verzameling baby's maar niet tot de verzameling van individuen die huilen bij de geboorte.

Op deze manier kan *de meeste* dus gedefinieerd worden in logische termen. De definitie in (8) is ondubbelzinnig en geeft ons de mogelijkheid van iedere uiting met *de meeste* te bepalen of de zin waar is of niet. Toch is (8) niet de enige mogelijke definitie. De analyse van *de meeste* die Peterson (1979) geeft verschilt van die van De Hoop (1996) en Zwarts (1983). Peterson definieert *most* ook in termen van  $|A \cap B|$  en  $|A - B|$ , maar voegt hier een restrictie aan toe. De verzameling  $(A - B)$  kan volgens Peterson niet leeg zijn. Dit betekent dat de propositie *De meeste baby's huilen bij de geboorte* als waar beschouwd wordt door De Hoop (1996) en Zwarts (1983), maar niet door Peterson (1979), wanneer alle baby's huilen bij de geboorte, oftewel  $|A - B|$  gelijk is aan nul.

Peterson (1979:1) gebruikt *the square of opposition* als basiselement in zijn betoog voor deze restrictie (Figuur 1).

	Affirmatives	Negatives
<b>Nearly universal</b>	A	E
	Most S are P	Most S are not P
<b>More than particular</b>	I	O
	Many S are P	Many S are not P

Figuur 1 – *the square of opposition*; een indeling van kwantoren in zowel bevestigende context als negatie (Peterson, 1979:1).

Peterson leidt hiervan de volgende formules af:

- (10) (Most S are P) if & only if (Few S are notP)  
(Most S are notP) if & only if (Few S are P)

Dit betekent dat wanneer  $\| \text{de meeste } A \text{ zijn } B \|$  waar is, het zo moet zijn dat  $\| \text{enkele } A \text{ zijn niet } B \|$  ook waar is. Andersom is dit hetzelfde:  $\| \text{de meeste } A \text{ zijn niet } B \|$  is waar wanneer  $\| \text{enkele } A \text{ zijn } B \|$  ook waar is. De formule in (10) betekent in principe dat *most* altijd toepasbaar is op een tweedeling van een verzameling individuen, waarbij in beide delen van de verzameling minstens één individu zit. Volgens deze definitie is *de meeste* geen geschikte kwantor voor een situatie waarin  $\| \text{alle } AB \|$  ook het geval is. In het geval dat  $\| \text{alle } AB \|$  waar is, is het immers niet mogelijk dat er minimaal één individu in de verzameling A maar niet in B zit.

Een propositie als *De meeste jongens zijn lang* is waar volgens de definitie in (8) wanneer de deelverzameling van jongens die lang zijn, groter is dan de deelverzameling van jongens die niet lang zijn. Het is hierbij niet van belang hoeveel groter deze groep is, en of de deelverzameling van niet lange jongens leeg is of niet. Volgens deze definitie is *De meeste jongens zijn lang* ook waar wanneer de verzameling jongens bestaat uit alleen maar lange jongens. Dit wordt weergegeven als in (11).

- (11)  $\| \text{de meeste jongens zijn lang} \| = 1$  desda  $|J \cap L| > |J - L|$   
 $J \cap L = \{x: \text{jongen}(x) \ \& \ \text{lang}(x)\}$

In (12) wordt de definitie die Peterson gebruikt weergegeven, waarna *De meeste jongens zijn lang* is weergegeven in (13) volgens deze definitie. Het eerste deel blijft gelijk aan de definitie in (8): de eis dat  $|A \cap B|$  groter is dan  $|A - B|$ . Het tweede stuk zorgt voor een verdere beperking van de interpretatie.

- (12)  $\| \text{de meeste } AB \| = 1$  desda  $|A \cap B| > |A - B| \ \& \ |A - B| > 0$   
(13)  $\| \text{de meeste jongens zijn lang} \| = 1$  desda  $|J \cap L| > |J - L| \ \& \ |J - L| > 0$   
 $J \cap L = \{x: \text{jongen}(x) \ \& \ \text{lang}(x)\}$

*De meeste jongens zijn lang* is waar, volgens zowel de definitie van Peterson als die van De Hoop (1996) en Zwarts (1983), wanneer de verzameling van jongens die lang zijn, groter is dan de verzameling van jongens die niet lang zijn. Het is hierbij niet van belang hoeveel groter de

verzameling van lange jongens is dan de verzameling van niet lange jongens. Het tweede deel van de definitie die Peterson gebruikt is nieuw. De toevoeging in (12) dat de verzameling van niet lange jongens minimaal uit één individu moet bestaan wordt door Peterson als noodzakelijk ervaren, terwijl dit volgens de definitie in (11) niet het geval is.

## 2.3 Semantiek versus pragmatiek

### 2.3.1 Maximes van Grice

Wanneer men uitgaat van de formule zoals weergegeven in (8) zou *de meeste* waar kunnen zijn in situaties waarin *alle* waar is. De zin *De meeste kappers zijn 's maandags gesloten* klopt dan ook als alle kappers op maandag gesloten zijn. De zin is waar wanneer meer dan 50% van alle kappers op maandag zijn deuren dicht houdt, dit is ook zo als alle kappers dicht zijn. Toch gebruikt men *de meeste* meestal niet in situaties waarin *alle* ook een geschikte kwantor is. *De meeste* kan immers misleidend zijn als eigenlijk *alle* wordt bedoeld. *De meeste* geeft in dat geval de indruk dat er een aantal uitzonderingen zijn waarmee rekening gehouden moet worden, terwijl de propositie formeel gezien, volgens de semantische definitie in (8), wel hetzelfde kan betekenen.

Vanuit communicatief perspectief is het onwaarschijnlijk dat sprekers kiezen voor de kwantor *de meeste* wanneer *alle* ook gebruikt kan worden. De reden hiervoor zou kunnen zijn dat mensen proberen om doeltreffend te communiceren. Communicatie is doeltreffend wanneer er aan een aantal *maximes* wordt voldaan. Maximes worden uitgelegd als subjectieve principes, afhankelijk van de persoonlijke doelen van een individu. Enkele van deze maximes zijn volgens taalfilosoof Grice nodig om tot een doeltreffende communicatieve uiting te komen. Deze set van regels vormt het *Cooperative Principle*: een model waarbij het enige doel is om effectief te communiceren (Grice, 1975). Wanneer een uiting voldoet aan de geformuleerde maximes, wordt deze uiting volgens Grice als doeltreffend beschouwd. De vier maximes waaraan voldaan moet worden volgens Grice zijn die van *Quantity*, *Quality*, *Relation* en *Manner*. Deze worden in de genoemde volgorde uiteengezet.

Grice noemt per categorie één of meerdere maximes waar een spreker zich aan dient te houden om doeltreffend te zijn. Onder de categorie *Quantity* vallen de maximes ‘Wees zo informatief als nodig is’ en ‘Wees niet informatiever dan vereist is.’ Dit betekent dat het nodig

is om specifiek te zijn, maar niet te gedetailleerd. Onnodige details kunnen zorgen voor ruis in communicatie.

De categorie *Quality* kan men samenvatten met het maxime ‘Spreek alleen de waarheid.’ Dit zet Grice uiteen met de submaximes ‘Zeg geen dingen waarvan je denkt dat ze niet waar zijn’ en ‘Zeg geen dingen waarvoor je geen bewijzen hebt’.

Grice beperkt zich tot één maxime voor de categorie *Relations*: ‘Wees relevant.’ Zelfs wanneer dit maxime wordt gehanteerd, kunnen er misverstanden in communicatie ontstaan. De spreker kan andere informatie relevant vinden dan de toehoorder: de spreker is zich bewust van de informatie die hij wil overdragen, terwijl de toehoorder hier vooraf niet van op de hoogte is. De toehoorder heeft er baat bij wanneer de spreker zich aan dit maxime houdt, zodat de toehoorder geen overbodige informatie hoeft weg te filteren. Hij kan in dat geval aannemen dat alle informatie in een uiting van belang is.

De categorie *Manner* is de vierde categorie die Grice benoemt. In tegenstelling tot de andere categorieën betreft het niet de inhoud van een uiting die beoordeeld wordt, maar de wijze van formulering. De maximes ‘Voorkom onduidelijkheden’, ‘Voorkom ambiguïteit’, ‘Wees kort en bondig’ en ‘Wees geordend’ zijn zeer belangrijk voor het *Cooperative Principle*. De toehoorder gaat er namelijk van uit dat de spreker dit principe toepast op zijn uitingen, net zoals de spreker aanneemt dat de toehoorder luistert via dit principe.

Het belang van *Manner* wordt duidelijk wanneer gekeken wordt naar propositie (14a). Deze uiting is ook waar in een situatie waarin propositie (14b) het geval is, maar de b-zin wordt in dat geval verkozen boven de a-zin. Dit is geheel volgens de maximes die Grice beschrijft, zoals ‘Voorkom onduidelijkheden’.

- (14) a. Ik heb een kind.  
b. Ik heb twee kinderen.

De uiting *Ik heb een kind* is semantisch gezien volledig juist wanneer de spreker twee kinderen heeft, maar pragmatisch gezien niet. Zonder verdere context wordt een dergelijke uiting als misleidend beschouwd. De maximes die geschonden worden zijn onderdeel van de categorieën *Quantity* en *Manner* (Grice, 1975). Grice beschrijft dat *Quantity* een belangrijke rol speelt bij effectief communiceren.

If you are assisting me to mend a car, I expect your contribution to be neither more nor less than is required; if, for example, at a particular stage I need four screws, I expect you to hand me four, rather than two or six  
(Grice 1975:47).

Grice geeft aan dat het veranderen van hoeveelheden verwarrend kan zijn voor zowel de spreker als toehoorder. Wanneer een spreker onduidelijk formuleert ten aanzien van *Quantity* of *Manner*, bijvoorbeeld door het gebruik van de kwantor *alle* in plaats van *de meeste* of vice versa, kan dit tot gevolg hebben dat de toehoorder de uiting anders interpreteert dan bedoeld. Grice geeft met deze analogie aan dat het onlogisch is dat de ene partij in communicatie, een vorm van samenwerking, met opzet niet voldoet aan de verwachtingen van de andere partij. Dit is niet in overeenstemming met het doel van beide partijen: communiceren. In het geval dat een spreker twee kinderen heeft maar de a-zin van (14) formuleert, is de kans op verwarring groter in de rest van het gesprek dan in het geval van de b-zin. De toehoorder gaat in dit geval immers uit van een situatie met slechts één kind, en niet van twee of meer kinderen. De spreker heeft er voor een soepel verloop van het gesprek baat bij om te kiezen voor zin (14b), omdat deze de maxims van *Quantity* waarborgt en de a-zin dat niet doet.

Toch zijn er ook situaties denkbaar waarbij het niet uitmaakt voor zowel de spreker als hoorder dat een zin als *Ik heb een kind* wordt gebruikt in een situatie dat de spreker twee kinderen heeft. Hiermee wil ik niet suggereren dat een tweede kind verwaarloosbaar is, maar dat er contexten zijn waarin het aantal kinderen er niet toe doet. In Nederland kunnen ouders kinderbijslag aanvragen wanneer ze één of meerdere kinderen hebben. Ondanks dat de hoogte van dit bedrag wordt vastgesteld aan de hand van de hoeveelheid kinderen, is de hoeveelheid kinderen niet van invloed op het wel of niet in aanmerking komen voor kinderbijslag.

Een andere situatie waarbij de hoeveelheid van individuen in een verzameling niet van belang is, maar enkel dat er ten minste één individu in de verzameling aanwezig is wordt gegeven in (15).

(15) *Telefoongesprek tussen A en B. Spreker B heeft twee auto's.*

A: 'Ik heb de laatste bus gemist.'

B: 'Vervelend! Ik kan je wel even ophalen, als je wilt?'

A: 'Dat zou ik enorm waarderen. Heb je een auto?'

B: 'Ja, ik heb een auto. Bij welke bushalte ben je?'

Spreker B antwoordt in (15) op de vraag of hij een auto heeft, dat hij inderdaad een auto heeft. Dit is een adequaat antwoord in de gegeven context, ook al heeft hij twee auto's. Dat hij twee auto's heeft, is immers in de gegeven situatie niet relevant.

De bovenstaande situaties zijn echter uitzonderingen, die zonder problemen geïnterpreteerd worden door het verschaffen van context. Zonder context wordt een uiting zoals (14a) als pragmatisch onjuist beschouwd wanneer deze onvolledige informatie bevat, zoals in een situatie waarin (14b) ook klopt. Tevens schendt de spreker bij (14a) ook maximes van de categorie *Manner*. De toehoorder gaat ervan uit dat de spreker uitingen doet aan de hand van het *Cooperative Principle*, en dus relevante en kloppende informatie overdraagt. Het zal als onduidelijk of storend worden ervaren wanneer een spreker zegt een kind te hebben, terwijl hij meer dan een kind heeft. Wanneer een maxime wordt geschonden, kan een uiting als hinderlijk worden ervaren, zowel door de zender als de ontvanger. Wanneer men een ongebruikelijke kwantor gebruikt, kan een boodschap ambigu worden, zoals het geval waarin men *de meeste* gebruikt, wanneer *alle* ook een geschikte kwantor is. Het wordt als misleidend ervaren wanneer iemand zegt *De meeste van mijn kinderen hebben blauwe ogen*, wanneer dit in werkelijkheid geldt voor alle kinderen van deze persoon. Semantisch gezien spreekt deze persoon de waarheid, pragmatisch wordt ten onrechte gesuggereerd dat niet alle kinderen van de spreker blauwe ogen hebben.

Ondanks dat het onwenselijk is om het *Cooperative Principle* te schenden op de eerder genoemde punten, gebeurt dit met regelmaat. Ariel (2006) geeft aan dat uitingen (vaak opzettelijk) foutief worden geïnterpreteerd wanneer het *Cooperative Principle* niet op alle punten wordt gehandhaafd. Ariel (2006) heeft deze voorkomens bestempeld met de term 'wise-guy interpretations', ofwel een *wijsneusinterpretatie*. "Wise-guy interpretations are interpretations an interlocutor can insist on despite the fact that they are contextually inappropriate", aldus Ariel (2006:62). Er is sprake van een wijsneusinterpretatie wanneer een luisteraar en een spreker vasthouden aan verschillende interpretatiemogelijkheden, terwijl de bedoelde interpretatie voor beide partijen duidelijk is. Ariel geeft hierbij het volgende voorbeeld:

“A young couple went into the Allegro record store and offered to sell two CDs. The store manager offered the couple 40 sheqels (*munteenheid*). The guy, who looked like a Kibbutznik, said that in the store across the street he can get 50 sheqels. The manager of the store said that not on his life will he get such a sum. They took a bet . . .

The guy sold the CDs and got 55 sheqels for them. He took a receipt and went back to Allegro. Sorry, said the manager, you lost. I said you won't get 50 sheqels, and indeed, you did not get such a sum. I got more, explained the astonished Kibbutznik, but the sales woman laughed in his face”  
(Ariel, 2006:62)

Ariel laat hierbij het verschil zien tussen de standaardinterpretatie en de wijsneusinterpretatie. De winkelmanager staat erop dat de hoeveelheid van 55 sheqels niet gelijk staat aan 50 sheqels. Dit terwijl 55 sheqels de hoeveelheid van 50 sheqels bevat. Dat het bedrag van 50 sheqels een exacte waarde moet zijn is enkel de opvatting van de winkelmanager: het jonge stel gaat uit van een hoeveelheid van ten minste 50 sheqels.

In het begin van deze paragraaf is het voorbeeld *De meeste kappers zijn 's maandags gesloten* genoemd. Hiervan weten we dat in een situatie waarbij alle kappers gesloten zijn, deze zin klopt, maar in die situatie klopt de zin *Alle kappers zijn 's maandags gesloten* ook. Semantisch gezien zouden, althans volgens de definitie in (8), beide kwantoren gebruikt kunnen worden in deze situatie. De maximes *Quantity* en *Manner* van het *Cooperative Principle* zorgen ervoor dat een spreker in dit geval de kwantor *alle* de voorkeur geeft boven *de meeste*.

### 2.3.2 Veilig formuleren

Weliswaar zagen we in de vorige paragraaf dat er pragmatische bezwaren kunnen spelen die het mogelijk ontwijken van een kwantor als *de meeste* tot gevolg hebben, toch zijn er ook situaties waarin *de meeste* juist de voorkeur geniet boven kwantoren als *alle*, *meer dan de helft* of *veel*. De keuze om bewust *de meeste* te gebruiken in plaats van *alle*, komt voor wanneer *alle* op basis van andere argumenten wordt vermeden. In het geval van een generieke uitspraak wordt *all* door Ariel (2004) beschouwd als een nietszeggende toevoeging. Zij geeft aan dat *alle* vermeden wordt wanneer er geen directe reden is om deze toe te voegen: de kwantor *all* moet

inhoudelijk van toegevoegde waarde zijn. De uiting *Americans do not vote in great numbers* wordt door Ariel als voorbeeld gebruikt. Het toevoegen van de kwantor *all* bij *Americans* heeft geen meerwaarde. De uiting *Americans do not vote* verwijst immers al naar alle individuen in de verzameling Amerikanen. De uiting *All Americans do not vote* wordt om deze reden niet als optimaal gezien. Daarnaast wordt de waarheid van de zin zo ook gemakkelijk in twijfel getrokken.

Wanneer *alle* op basis van semantiek geen goede kwantor is, zou men in alle gevallen de kwantor *niet alle* kunnen gebruiken. *Niet alle* kan immers iedere waarde behalve  $|A - B| = 0$  uitdrukken. Het toevoegen van een negatie aan *alle* is echter nog ongebruikelijker dan het toevoegen van *alle* aan een generieke uitspraak: *Not all Americans do not vote* is wellicht inhoudelijk een goede zin, maar is zeer onnatuurlijk in gebruik en komt daarom bijna nooit voor (Ariel, 2004). De kwantor *most* geniet de voorkeur om een meerderheid uit te drukken boven *all* en *not all*, omdat deze toepasbaar is bij verschillende generieke uitspraken, waar *all* geen meerwaarde heeft en *not all* een als ongebruikelijk of onjuist wordt ervaren.

Daarnaast is *de meeste* minder gemakkelijk falsifieerbaar dan kwantoren zoals *alle* en *geen*. Om deze reden wordt *most* een veilige kwantor ofwel *low-risk quantifier* genoemd (Gärtner, 2007). Het is mogelijk om zonder veel moeite een uiting zoals *All Americans do not vote* te ontcrachten. Om dit te doen hoeft men immers maar één Amerikaan te vinden die wel stemt, en die dus een element is van de verzameling van stemmende individuen. Dit geldt ook de kwantor *no/none*. Om *None of the Americans vote* te verwerpen is er ook maar één Amerikaan nodig die wel stemt en die dus deel uitmaakt van de verzameling individuen die stemmen.

Gärtner (2007) benadrukt dat *de meeste* minder gemakkelijk te falsificeren is dan *alle* en *geen*. Door het gebruik van *de meeste* in plaats van *alle* neemt men als het ware minder risico. Wanneer er in een krantenartikel zou staan dat alle tandartsen elektrisch poetsen aanbevelen, hoeft een lezer maar één tandarts te kennen die geen voorstander is van elektrisch tandenpoetsen, bijvoorbeeld zijn eigen tandarts, om te weten dat deze stelling niet waar is. Een aantoonbaar onware bewering in een krantenbericht doet afbreuk aan de betrouwbaarheid van de krant. Krantenberichten en academische stukken houden dan ook liever een slag om de arm (Ariel 2004; Gärtner 2007). Wanneer *alle* vervangen wordt door *de meeste* kan men hiermee een slag om de arm houden. Het wordt minder gemakkelijk om de uitspraak te ontcrachten.. Met behulp van de proposities in (16) en (17) laat ik dit verschil zien.

(16) Alle tandartsen bevelen elektrisch tandenpoetsen aan.

$\| \text{alle } AB \| = 1 \text{ desda } |A - B| = 0$

(17) De meeste tandartsen bevelen elektrisch tandenpoetsen aan.

$\| \text{de meeste } AB \| = 1 \text{ desda } |A \cap B| > |A - B|$

Voor zowel (16) en (17) geldt dat de propositie falsifieerbaar is met behulp van verzamelingenleer. Voor (17) geldt enkel dat het meer werk kost om deze uiting te falsificeren: het is noodzakelijk om in detail te kijken naar de verzameling van tandartsen om te bepalen hoeveel van deze individuen tevens deel uitmaken van de verzameling van individuen die elektrisch tandenpoetsen aanbevelen. Dit in tegenstelling tot *alle* in (16), waarbij je aan één tandarts genoeg hebt om de uitspraak te kunnen ontkrachten. Indien  $|A - B|$  aantoonbaar niet gelijk is aan 0, kunnen we niet zeggen dat alle AB een geldige weergave is voor *Alle tandartsen bevelen elektrisch tandenpoetsen aan*. Voor (17) geldt dat deze zin moeilijker is om te ontkrachten. Het is immers niet op dezelfde manier te controleren als in (16). Ook al ken je zelf als lezer alleen tien tandartsen die elektrisch poetsen niet aanbevelen, maar juist afraden, dan kan de zin toch nog steeds waar zijn.

De belangrijkste reden om *most* een *low-risk quantifier* te noemen is dat het meer moeite kost om de waarheid van een uiting met *most* te controleren (Gärtner, 2007). Het gebruik van *de meeste* is dus in overeenstemming met het *Cooperative Principle* van Grice (1975), in het bijzonder met het maxime ‘Spreek alleen de waarheid’. De spreker houdt rekening met het bestaan van uitzonderingen op de generalisatie door het gebruik van *de meeste*.

### 2.3.3 *de meeste* versus *alle*

Het gebruik van *de meeste* is wellicht ‘veiliger’ dan *alle*, maar is daarmee nog niet altijd een goede vervanger. Pragmatisch gezien kan het onwenselijk zijn om *de meeste* te gebruiken in een situatie waarin *alle* ook een goede keuze zou zijn (Grice, 1975; Ariel, 2006).

Behalve dat het pragmatisch gezien af te raden kan zijn om *de meeste* te gebruiken als vervanger van *alle*, is er ook een situatie waarbij het onmogelijk is om dit te doen. Om dit te demonstreren gebruiken we nog eenmaal de eerder besproken situatie van de gesloten kapperszaken uit paragraaf 2.3.1 als voorbeeld in de zinnen (18) en (19).

(18) Alle kappers zijn 's maandags gesloten.

(19) De meeste kappers zijn 's maandags gesloten.

Een zin als *De meeste kappers zijn 's maandags gesloten* klopt ook wanneer alle kappers op maandag gesloten zijn, wat inhoudt dat (19) een correct alternatief zou moeten zijn voor (18). Toch is dit niet in alle gevallen zo. Neem bijvoorbeeld het volgende fragment van een Engels krantenartikel uit 2016.

'Town with no hairdresser sends out plea for someone to save their locks'

Tiny and isolated, Norman Wells in Canada might not be the biggest of markets, but it's a captive one for anyone with chopping skills.

A town has put out an urgent call for a hairdresser - because it's so isolated no one wants to move there. Norman Wells has been without a coiffeur for two years and residents there say enough is enough. [...]

THE MIRROR- 15 februari 2016

In het Canadese dorp Norman Wells zijn geen kapperszaken. Toch blijft (18) nog steeds correct: *alle kappers zijn 's maandags gesloten* is waar wanneer de verzameling A (kappers) geen elementen bevat. In de beschreven situatie is de verzameling kappers leeg, maar dat vormt geen probleem voor de definitie van *alle*, zoals in (9). *Alle kappers zijn 's maandags gesloten* is waar wanneer alle individuen in de verzameling kappers ook behoren tot de verzameling van op maandag gesloten kappers.

Voorbeeld (19), *De meeste kappers zijn 's maandags gesloten*, vereist volgens de definitie in (8) dat meer dan vijftig procent van de individuen in de verzameling kapperszaken gesloten moet zijn op maandag. De doorsnede van de verzameling van A (kappers) en B (individuen die 's maandags gesloten zijn) moet meer elementen bevatten dan de verzameling van individuen die tot A maar niet tot B behoren. Wanneer verzameling A leeg is, kunnen er geen individuen zijn die behoren tot de doorsnede van A en B. Dit betekent dat de doorsnede van verzameling A en B nooit meer dan vijftig procent van het totale aantal individuen in verzameling A kan bevatten. Behalve dat het wiskundig gezien onmogelijk is om een lege verzameling op te delen, zijn er ook andere argumenten die bijdragen aan de conclusie dat *de meeste* niet kan verwijzen naar een lege verzameling.

Een van die argumenten komt van Geurts & Van der Sandt (1999). Zij benadrukken het belang van *binding theory* bij het bespreken van kwantoren zoals *most*. *Binding theory* beschikt over de aanname dat een kwantor zoals *most* gebonden moet zijn, zoals ook het geval is bij anaforen. Het proces waarbij een kwantor gebonden kan worden aan de hand van focus verschaft door de spreker, is geautomatiseerd. (Geurts & Van der Sandt, 1999). Geurts & Van der Sandt beargumenteren dat in het geval van *most* we automatisch uitgaan van een niet-lege verzameling voor verzameling A. Dit betekent onder andere dat men na het lezen van voorbeeld (20a) of (20b), tevens de c-zin infereert.

- (20) a. Most passengers survived the crash.  
b. It is likely that most passengers survived the crash.  
c. There were passengers.  
(Geurts & Van der Sandt, 1999:269)

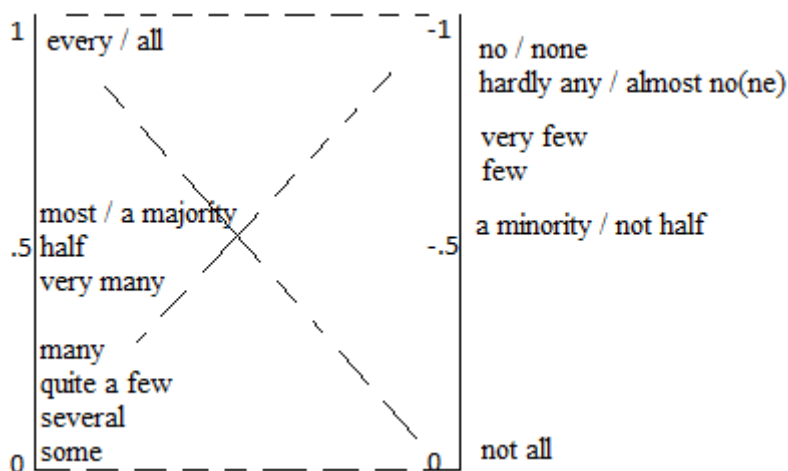
Met het voorbeeld uit *The Mirror* en de redenering van Geurts & Van der Sandt (1999) volgt de conclusie dat er situaties zijn waarin *de meeste* een ongepaste kwantor is terwijl *alle* wel mogelijk is. *Most* in de zinnen (20a) en (20b) triggert de verwachting dat verzameling A, *passengers*, ten minste één individu bevat. Dit verklaart waarom de propositie in (19) niet klopt in een situatie waarin verzameling A leeg is, maar de propositie in (18) wel. Het gaat hierbij zowel om pragmatiek als semantiek: de kwantor *de meeste* zorgt ervoor dat een toehoorder aanneemt dat hij te maken heeft met een niet lege verzameling en het is niet mogelijk om te bepalen wat *meer dan de helft* is van een verzameling met nul individuen. Het gebruikte voorbeeld, de lege verzameling, is de enige variant waarbij *de meeste* volgens de definitie in (8) niet definieerbaar is, terwijl *alle* volgens de definitie in (9) dat wel is.

#### 2.3.4 *de meeste* versus *meer dan de helft*

*Most* is uitgebreid onderzocht door Ariel (2003; 2004; 2006). Zij toont aan dat, hoewel in het geval van een niet lege verzameling *de meeste* semantisch gezien gebruikt zou kunnen worden als alternatief voor *alle*, dit in de praktijk niet of nauwelijks gebeurt in het Engels. Voor het Nederlands zou dit betekenen dat het is ongebruikelijk is om een zin als *De meeste cadeautjes zijn ingepakt* te formuleren wanneer *Alle cadeautjes zijn ingepakt* ook zou kloppen. Hieruit kunnen we afleiden dat men bij gebruik van *most* de aanname maakt dat er een zekere

tweedeling bestaat tussen de individuen van een verzameling (Ariel 2003; 2004; 2006). Wanneer iemand zegt *De meeste cadeautjes zijn ingepakt*, ontstaat de verwachting dat er in de verzameling cadeautjes ook een deelverzameling van cadeautjes bestaat die niet ingepakt zijn (Ariel, 2006). Deze analyse komt overeen met die van Peterson (1979), al gebruikt Ariel niet de definitie van *most* die Peterson hanteert. Ariel is van mening dat *most* wel *all* kan omvatten, zoals volgens de definitie in (8), maar dat dit in de praktijk zelden gebeurt.

Het idee van de tweedeling van een verzameling, waarin beide deelverzamelingen individuen bevatten, komt overeen met de opvatting van Geurts en Van der Sandt (1999) en Horn (1989). Figuur 2 toont een overzicht van Horn van verschillende kwantoren. Dit figuur laat het pragmatische verschil tussen *most* en *all* zien. Ariel gaat dieper op dit verschil in: Horn geeft hierin weer hoe *most* een grotere meerderheid definieert dan *more than half*. Toch zitten de twee kwantoren erg dicht bij elkaar. Er is geen duidelijkheid over hoeveel zij van elkaar verschillen. Ariel (2003) heeft onderzocht hoe taalgebruikers *most* inschatten, en hoezeer dit verschilt van *more than half*.



Figuur 2 – Een weergave van de hoeveelheid van kwantoren en hun onderlinge verhoudingen, Horn 1989.

Ariel (2003) heeft proefpersonen zinnen met verschillende kwantoren laten beoordelen. Zij heeft gekeken welke procentuele waardes geaccepteerd worden wanneer er gebruik wordt gemaakt van de kwantoren *most* en *more than half*. De zinnen werden als in (21) aan de participanten voorgelegd. Hierbij werden in verschillende voorbeeldscenario's verschillende percentages gebruikt voor de antwoorden a tot en met d.

(21) **Most/more than half** of the cars in this shop are defective.

How many cars could the speaker mean?

- a. 31% of the cars
- b. 51% of the cars
- c. 78% of the cars
- d. 92% of the cars
- e. none of the above

Wanneer *most* werd gebruikt om naar de deelverzameling te verwijzen, werd het antwoord dat verwees naar de gehele verzameling (100%) verworpen door de participanten. Dit was niet het geval wanneer *more than half* werd gebruikt. Het gebruik van *de meeste* in (22a) zou volgens de proefpersonen dus onacceptabel zijn in een situatie waarin alle auto's rood zijn, terwijl *meer dan de helft* in diezelfde situatie wel acceptabel zou zijn.

- (22) a. De meeste auto's zijn rood.  
b. Meer dan de helft van de auto's is rood.

Ariel constateerde dat *most* niet alleen verwijst naar een hoeveelheid waarbij de ondergrens bepalend is: de proefpersonen hanteerden ook een zekere bovengrens. Ariel (2003) heeft niet alleen aangetoond dat er zekere bovengrens bestaat, maar heeft, door het 100%-antwoord toe te voegen aan de meerkeuzeantwoorden, proefpersonen gemanipuleerd om het 100%-antwoord te kiezen dan wel te verwerpen. Hierdoor is het mogelijk om te bepalen of het 100%-antwoord alleen minder wenselijk is dan alternatieve hoeveelheden, of dat het ook maar ook of het daadwerkelijk wordt afgekeurd. Dit is te zien in voorbeeld (23), waarbij de andere antwoorden geen goede antwoorden zijn. De proefpersonen worden hierdoor gedwongen om te kiezen voor antwoord a of antwoord e. Hiermee wordt duidelijk of het 100%-antwoord een geldig alternatief is of niet.

(23) **Most/more than half** of the students in the class were born in 1970.

How many students could the speaker mean?

- a. 100% of the students
- b. 20% of the students
- c. 50% of the students
- d. 49% of the students
- e. none of the above

In (23) zijn de antwoorden b, c en d onmogelijke antwoorden. Zowel *most* als *more than half* sluit immers de antwoorden 20%, 49% en 50% uit. Hierdoor werden de participanten gedwongen om te kiezen voor het 100%-antwoord, dan wel antwoord e. De toevoeging van antwoord e zorgt er in dit geval voor dat het niet mogelijk is het 100%-antwoord buiten beschouwing te laten. De participanten werden gedwongen een keuze te maken en het 100%-antwoord te accepteren of te verwerpen.

In de gevallen waarbij *most* als kwantor werd gebruikt, werd het 100%-antwoord vermeden en kozen de participanten dus vaker voor antwoord e, *none of the above*. Dit toont aan dat *most* volgens taalgebruikers niet hoort te verwijzen naar een situatie waarin *all* gebruikt kan worden. Voor *more than half* bleek 100% wel een acceptabel antwoord. De gegeven antwoorden door de participanten lijken overeen te komen met definitie (12) van *most*, zoals gebruikt door Peterson (1979).

De resultaten van Ariel (2003) zijn dus te koppelen aan de analyse van Peterson (1979). Volgens Peterson kan *most* niet verwijzen naar een deelverzameling die gelijk is aan de superverzameling. *Most* moet volgens Peterson dus naar een echte deelverzameling verwijzen. Ariel (2003) heeft aangetoond dat dit niet geldt voor *more than half*, wat betekent dat er op zijn minst een pragmatisch verschil is tussen de beide kwantoren die ogenschijnlijk hetzelfde betekenen. Ariel verklaart echter het resultaat dat proefpersonen met *most* niet naar alle individuen in een verzameling verwijzen met pragmatiek, terwijl Peterson hier semantiek voor gebruikt. De interpretatie van Peterson is dat *most* semantisch verschilt is van *more than half*, terwijl Ariel van mening is dat de semantiek niet van invloed is. Zij geeft aan dat de kwantoren dezelfde formele definitie hebben, en dat het gebruik van de kwantoren verschilt door de conventies die taalgebruikers hanteren.

Volgens Ariel zou het mogelijk zijn om te verwijzen naar een verzameling van auto's met een specifiek kenmerk, zoals het predicaat 'rood' met zowel *de meeste* als *meer dan de helft*, wanneer voor meer dan vijftig procent van de individuen uit de verzameling auto's geldt dat zij ook een element zijn van de verzameling rode individuen. Zowel zin (24a) als (24b) is correct in een dergelijke situatie.

- (24) a. De meeste auto's op de parkeerplaats zijn rood  
b. Meer dan de helft van de auto's op de parkeerplaats is rood

De zinnen in (24) kunnen gebruikt worden in een situatie waar bijvoorbeeld tweederde of driekwart van alle auto's op de parkeerplaats rood zijn. De exacte verdeling tussen rode auto's en niet rode auto's is hierbij niet van belang, zolang meer dan de helft van alle auto's rood is. Er is echter wel een verschil in gebruik wanneer men kijkt naar de bovengrens: *de meeste* is ongeschikt om een hoeveelheid van 100% aan te duiden, terwijl *meer dan de helft* in onder deze conditie wel een acceptabele kwantor is.

Verdere analyse van Ariel (2003) toont aan dat er verschillen zijn in het gebruik van de kwantoren. Zo blijkt *more than half* meer dan *most* geschikt voor verzamelingen die circa 51 tot 75% van de totale hoeveelheid individuen in de verzameling aanduiden. Verzamelingen die beduidend meer dan de helft van de individuen in een verzameling aanduiden (vanaf 75%, maar minder dan 100%) worden bij voorkeur aangeduid met *most*. Voorbeeld (25) laat zien hoe Ariel dit heeft getoetst.

(25) He lived **most/more than half** of his life in Israel.

Which of the cases could the speaker have in mind?

- a. 60% of his life
- b. 75% of his life
- c. 48% of his life
- d. 90% of his life
- e. none of the above

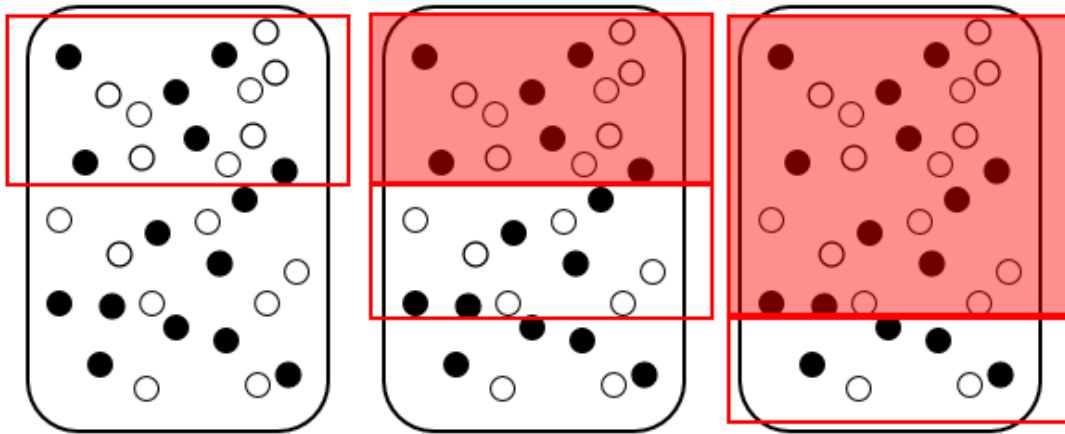
Participanten kregen zinnen te zien met *most* of *more than half*, waarna gevraagd werd aan te geven welke van de meerkeuzeantwoorden door hen als correct werden beschouwd. De deelnemende participanten konden hierbij meerdere antwoorden aankruisen. De gebruikte percentages varieerden per zin, zodat er over de hele linie van relatieve hoeveelheden acceptatiescores gemaakt konden worden. In het geval van *most* waren de aangekruiste scores gemiddeld hoger dan het geval was bij *more than half*. De experimenten van Ariel (2003; 2004; 2006) hebben aangetoond dat er voor taalgebruikers pragmatische verschillen bestaan tussen *most* en *more than half*, ondanks het feit dat de kwantoren semantisch gelijk lijken te zijn.

## 2.4 Strategieën voor interpretatie

Hackl (2009) kiest ervoor om *most* te benaderen als een speciaal type kwantor, namelijk als een superlatief van *many*. Hij beschrijft hoe *most* op een andere wijze wordt geïnterpreteerd dan *more than half*, ondanks dat zij eenzelfde betekenis kunnen hebben. *More than half* wordt volgens Hackl altijd beschouwd als een vergelijking tussen twee zaken, terwijl *most* ook gezien kan worden als overtreffende trap van het adjectief *many*. Het belangrijkste verschil tussen de kwantoren, volgens Hackl, is hoe ze door taalgebruikers worden geïnterpreteerd. Niet alleen de semantiek kan verschillen, maar de wijze waarop men tot een interpretatie komt, verschilt per kwantor. Hierbij gaat Hackl uit van de standaardbetekenis van *de meeste*, namelijk dat het aantal individuen in de doorsnede van verzamelingen A en B groter is dan het aantal individuen in het verschil tussen A en B (zie de definitie in (8)).

In paragraaf 2.3.2 kwam de term *low-risk quantifier* al aan bod. Gärtner (2007) gebruikt deze term voor *most* omdat het meer moeite kost om de waarheid van een uiting met *most* te controleren dan bijvoorbeeld *all*. De moeite die het kost om een uiting te ontcrachten, staat in relatie met de wijze waarop we tot een interpretatie komen van een bepaalde kwantor. Volgens Hackl (2009) zijn de twee manieren waarop we kwantoren kunnen verwerken *lead-counting* en *criteria-counting*. Het benaderen van een kwantor op basis van een criterium is praktisch wanneer het verschil tussen de hoeveelheid individuen in de doorsnede van verzameling A met B en de individuen in verzameling A die geen deel uitmaken van verzameling B aanzienlijk is, zoals bij *alle*. *Criteria-counting* is het tellen van individuen in een verzameling aan de hand van een vooraf afgesproken waarde. Dit gebeurt wanneer je een kwantor analyseert volgens de arbitraire betekenis, of diens formele semantische definitie.

Volgens Hackl interpreteren taalgebruikers *most* niet op deze manier. Een taalgebruiker beoordeelt een dergelijke uiting via *lead-counting*, aldus Hackl (2009). Bij *lead-counting* houdt men een soort tussenstand bij, en wordt vooraf niet bepaald hoeveel individuen van verzameling A (ten minste de helft van het totaal plus één) deel uit moeten maken van de doorsnede AB om *de meeste* te zijn. De manier waarop mensen *de meeste* verwerken, gebeurt in stappen, waarbij een tussenstand tussen  $|A \cap B|$  en  $|A - B|$  wordt bijgehouden. In figuur 3 is een afbeelding met daarin een verdeling van witte en zwarte stippen drie maal afgebeeld. Volgens de theorie van Hackl (2009) kan een taalgebruiker hier gebruik maken van *lead-counting* om te bepalen of een uiting zoals *De meeste stippen zijn wit* klopt of niet.



Er zijn zes zwarte stippen en acht witte stippen; er zijn twee witte stippen meer dan zwarte.

Er zijn vijf zwarte stippen en zes witte stippen; er is één witte stip meer dan dat er zwarte stippen zijn. In totaal zijn er drie witte stippen meer dan zwarte.

Er zijn vier zwarte stippen en twee witte stippen; er zijn twee zwarte stippen meer dan dat er witte zijn. In totaal is er één witte stip meer dan dat er zwarte stippen zijn.

Figuur 3 – Het controleren van *De meeste stippen zijn wit* door middel van *lead-counting*

Een taalgebruiker stelt een aantal keer een balans op, waarmee hij bepaalt of de uiting klopt of niet. In het eerste stuk van de afbeelding in figuur 3 zien we zes zwarte stippen en acht witte stippen. Dit betekent dat de uiting *De meeste stippen zijn wit* vooralsnog klopt. Er zijn twee witte stippen meer, dan dat er zwarte stippen zijn. Dit betekent dat er in het volgende stuk ten minste drie zwarte stippen meer moeten zijn dan dat er witte stippen zijn, om de uiting niet te laten kloppen. In het tweede stuk tellen we vijf zwarte en zes witte stippen. Dit betekent dat we de uiting nog niet kunnen ontcrachten. *De meeste stippen zijn wit* is nog steeds waar. Daarnaast passen we de tussenstand aan: Wit stond voor deze telling met twee punten in de plus, daar wordt nu één punt aan toegevoegd. Er zijn dus drie witte stippen meer dan zwarte, waardoor er in de laatste sectie van de afbeelding ten minste vier zwarte stippen meer moeten zijn dan witte, om de uiting te ontcrachten. In de laatste sectie zien we vier zwarte en twee witte stippen. Dit maakt dat de eindstand laat zien dat er in totaal één witte stip meer is dan dat er zwarte stippen zijn, en de zin *De meeste stippen zijn wit* klopt.

In het geval van *more than half* maakt een beoordelaar gebruik van een ander proces om de waarheid van *more than half AB* te controleren. Hierbij is de taalgebruiker zich meer bewust van de tussenstand van de hoeveelheid  $|A \cap B|$  tegenover de hoeveelheid  $|A - B|$ , dan van welke hoeveelheid vijftig procent is van  $|A|$  is. Hackl (2009) beschrijft dat taalgebruikers in de praktijk op verschillende manieren omgaan met *most* en *more than half*. Het proces van *lead-counting* is een bijzondere manier om de waarheidswaarde van een kwantor zoals *de meeste* te controleren. Hackl geeft hiermee een inzicht in verschillende manieren van het verwerkingsproces van *de meeste* maar geeft geen nieuwe inzichten in de betekenis van (een van) beide kwantoren.

## 2.5 *de meeste* als superlatief

In de vorige paragrafen zijn de belangrijkste pragmatische verschillen tussen *de meeste* en *meer dan de helft* uitgelegd. Ariel (2003; 2004; 2006) bespreekt deze verschillen, maar laat tevens zien dat de kwantoren semantisch gezien hetzelfde zijn. Daarnaast is duidelijk geworden dat de twee kwantoren met behulp van verschillende strategieën verwerkt worden door taalgebruikers (Hackl, 2009). Hackl geeft aan dat *de meeste* zowel via *criteria-counting* als *lead-counting* verwerkt kan worden (voor uitleg van de twee methoden, zie paragraaf 2.4). De reden die Hackl hiervoor geeft is dat *de meeste* niet alleen de functie van kwantor heeft, maar tevens een superlatief is. Ook Hoeksema (1983) geeft aan dat *de meeste* een speciaal type kwantor is omdat het een superlatief is, zoals *de grootste* of *de hoogste*. De opvattingen van Hoeksema (1983) en Hackl (2009) zijn op dit gebied dus in overeenstemming met elkaar. Hoeksema stelt dat *de meeste* een vergelijkbare compositionele semantiek bezit als adjectieven zoals *de grootste*. Dit geldt niet voor *meer dan de helft*, dat enkel wordt beschouwd als een kwantor die naar verzamelingen van individuen verwijst.

Hoeksema beschrijft hoe superlatieven zoals *de grootste* en *de hoogste* verwijzen naar één enkel individu in een verzameling. De grootste gloeilampenfabriek is het element in de verzameling gloeilampenfabrieken dat groter is dan alle andere elementen binnen die verzameling, zie (26).

(26) Philips is de grootste gloeilampenfabriek.

(27) Joost heeft de meeste cadeautjes gekregen.

*De meeste* is een meervoudig superlatief, wat volgens Hoeksema betekent dat hierbij geen individuen met elkaar vergeleken worden, maar groepen van individuen ofwel verzamelingen. Voor (26) geldt dat één individu in de verzameling gloeilampenfabriek *de grootste* is. Hiertoe wordt een bepaald criterium gehanteerd (bijvoorbeeld oppervlakte), waar ieder individu in de verzameling gloeilampen op wordt getoetst. In het geval van (27) kun je niet één individu vinden in een verzameling die voldoet aan het criterium van *de meeste* te zijn, zoals één fabriek *de grootste* is. In (27) wordt de verzameling cadeautjes die Joost heeft gekregen, vergeleken met verzamelingen cadeautjes die bijvoorbeeld Piet en Willem hebben gekregen. We kunnen pas zeggen dat Joost de meeste cadeautjes heeft gekregen, wanneer de verzameling cadeautjes die Joost heeft gekregen groter is dan de verzamelingen cadeautjes die Piet en Willem hebben gekregen. Hierbij worden de aantallen van individuen in de verschillende verzamelingen met elkaar vergeleken, namelijk  $|A \cap B|$  (het aantal cadeautjes dat Joost gekregen heeft),  $|A \cap C|$  (het aantal cadeautjes dat Piet gekregen heeft), en  $|A \cap D|$  (het aantal cadeautjes dat Willem gekregen heeft).

Volgens de standaarddefinitie in (8) van *de meeste* worden slechts de aantallen individuen in twee verzamelingen met elkaar vergeleken,  $|A \cap B|$  en  $|A - B|$ . Dit is volgens Hoeksema niet voldoende. In het geval van (27) worden niet de doorsnede en het verschil van A en B met elkaar vergeleken, maar wordt de doorsnede van A en B vergeleken met de doorsnede van A en alternatieven voor B. Hoeksema laat daarmee zien dat de definitie in (8) niet volstaat om de betekenis van *de meeste* zoals in (27) te beschrijven.

## 2.6 Een nieuwe definitie

We hebben gezien dat *de meeste* vaak beschouwd wordt als semantisch equivalent aan *meer dan de helft*. Onder andere Ariel (2003) neemt dit gegeven als uitgangspunt. In haar analyse worden de mogelijkheden waarbij *de meeste* geïnterpreteerd wordt als 50% of minder als incorrect gezien. In zinnen zoals (27) wordt *de meeste* echter anders geïnterpreteerd. Hierbij kan de hoeveelheid van individuen die tot de doorsnede van verzameling A en B behoren, minder zijn dan de helft van het totaal aantal individuen in verzameling A.

(28) De meeste baby's worden geboren op dinsdag.

Ook in zin (28) betekent *de meeste* naar alle waarschijnlijkheid niet *meer dan de helft*. Taalgebruikers interpreteren *de meeste* in dit geval niet als *meer dan de helft* van het totaal aantal individuen in verzameling A. *De meeste baby's worden geboren op dinsdag* betekent immers niet dat voor meer dan de helft van alle baby geldt, dat ze geboren zijn op dinsdag. De uiting *De meeste baby's worden geboren op dinsdag* betekent dat van alle dagen waarop er baby's geboren worden, dit het vaakst gebeurt op dinsdag. Oftewel, op dinsdag worden er meer baby's geboren dan het geval is op maandag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag of zondag.

In de standaardinterpretatie *meer dan de helft* wordt het aantal individuen in de doorsnede van verzameling A en B vergeleken met het aantal individuen in de doorsnede van verzameling A en het complement van B, d.i.  $B'$ . Immers, volgens de definitie in (8) moet  $|A \cap B|$  groter zijn dan  $|A - B|$  en omdat we  $|A - B|$  ook kunnen schrijven als  $|A \cap B'|$ , volgt dat de meeste AB waar is in de standaardinterpretatie wanneer  $|A \cap B| > |A \cap B'|$ . Het aantal baby's die geboren zijn op dinsdag wordt dan vergeleken met het aantal baby's die niet op dinsdag geboren zijn. Maar dit is hoe zin (28) geïnterpreteerd wordt. Taalgebruikers vergelijken het aantal individuen in de doorsnede van verzamelingen A en B met de aantallen individuen in de doorsneden van verzamelingen A en C, A en D en eventuele verdere doorsneden met verzameling A.

In het voorbeeld *De meeste baby's worden geboren op dinsdag* zijn er geen aantallen bekend over hoeveel baby's er precies op dinsdag en op andere dagen worden geboren. Toch ligt het voor de hand dat het aantal baby's dat op dinsdag wordt geboren, een stuk kleiner is dan het aantal baby's dat niet op dinsdag worden geboren. Desalniettemin kan zin (28) waar zijn. Stel dat de verzameling baby's die op dinsdag worden geboren uit iets meer dan een zevende deel bestaat van de verzameling van alle baby's die geboren worden (ca. 14 procent). De verzameling baby's die op niet op dinsdag worden geboren is groter (ca. 86 procent). Volgens de definitie in (8) zou dat betekenen dat de propositie in (28) niet klopt. Maar zin (28) kan in deze situatie wel degelijk waar zijn, als er meer baby's geboren worden op dinsdag dan op elk van de andere dagen. De definitie in (8) die wordt gebruikt om de betekenis van *de meeste* weer te geven, blijkt niet bruikbaar in deze situatie.

Hoeksema (1983) legt uit dat de verschillende varianten die mogelijk zijn voor verzameling B contextueel bepaald zijn. De varianten voor verzameling B die mogelijk zijn bij (28) liggen voor de hand: ‘geboren worden op dinsdag’ activeert de lexicale set van weekdays: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

Hoewel dit gebruik van *de meeste* weinig onderzocht is en niet iedereen zich bewust lijkt te zijn van deze alternatieve interpretatie worden zinnen als (28) en ook (29) en (30) hieronder probleemloos begrepen. Daaruit kunnen we afleiden dat men de alternatieve interpretatie van *de meeste* kan activeren zonder dit te beseffen. Het is allicht mogelijk dat taalgebruikers een zin als (28) volgens de definitie in (8) interpreteren, maar dit lijkt onwaarschijnlijk: de interpretatie dat er op dinsdag meer baby’s geboren worden dan op de andere dagen, ligt meer voor de hand dan de standaardinterpretatie, namelijk dat meer dan de helft van het totale aantal baby’s die per week geboren worden, op dinsdag het levenslicht zien.

(29) Jan heeft de meeste cadeautjes gekregen.

(30) De meeste lottowinnaars zijn 65+-ers.

In zowel (28), (29) als (30) is het mogelijk om de definitie in (8) te hanteren, waarbij *de meeste AB* gelijk is aan meer dan 50% van alle individuen van de verzameling A. Het kan in (29) immers goed mogelijk zijn dat Jan meer dan de helft van de cadeautjes heeft gekregen. Door een aantal voorbeeldsituaties te schetsen is het mogelijk om de verschillende interpretaties te tonen bij *Jan heeft de meeste cadeautjes gekregen*.

Een mogelijke situatie bij (29) is als volgt: Jan heeft zes cadeautjes gekregen en Kees heeft vier cadeautjes gekregen. Volgens (8) is het waar dat Jan de meeste cadeautjes heeft gekregen, wanneer het aantal individuen in de doorsnede van verzameling A (cadeautjes) en B (dingen die Jan gekregen heeft), groter is dan het aantal individuen in  $A - B$ . In het geval dat Jan zes cadeautjes heeft gekregen en Kees vier, is dit het geval. Er zijn in totaal tien individuen in verzameling A. Zes van de tien individuen van verzameling A behoren tot de doorsnede van verzameling A en B, en vier niet.  $|A \cap B|$  is in dit geval groter dan  $|A - B|$ , en dus kan *de meeste* hier geïnterpreteerd worden als *meer dan de helft*.

In een situatie waarin een derde persoon wordt toegevoegd, hoeft er niets te veranderen: Jan heeft zes cadeautjes gekregen en Kees en Wim hebben ieder twee cadeautjes gekregen. Nog altijd is (29) waar, wanneer het aantal individuen in de doorsnede van verzameling A

(cadeautjes) en B (dingen die Jan gekregen heeft), groter is dan het aantal individuen in de doorsnede van  $A - B$ . In het geval dat Jan zes cadeautjes heeft gekregen en Kees en Wim elk twee cadeautjes, zijn er in totaal tien individuen in verzameling A. Hiervan behoren zes individuen tot de doorsnede van verzamelingen A en B, en vier niet.  $|A \cap B|$  is in dit geval groter dan  $|A - B|$ , en daaruit volgt dat *de meeste* ook hier geïnterpreteerd kan worden als *meer dan de helft*.

De volgende aanpassing zorgt wel voor een andere interpretatie van *de meeste*: Jan heeft vier cadeautjes gekregen en Kees en Wim hebben ieder drie cadeautjes gekregen. We weten dat (27) klopt, wanneer het aantal individuen in de doorsnede van verzameling A (cadeautjes) en B (dingen die Jan gekregen heeft), groter is dan het aantal individuen in  $A - B$ . Jan heeft vier cadeautjes gekregen en Kees en Wim ieder drie cadeautjes. Nog altijd bestaat verzameling A uit tien individuen. Hiervan behoren vier individuen tot de doorsnede van verzameling A en B en zes niet.  $|A \cap B|$  is in dit geval kleiner dan  $|A - B|$ , en dus kan *de meeste* niet geïnterpreteerd worden als *meer dan de helft*. Op basis van de definitie in (8) moet men de conclusie trekken dat Jan in deze situatie niet de meeste cadeautjes heeft gekregen, en dat (29) dus onwaar is.

Dit gebeurt echter niet. We interpreteren (29) als waar in een situatie waarin Jan vier cadeautjes heeft gekregen en Kees en Wim ieder drie. We redeneren hierbij als volgt: Jan heeft meer cadeautjes gekregen dan Kees en Jan heeft meer cadeautjes gekregen dan Wim. Zodoende heeft Jan *de meeste* cadeautjes gekregen, ondanks dat hij niet *meer dan de helft* van de cadeautjes heeft gekregen. Dit betekent dat de definitie in (8) in dit geval onbruikbaar is.

Een duidelijk voorbeeld waarin *de meeste* niet wordt geïnterpreteerd als *meer dan de helft* is zin (28), hieronder herhaald.

(28) De meeste baby's worden geboren op dinsdag.

Zin (28) wordt op dezelfde manier geïnterpreteerd als (29): het is niet zo dat meer dan de helft van alle baby's wordt geboren op dinsdag, maar op dinsdagen worden meer baby's geboren dan op de andere dagen. Deze alternatieve lezing, waarin *de meeste* niet de betekenis van *meer dan de helft* heeft, is aannemelijker dan de standaardlezing *meer dan de helft*. Het begrijpen van zin (28) kost geen moeite, terwijl de interpretatie van *de meeste* afwijkt van die van de standaardbetekenis van *meer dan de helft*.

In het geval van (28) is het de bijwoordelijke bepaling *op dinsdag* die zes alternatieven oproept, namelijk *op woensdag* tot en met *op maandag*. Hierdoor wordt het predicaat *geboren worden op dinsdag* niet vergeleken met *niet geboren worden op dinsdag*, maar met de alternatieven *geboren worden op... woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag, zondag en maandag*.

Deze verzameling van alternatieven voor verzameling B is niet altijd een vaste groep van onderdelen of individuen in een set. Voor (29), *Jan heeft de meeste cadeautjes gekregen*, geldt dit bijvoorbeeld niet. In dit geval kunnen gesprekspartners de alternatieve verzamelingen wel bedenken. Verzameling B, dingen die Jan gekregen heeft, heeft als mogelijke alternatieven de verzamelingen dingen die andere jongens binnen een gezin gekregen hebben, bijvoorbeeld Kees, Piet, Willem en Joost. Voor buitenstaanders is het moeilijker om te bepalen welke varianten er zijn voor B.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de gegeven definitie van *de meeste* zoals gebruikt in (8) niet volstaat voor alle interpretaties die de kwantor kan krijgen (Hoeksema 1983; De Hoop 2006). Ook in de onderstaande zinnen ligt een interpretatie volgens de standaarddefinitie minder voor de hand.

- (31) De meeste auto's op de parkeerplaats zijn rood.
- (32) De VVD heeft de meeste stemmen gekregen.
- (33) De meeste afwezigen zijn ziek.

Er zijn natuurlijk situaties denkbaar waarin in de bovenstaande zinnen *de meeste* de interpretatie kan hebben van *meer dan de helft*, maar een alternatieve interpretatie waarin *de meeste* niet per se *meer dan de helft* betekent, is in deze gevallen waarschijnlijker. Deze alternatieve lezing van *de meeste*, die ook al door Hoeksema (1983) en De Hoop (2006) werd opgemerkt, zal ik van nu af aan de *niet meer dan de helft-lezing* noemen. Merk echter op dat *de meeste* in deze lezing niet *niet meer dan de helft* betekent, maar wel dat *de meeste* in deze lezing niet (per se) *meer dan de helft* betekent.

De tekortkoming die Hoeksema (1983) constateerde, namelijk dat de definitie van *de meeste* in (8) niet bruikbaar was voor alle mogelijke lezingen van de kwantor, neemt hij weg met de formulering van een nieuwe definitie van *de meeste* in (34). Deze definitie geldt zowel voor de standaardlezing *meer dan de helft* als voor de alternatieve *niet meer dan de helft*-lezing,

waarbij de hoeveelheid individuen in de doorsnede van verzamelingen A en B wordt vergeleken met de hoeveelheid individuen in doorsnedes van A en andere verzamelingen die als alternatieven dienen voor B. Hierbij worden de alternatieve varianten voor verzameling door Hoeksema aangeduid met ‘K’, ofwel contextueel bepaalde alternatieve verzamelingen voor B.

$$(34) \quad [i_{\text{sup}} N_{\text{pl}}] =_{\text{df}} \{x | x = S((N_{\text{pl}}] \cap K, i >))\}$$

Volgens deze definitie van Hoeksema (1983) verwijst *de meeste* naar de grootste verzameling binnen een groep verzamelingen, vergelijkbaar met een superlatief als *de grootste*, dat verwijst naar het grootste individu binnen een groep individuen. Net zoals *de hoogste boom* verwijst naar de entiteit in de verzameling bomen die het hoogst is, verwijst *de meeste cadeautjes* naar de verzameling in de verzamelingen van cadeautjes die het grootste is. Anders genoteerd komen we uit bij de definitie hieronder.

$$(35) \quad \| \text{de meeste } AB \| = 1 \text{ desda } |A \cap B| > |A \cap C| \text{ voor elke } C \text{ die een alternatief is voor } B$$

In (35) wordt C gebruikt om naar alternatieven voor B te verwijzen. Dit kan ook in het geval waarbij er slechts één alternatief voor B is, namelijk het complement van B, oftewel B'. Dit betekent, zoals ook al betoogd door Hoeksema (1983), dat de definitie in (35) (en Hoeksema's equivalente definitie in (34)) niet alleen voor de *niet meer dan de helft*-lezing van toepassing is, maar ook gebruikt kan worden om een *meer dan de helft*-lezing te verkrijgen. Dat is het geval als er slechts één contextueel alternatief is voor verzameling B, namelijk B'.

Zinnen zoals *De meeste baby's worden geboren op dinsdag, of De VVD heeft de meeste stemmen gekregen* kunnen volgens de definitie in (35) waar zijn wanneer niet meer dan de helft van de baby's geboren is op dinsdag of wanneer de VVD niet meer dan de helft van de stemmen heeft gekregen. De vraag is nog of de definitie in (35) ook in overeenstemming is met de definitie van Peterson (1979). Deze is in paragraaf 2.2 besproken en wordt hieronder herhaald.

$$(12) \quad \| \text{de meeste } AB \| = 1 \text{ desda } |A \cap B| > |A - B| \ \& \ |A - B| > 0.$$

Op dit moment zijn er nog geen restricties in (35) die ingaan op dit discussiepunt van Peterson. De toegevoegde eis dat (A - B) niet leeg mag zijn, zou men als extra restrictie kunnen toevoegen aan (35), maar ik kies hier niet voor. Pragmatisch gezien is de toevoeging van Peterson zeer waardevol, maar vanuit semantisch oogpunt is deze niet bruikbaar wanneer we alle alternatieven voor B die deelverzamelingen zijn van B' beschouwen. Alle individuen die geen

element zijn van verzameling B, zijn automatisch een element van het complement van B. Omdat  $(A - B)$  gelijk is aan  $(A \cap B')$ , zou een dergelijke restrictie betekenen dat minstens één van de contextueel bepaalde verzamelingen  $(A \cap C)$  niet leeg mag zijn. De propositie *De VVD heeft de meeste stemmen gekregen* is dan waar als de VVD meer stemmen heeft gekregen dan elk van de andere partijen en als in elk geval één andere partij, bijvoorbeeld het CDA, ook één stem heeft gekregen in de verkiezingen. De vraag is dus of we vinden dat de zin *De VVD heeft de meeste stemmen gekregen* ook waar is in een situatie waarin geen enkele andere politieke partij stemmen heeft gekregen. In dat geval is niet voldaan aan Petersons (1979) restrictie dat  $|A - B|$  niet leeg mag zijn. In tegenstelling tot Peterson (1979) en in navolging van o.a. Ariel (2003) en De Hoop (2006) neem ik aan dat de zin *De VVD heeft de meeste stemmen gekregen* waar is in een situatie waarin de VVD alle stemmen heeft gekregen. Dat een dergelijke interpretatie in de praktijk niet vaak voorkomt, berust op een pragmatisch principe: als de VVD alle stemmen heeft gekregen, zal een spreker liever kiezen voor de meer informatieve propositie *De VVD heeft alle stemmen gekregen*. Dat *de meeste* niet gebruikt wordt in een situatie waarin ook *alle* in overeenstemming is met de waarheid, is een pragmatische restrictie, en wordt dus niet als extra eis in de semantische definitie van *de meeste* opgenomen.

Voor C in de definitie gebruikt in (35) geldt dat de set van mogelijke alternatieven voor verzameling B contextueel bepaald is. Het is nog niet duidelijk welke factoren van invloed zijn op het vaststellen van de alternatieven voor B. Het lijkt een natuurlijk proces dat taalgebruikers zonder problemen doorlopen wanneer ze een zin als *De meeste baby's worden geboren op dinsdag* of *De meeste baby's huilen bij de geboorte* interpreteren: hier worden de weekdays *maandag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag* en *zondag* als natuurlijke alternatieven gezien, en worden de dagen *zaterdag* en *zondag* normaal gesproken niet beschouwd als één alternatief (het weekend). Dit is wellicht anders in een zin als *De meeste baby's worden geboren op werkdagen*, waarbij de alternatieven voor verzameling B verschillend kunnen zijn ten opzichte van de voorgaande zin. Hier kan men uitgaan van de verdeling *baby's die geboren worden op werkdagen, baby's die geboren worden in het weekend, baby's die geboren worden op nationale feestdagen* en *baby's die geboren worden op vakantiedagen*. Het is niet duidelijk hoe de interpretatie van *de meeste* in context tot stand komt. Welke alternatieve verzamelingen opgeroepen worden voor verzameling B en welke niet, is nog niet inzichtelijk. Wel is het duidelijk dat de context van invloed is op de interpretatie van *de meeste*. Taalgebruikers komen over het algemeen tot dezelfde interpretatie ondanks het feit dat *de meeste* op verschillende manieren geïnterpreteerd kan worden.

## 2.7 Conclusie

In dit hoofdstuk hebben we gezien dat er in het Nederlands twee interpretaties van *de meeste* zijn, waarvan er slechts een, namelijk de *meer dan de helft*-lezing, gegenereerd wordt door de standaarddefinitie in (8). In deze standaardlezing is het aantal individuen in de doorsnede van twee verzamelingen A en B groter dan het aantal individuen in het verschil van A en B, oftewel het aantal individuen in de doorsnede van A en het complement van B, B'. De alternatieve lezing, kortweg de *niet meer dan de helft*-lezing genoemd, voldoet niet noodzakelijk aan deze standaarddefinitie. In deze lezing is het aantal individuen in de doorsnede van A en B groter dan het aantal individuen in elk van de doorsnedes van A en alternatieve verzamelingen voor B, bijvoorbeeld C, D en E. Op die manier kan de zin *De meeste AB* ook kloppen wanneer de doorsnede van A en B niet meer dan de helft van het aantal individuen in A bevat. Het aantal individuen in de doorsnede van A en B wordt in deze lezing niet vergeleken met de doorsnede van A en B', maar met de verschillende doorsnedes van A en een aantal deelverzamelingen van B'. Zolang de doorsnede van A en B meer elementen bevat dan de andere doorsnedes, is de zin *De meeste AB* waar volgens de nieuwe definitie in (35). Omdat de alternatieve verzamelingen voor B bestaan uit deelverzamelingen van B', is de zin *De meeste AB* volgens de definitie in (35) ook waar als B' het enige mogelijke alternatief voor verzameling B is. In dat geval wordt de *meer dan de helft*-lezing actief en is de standaarddefinitie in (8) van toepassing. De definitie in (35) is beter dan die in (8), omdat (35) ook in overeenstemming is met de alternatieve *niet meer dan de helft*-lezing van *de meeste*. Hoe vaak de alternatieve *niet meer dan de helft*-lezing voorkomt, is niet bekend. Ook is het op dit moment onduidelijk hoe de twee lezingen tot stand komen en welke factoren daarbij een rol spelen. De tweedeling houdt mogelijk verband met de syntactische functie die *de meeste x* vervult binnen een zin (De Hoop, 2006). De context waarin *de meeste x* voorkomt is weinig onderzocht in combinatie met de semantiek van de kwantor. Over het algemeen kunnen we tevens stellen dat *de meeste* tot dusver niet vaak het onderwerp van linguïstisch onderzoek is geweest. Het gebrek aan een dergelijk onderzoek, in combinatie met de observatie van De Hoop (2006), dat syntaxis in relatie kan staan tot de semantiek van *de meeste* geeft genoeg aanleiding om een studie te wijden aan de interpretaties van *de meeste*, in relatie tot de context waarin deze voorkomt.

In de corpusstudie, gepresenteerd in hoofdstuk 3, kijk ik naar de totstandkoming van de twee mogelijke interpretaties van *de meeste* die in dit hoofdstuk zijn besproken. De vraag die aan de orde komt is welke factoren ervoor zorgen dat *de meeste* wordt geïnterpreteerd als *meer dan de helft*. Daarnaast onderzoek ik of er factoren zijn die juist de alternatieve *niet meer dan de helft*-lezing activeren.

### 3. Corpusonderzoek

#### 3.1 Inleiding

De corpusstudie die centraal staat in dit hoofdstuk heeft als doel om te achterhalen welke talige factoren ertoe kunnen leiden dat men *de meeste* niet als *meer dan de helft* interpreteert, maar in plaats daarvan de interpretatie *niet meer dan de helft* activeert. Op dit moment is er nog weinig tot geen literatuur te vinden die ingaat op de mogelijke oorza(a)k(en) van de activatie van deze *niet meer dan de helft*-lezing. Dit onderzoek kan daarom beschouwd worden als een verkennende studie.

In het vorige hoofdstuk is duidelijk geworden dat er naast de standaardinterpretatie van *de meeste* ook een alternatieve interpretatie bestaat, waarbij *de meeste AB* niet per se betekent dat het predicaat B geldt voor meer dan de helft van het aantal individuen in verzameling A. Deze interpretatie noem ik de *niet meer dan de helft*-interpretatie, met de kanttekening dat *de meeste* in deze lezing niet *niet meer dan de helft* betekent. Met deze lezing wordt enkel aangegeven dat *de meeste* niet (per se) *meer dan de helft* betekent. Men is in staat deze alternatieve interpretatie zonder problemen te begrijpen, maar men is zich daar niet altijd van bewust: we zijn in staat om een uiting als *De meeste baby's worden geboren op dinsdag* correct te begrijpen zonder dat we ons realiseren dat *de meeste baby's* in dit geval niet noodzakelijk verwijst naar meer dan de helft van de baby's. De betekenis die we toekennen aan *de meeste*, gebeurt dus via een geautomatiseerd proces. Hierdoor is de alternatieve interpretatie van *de meeste* amper onderzocht, in tegenstelling tot de standaardinterpretatie.

Voorafgaand aan de studie, had ik een aantal verwachtingen met betrekking tot de dataset. De belangrijkste aanname is dat de interpretatie *meer dan de helft* vaker voorkomt dan de *niet meer dan de helft*-lezing. Deze hypothese komt voort uit het gegeven dat men zich wel bewust is van de *meer dan de helft*-lezing, en niet van de *niet meer dan de helft*-lezing, totdat men hier expliciet op wordt gewezen. De hypothese is dat dit te wijten is aan de frequentie van deze twee verschillende interpretaties. Men is zich bewust van de *meer dan de helft*-lezing, en deze zal dan ook het meest frequent zijn binnen de dataset.

De volgende twee hypothesen zijn gebaseerd op de observatie van De Hoop (2006). Zij wijst erop dat de afwijkende lezing van *de meeste* vaker voor lijkt te komen wanneer de kwantor wordt gebruikt voor een grammaticaal object, dan wanneer deze wordt gebruikt voor een

subject. De afwijkende lezing is volgens De Hoop (2006) dus waarschijnlijker in zinnen van het type *De VVD heeft de meeste stemmen gekregen*, dan bij het type *De meeste auto's op de parkeerplaats zijn rood*. Deze observatie van De Hoop vormt de basis voor de tweede hypothese: de interpretatie waarbij *de meeste* de *meer dan de helft*-lezing krijgt, is meer gebruikelijk wanneer *de meeste x* subject is, dan het geval is bij andere grammaticale functies. Tevens geeft dit ook de mogelijkheid om uit te zoeken of de alternatieve interpretatie correleert met een andere syntactische functie, namelijk die van object. De derde hypothese dat de alternatieve interpretatie waarbij *de meeste* de *niet meer dan de helft*-lezing krijgt, vaker voorkomt wanneer *de meeste x* object is, dan in andere gevallen, volgt hieruit.

Wanneer deze twee hypothesen worden geaccepteerd op basis van het corpus, betekent dit dat de waargenomen tendens van De Hoop (2006) klopt, en grammaticale functie invloed kan hebben op interpretatie. De mogelijkheid bestaat echter ook dat de grammaticale functie de alternatieve lezing niet veroorzaakt. Er zijn immers ook genoeg voorbeelden waarbij *de meeste x* subject in de zin is, terwijl toch de alternatieve lezing wordt opgeroepen. Ik heb ervoor gekozen om nog twee andere variabelen te toetsen, namelijk *levendheid*, ofwel *animacy*, en *telbaarheid*.

Een bekend verschil tussen subject en object is animacy. Meestal wordt animacy in een driestapsmodel uiteengezet: *mens* > *dier (animate)* > *inanimate*. In bepaalde talen zorgt animacy ervoor dat grammaticale restricties optreden: in het Japans moeten transitieve werkwoorden een animate subject hebben, en ook zijn er talen bekend waarbij bijvoorbeeld het subject tenminste dezelfde mate van animacy moet bezitten als het object van de zin (De Swart, Lamers & Lestrade, 2008). Dit is zo omdat een subject normaal gesproken een handeling verricht, en een object deze ondergaat. Hierdoor is een subject vaak animate, dit zorgt ervoor dat het onderwerp van de zin op actieve wijze een handeling kan verrichten, zoals lopen, spreken of denken. Voor een object geldt dat dit zowel animate als inanimate kan zijn om een handeling (verricht door het subject) te ondergaan. Dit geeft genoeg aanleiding om te toetsen of animacy (een van) de facetten is die de alternatieve lezing van *de meeste* kan activeren. De onderliggende gedachte hierbij is dat wanneer de waargenomen tendens van De Hoop (2006) wordt aangetroffen in de huidige dataset, de grammaticale functie niet verantwoordelijk is voor de activatie van een specifieke lezing, maar dat de grammaticale functie confounder is van een onderliggend effect, zegge animacy.

Aangezien animacy en grammaticale functie een zekere correlatie hebben, kan het zo zijn dat niet de grammaticale functie van *de meeste x* beïnvloedt, maar dat het zijn van animate (levend) zorgt voor (een toename van) de standaardinterpretatie van *de meeste*. De Hoop (2006) geeft aan dat *de meeste* vaker de alternatieve lezing krijgt in objectpositie. Daarnaast weten we dat een object zowel animate als inanimate kan zijn om een handeling te ondergaan, terwijl een subject vaker animate moet zijn. Gecombineerd zorgt dit voor de volgende hypothese: animacy is een bepalende factor voor de interpretatie van *de meeste*. Animate subjecten en objecten roepen vaker de *meer dan de helft*-lezing op, terwijl inanimate subjecten en objecten vaker de alternatieve *niet meer dan de helft*-lezing tot gevolg hebben.

De laatste factor die ik wil testen is *telbaarheid*. Het viel mij namelijk op wanneer de woordgroep *de meeste x* een item *x* bevatte dat niet in enkelvoud of meervoud kon worden uitgedrukt, dit steeds aanleiding leek te geven tot de alternatieve *niet meer dan de helft*-lezing. Het gaat hierbij om niet telbare eenheden, bijvoorbeeld in de zin *Moeder at de meeste groente op*. De standaardinterpretatie *meer dan de helft* zou inhouden dat moeder meer dan de helft van de groente (bijvoorbeeld de groente uit de pan) heeft opgegeten, terwijl de alternatieve *niet meer dan de helft*-lezing zou inhouden dat moeder meer groente heeft gegeten dan vader, oma en de kinderen. Andere voorbeelden van dit type woorden worden in paragraaf 3.4 besproken. De hypothese is als volgt: wanneer *de meeste x* niet bestaat uit een telbare hoeveelheid wordt *de meeste* in de betreffende zin geïnterpreteerd als *niet meer dan de helft*.

Hieronder vat ik de zes hypothesen die ik heb opgesteld voor de corpusstudie nog eens samen:

Hypothese 1: De standaardinterpretatie *meer dan de helft* komt in het Nederlands vaker voor dan de alternatieve *niet meer dan de helft*-interpretatie;

Hypothese 2: Wanneer *de meeste x* de grammaticale functie van subject heeft, leidt dit vaker tot de standaardinterpretatie *meer dan de helft*;

Hypothese 3: Wanneer *de meeste x* de grammaticale functie van object heeft, leidt dit vaker tot de alternatieve *niet meer dan de helft*-interpretatie;

Hypothese 4: Wanneer *de meeste x* animate is, leidt dit vaker tot de standaardinterpretatie *meer dan de helft*;

Hypothese 5: Wanneer *de meeste*  $x$  inanimate is, leidt dit vaker tot de alternatieve *niet meer dan de helft*-interpretatie;

Hypothese 6: Wanneer *de meeste*  $x$  niet telbaar is, leidt dit vaker tot de alternatieve *niet meer dan de helft*-interpretatie.

Om deze zes hypothesen te toetsen heb ik de twee interpretaties van *de meeste* onderzocht binnen één tekstsoort. Op deze wijze blijven de data zo veel mogelijk homogeen. Alle data die zijn onderzocht, zijn afkomstig uit een corpus van geschreven Nederlands, namelijk het SoNaR-500 corpus. Het SoNaR-500 bevat meer dan 500 miljoen Nederlandse woorden die uit zowel traditionele als moderne (digitale) media afkomstig zijn (Oostdijk et al, 2013). Voorbeelden van de teksttypen die in SoNaR-500 zijn opgenomen zijn krantenartikelen, boeken, teletekst en twitterberichten. De teksten zijn online beschikbaar in OpenSoNaR en zijn geëxporteerd naar een tekstbestand met TSV-indeling. In de volgende paragraaf wordt verdere informatie gegeven over het SoNaR-500 corpus. Vervolgens wordt in de paragrafen 3.3 en 3.4 de gebruikte werkwijze uiteengezet om de dataset te extraheren en prepareren voor analyse. In paragraaf 3.4 worden de resultaten van de corpusstudie gegeven en de conclusie volgt in 3.5.

### 3.2 Methode

De gebruikte dataset om *de meeste* te onderzoeken is tot stand gekomen met behulp van het OpenSoNaR-corpus. Het platform van OpenSoNaR is zeer gebruiksvriendelijk: het is gemakkelijk om een dataset te genereren op basis van teksttype, jaar van uitgave of een andere variabele. De zinnen in de dataset zijn geselecteerd uit de tekstcategorie ‘newspapers’. De keuze om alleen zinnen binnen dit tekstgenre te bekijken kwam voort uit een aantal overwegingen, uitgelegd in de volgende alinea’s.

Allereerst is dit corpus erg groot. De verwachting is dat de kwantor *de meeste* veelvoorkomend is in het corpus, waardoor een grote dataset kan worden samengesteld. Zoals is beschreven in paragraaf 2.3.2 is *de meeste* een veilige kwantor, die daarom mogelijk veel gebruikt wordt in krantenartikelen. Een schrijver van een krantenartikel is door het gebruik van *de meeste* voorzichtig: een uiting met deze kwantor is niet gemakkelijk te ontcrachten. *De meeste* komt mogelijk minder voor in teksttypen die opiniërend van aard zijn. Het is mogelijk dat in opiniërende teksten vaker gebruik wordt gemaakt van subjectieve kwantoren zoals *weinig*

en *veel*. Behalve dat *de meeste* een veilige kwantor is, is *de meeste* objectief, in tegenstelling tot bijvoorbeeld een subjectieve kwantor als *veel*. Wat iemand veel vindt, kan per spreker en per situatie verschillen. Voor *de meeste* geldt dat sprekers verschillende definities kunnen gebruiken zoals (8), (12) of (35), maar wanneer duidelijk is welke definitie door de spreker wordt gebruikt, geldt voor ieder van deze gevallen dat wat *de meeste* is, objectief vastgesteld kan worden. Indien duidelijk is wat de alternatieve deelverzamelingen van  $B'$  zijn, waarmee de doorsnede van  $A$  en  $B$  wordt vergeleken, kan in principe iedere uiting waarin *de meeste* voorkomt gecontroleerd worden. De interpretatie kan in alle gevallen bepaald worden met de definitie van *de meeste* in (35), die hieronder is herhaald.

(35)  $\| \text{de meeste } AB \| = 1$  desda  $|A \cap B| > |A \cap C|$  voor elke  $C$  die een alternatief is voor  $B$

Een tweede argument om te kiezen voor het krantencorpus is dat er altijd een context gegeven is waaruit de betekenis van *de meeste* afleidbaar is. *De meeste* zal in krantenberichten normaal gesproken altijd naar iets verwijzen wat gemakkelijk terug te vinden is. Dit geldt niet voor bijvoorbeeld een chatbericht, dat een reactie of opmerking kan zijn zonder dat er context wordt toegevoegd. In een krantenartikel wordt nagenoeg altijd context verschaft, aangezien het een informatieve tekstsoort is.

De zoekopdracht *de meeste* leverde 29969 zinnen op in 26496 documenten. Hiervan zijn de eerste 1200 zinnen gebruikt voor analyse. Deze dataset is groot genoeg om een kwantitatieve toets uit te voeren waardoor het mogelijk is om de verschillende hypothesen te bevestigen of verwerpen.

### 3.3 De dataset

Wanneer je een woord of zinsdeel in de zoekfunctie van OpenSoNaR invult krijg je de volledige zin te zien waarin de zoekterm staat, samen met een aantal aansluitende (delen van) zinnen, die voor en na de zoekterm. De resultaten van een zoekopdracht worden weergegeven zoals afgebeeld in figuur 4:

	Context left	Hit	Context right	lemma	p.o.s.	Document title
1.	maar over zeuren, terwijl	<b>de meeste</b>	Vlamingen geen ervaring hebben met	de veel	LID(bep,stan,rest) VNW (onbep,grad,stan, prenom,met-e, agr,sup)	Dat is wat telt
2.	Luc De groote." Maar	<b>de meeste</b>	laptops hebben tegenwoordig wel een	de veel	LID(bep,stan,rest) VNW (onbep,grad,stan, prenom,met-e, agr,sup)	Snel surfen zonder grenzen

Figuur 4 – een weergave van de zoekresultaten in het OpenSoNaR corpus

In deze weergave krijg je nog geen volledige zin te zien. De zoekterm *de meeste* (*hit*) wordt weergegeven, samen met de directe linker- en rechtercontext. Wanneer je een item aanklikt, wordt de volledige zin weergegeven zoals deze in het nieuwsbericht voorkomt. Er wordt tot maximaal 47 woorden voor, en 47 woorden na de zoekterm weergegeven:

1. op het platteland, maar de algemene interesse is heel laag en dat is verwonderlijk. "Hoe komt dat?" Een zekere moeheid zal zeker meespelen. Net zoals dat bij de veiligheidsthema's het geval is. *Iedereen blijft er maar over zeuren, terwijl de meeste Vlamingen geen ervaring hebben met het migrantenvraagstuk*. Ofwel wonen er geen migranten in hun buurt, ofwel hebben ze weinig last van hen. Ze raken dat wellicht beu. Het behoort niet tot de leefwereld: Laat me gerust, dat interesseert me niet.
2. er geen 3G-dekking is, schakelt ze automatisch over op een tragere 2G-verbinding. Maar de kaart geeft geen toegang tot draadloze internettoegangspunten of zogenaamde Wifi-hotspots. "Dat is een andere technologie waarvoor we niet gekozen hebben", zegt communicatiedirecteur Luc Degroote. *"Maar de meeste laptops hebben tegenwoordig wel een ingebouwde Wifi-kaart."*

De doelzinnen, van hoofdletter tot punt, zijn handmatig uit de context geëxtraheerd. De uiteindelijke dataset bevat dus enkel de doelzinnen, zoals hieronder is weergegeven.

1. Iedereen blijft er maar over zeuren, terwijl de meeste Vlamingen geen ervaring hebben met het migrantenvraagstuk.
2. Maar de meeste laptops hebben tegenwoordig wel een ingebouwde Wifi-kaart.

### 3.4 Annotatie van de data

De volledige dataset, die bestaat uit 1200 zinnen, is opgenomen in appendix A. Ieder van deze zinnen is gecategoriseerd en beoordeeld. Ik heb de zinnen gecategoriseerd op basis van de grammaticale functie van de woordgroep *de meeste x*, dat een subject, direct object, indirect object, een bepaling of vaste uitdrukking kon zijn. Tevens zijn de zinnen introspectief beoordeeld. Op basis van mijn eigen intuïtie heb ik bepaald of *de meeste* geïnterpreteerd wordt als *meer dan de helft* of *niet meer dan de helft*. Hierbij heb ik ervoor gekozen om uit te gaan van de standaard interpretatie van *de meeste*, dat wil zeggen *meer dan de helft*, tenzij deze interpretatie zeer onwaarschijnlijk was of wanneer uit de context duidelijk werd dat de alternatieve lezing van toepassing was. Een overzicht van de dataset na deze annotatie is te vinden in de resultatensectie van dit hoofdstuk.

In totaal zijn 33 en hoogstens 35 items om verschillende redenen uitgesloten van analyse. De zinnen zijn *pairwise* uitgesloten, wat betekent dat een bepaalde zin wel geanalyseerd kan zijn op basis van de variabele van grammaticale functie (paragraaf 3.5.2 en 3.5.3), maar niet is meegenomen in de analyse van telbaarheid (paragraaf 3.5.5). Onbegrijpelijke zinnen en zinnen waarin de functie van *de meeste* niet afleidbaar was, zijn niet verder geannoteerd, en zijn niet gebruikt voor de analyse. Ook vaste uitdrukkingen zoals in (36) zijn niet meegenomen in de analyse, en zijn om die reden niet verder geannoteerd.

(36) Met de meeste hoogachting, de directie.

Tevens is van ieder voorkomen van *de meeste x* een categorisering gemaakt op basis van *animacy* en *telbaarheid*. De items zijn geannoteerd als animate of inanimate, en telbaar of niet telbaar.

Er zijn situaties bekend waarbij de mate van animacy invloed heeft op de grammaticale functie van een woord, en omgekeerd. Door de variabele animacy te toetsen is het mogelijk om te bepalen of er een interactie-effect bestaat tussen de variabelen van grammaticale functie en animacy, wanneer men kijkt naar de interpretatie van *de meeste x*. Bij de annotatie van animacy is gebruik gemaakt van het tweestapsmodel *animate* > *inanimate* in plaats van het genoemde driestapsmodel in paragraaf 3.2.

Naast animacy is de variabele van telbaarheid in overweging genomen. Dit heeft betrekking op nomina voor verzameling A die niet telbaar zijn. Woorden die alleen in het

enkelvoud voorkomen, zoals de stofnamen *melk*, *ijzer* en *rijst*, maar ook *politie*, *liefde* en *aandacht* zijn niet telbare entiteiten. Eerder kwam het voorbeeld *Moeder at de meeste groente op* al aan bod. In dit geval is er door het gebruik van de stofnaam groente een niet-telbare eenheid ontstaan. Weliswaar kun je soorten groenten tellen (spinazie, boerenkool, wortelen), maar dat is niet wat in dit geval wordt bedoeld.

Een ander voorbeeld is de zin *Jan kreeg de meeste aandacht*. Hierbij is het moeilijk om vast te stellen of Jan *meer dan de helft* van alle aandacht heeft gekregen, aangezien we *aandacht* niet kunnen meten in waarden van bijvoorbeeld 1 tot 10. Je kunt hooguit constateren dat Jan meer aandacht kreeg dan anderen. Voor de zin *Jan kreeg de meeste aandacht* ligt de *niet meer dan de helft*-lezing dus meer voor de hand dan de standaardlezing. Dit is weliswaar ook zo wanneer we een telbaar woord gebruiken voor *de meeste x*, zoals *cadeautjes*. In de zin *Jan kreeg de meeste cadeautjes* ligt de *niet meer dan de helft*-lezing ook meer voor de hand dan de standaardlezing, maar in deze zin is de standaardlezing *meer dan de helft* ook nog goed denkbaar. In dat geval was meer dan de helft van de cadeautjes voor Jan, wat goed voorstelbaar is, terwijl het niet goed voorstelbaar is dat Jan meer dan de helft van de aandacht kreeg. Een manier om vast te stellen of het nomen in *de meeste* telbaar is of niet, is om de kwantor *de meeste* te vervangen door een bepaald telwoord, bijvoorbeeld *drie*. In de zin *Jan kreeg de meeste cadeautjes*, kan dit zonder problemen: *Jan kreeg drie cadeautjes* is een welgevormde zin. Ook voor *De medewerkers konden de meeste katten weer vangen* blijkt vervanging van *de meeste* door *drie* mogelijk. Dit geldt niet voor de zinnen *Jan kreeg de meeste aandacht*, *Moeder at de meeste groente* en *De meeste blaam treft de minister*, die horen tot de zinnen waarin *x* verwijst naar een niet telbare entiteit. *De meeste x* is in deze categorie geannoteerd als telbaar danwel niet telbaar.

### 3.5 Resultaten corpusstudie

In totaal 1167 geannoteerde zinnen zijn gebruikt om een aantal analyses uit te voeren met het programma SPSS. Hiermee wordt onderzocht of er bepaalde factoren zijn die de interpretatie van *de meeste* kunnen beïnvloeden. Hierbij zijn de hypothesen zoals beschreven in paragraaf 3.1 gebruikt.

#### 3.5.1 Interpretaties

De data in tabel 1 tonen aan dat de interpretatie waarbij *de meeste x* de lezing van *meer dan de helft* van alle individuen in verzameling A vaker voorkomt dan de tweede mogelijke interpretatie. De interpretatie *meer dan de helft* komt 942 keer voor in de dataset en de *niet meer dan de helft*-lezing 225 keer. Daarmee wordt hypothese 1 bevestigd.

Interpretatie		Totaal
Meer dan de helft	Niet meer dan de helft	
942	225	1167

Tabel 1 – Het frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft*, van *de meeste x*.

In tabel 2 zijn de verschillende interpretaties onderverdeeld naar grammaticale functie. Hieruit is af te leiden dat de interpretatiemogelijkheid *meer dan de helft* frequenter is dan de interpretatie *niet meer dan de helft*, in bijna ieder van de onderzochte syntactische categorieën. Alleen voor de categorie *direct object* is het omgekeerde patroon zichtbaar: de *meer dan de helft*-lezing komt minder vaak voor dan de alternatieve lezing.

Grammaticale functie	Interpretatie		Totaal
	Meer dan de helft	Niet meer dan de helft	
<b>Subject</b>	682	76	758
<b>Direct object</b>	54	115	169
<b>Indirect object</b>	16	1	17
<b>Bepaling</b>	190	33	223
<b>Totaal</b>	942	225	1167

Tabel 2 – een kruistabel met frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft* met grammaticale functie.

### 3.5.2 De grammaticale functie van subject

Tabel 3 bevat informatie over de hoeveelheid items van de *meer dan de helft*-lezing en *niet meer dan de helft*-lezing, op basis van de grammaticale functie subject. Er is een verband zichtbaar tussen de twee variabelen: een *chi square test* toont een significant verschil aan tussen de grammaticale functie subject en de interpretatie van de kwantor *de meeste*,  $\chi^2(1) = 119,006$ ,  $p < .001$ .

Grammaticale functie		Interpretatie		Totaal
		Meer dan de helft	Niet meer dan de helft	
<b>Subject</b>	Frequentie	682	76	758
	Verwachte frequentie	611,9	146,1	758
<b>Niet subject</b>	Frequentie	260	149	409
	Verwachte frequentie	330,1	78,9	409
<b>Totaal</b>	Frequentie	942	225	1167

Tabel 3 – een kruistabel met het frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft*, en de grammaticale functie van subject.

In de totale dataset van 1200 items zijn er 758 voorkomens waarbij *de meeste x* de grammaticale functie van subject heeft. In 409 voorkomens is *de meeste x* niet het subject van de zin.

Er bleek een significante relatie te bestaan tussen de grammaticale functie van subject en interpretatie ( $\chi^2(1) = 119,006$ ,  $p < .001$ ). De standaardinterpretatie van *de meeste* komt vaker voor in combinatie met de grammaticale functie van subject dan bij zinnen waarin *de meeste x* niet het onderwerp van de zin is. Het verschil tussen de frequentie en de verwachte frequentie leent zich ervoor om de *odds ratio* te berekenen. Daaruit blijkt dat wanneer *de meeste x* het subject van de zin is, de kans vijf maal groter is dat het geïnterpreteerd wordt als *meer dan de helft*, dan wanneer de kwantor een andere grammaticale functie heeft, zoals lijdend of meewerkend voorwerp. Hypothese 2 is hiermee bevestigd.

### 3.5.3 De grammaticale functie van object

Een andere mogelijke associatie tussen grammaticale functie en interpretatie, is het voorkomen van de lezing *niet meer dan de helft* in combinatie met de grammaticale functie van direct object. Een *chi square test* laat een verband zien tussen de grammaticale functie van direct object en de alternatieve interpretatie van de kwantor *de meeste* ( $\chi^2(1) = 301,630, p < .001$ ). In tabel 4 wordt een overzicht gegeven van de verwachte en waargenomen frequenties.

Functie		Interpretatie		Totaal
		Meer dan de helft	Niet meer dan de helft	
Direct object	Frequentie	54	115	169
	Verwachte frequentie	136,4	32,6	169
Niet direct object	Frequentie	887	110	997
	Verwachte frequentie	804,6	192,4	997
<b>Totaal</b>	Frequentie	941	225	1166

Tabel 4 – een kruistabel met het frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft*, en de grammaticale functie van direct object.

Van de 1166 geannoteerde items zijn er 169 voorkomens waarbij *de meeste x* de grammaticale functie van direct object heeft. In 997 voorkomens is *de meeste x* niet het direct object. 941 items worden geïnterpreteerd als *meer dan de helft* en 225 items als *niet meer dan de helft*.

De afwijkende interpretatie van *de meeste* komt vaker voor in combinatie met de grammaticale functie van direct object dan met andere grammaticale functies. Met een zekerheid van  $p < .001$  kan gesteld worden dat de alternatieve interpretatie vaker voorkomt wanneer *de meeste* het direct object van de zin is dan wanneer het een andere functie heeft. Wanneer men de *odds ratio* berekent, blijkt de alternatieve lezing zeventien keer zo vaak voor te komen wanneer *de meeste x* direct object is, als wanneer het een andere syntactische functie heeft. Hypothese 3 wordt hiermee bevestigd.

### 3.5.4 Animacy

In tabel 5 wordt informatie gegeven over de verwachtte en waargenomen verdeling van het aantal items van de *meer dan de helft*-lezing en *niet meer dan de helft*-lezing, op basis van animacy. Er is een verband zichtbaar tussen de twee variabelen: een *chi square test* toont een significant verschil aan tussen animacy en de interpretatie van de kwantor *de meeste*, ( $\chi^2(1) = 80,598$ ,  $p < .001$ ).

Animacy		Interpretatie		Totaal
		meer dan de helft	niet meer dan de helft	
<b>Inanimate</b>	Frequentie	418	175	1095
	Verwachte frequentie	478,5	114,5	
<b>Animate</b>	Frequentie	522	50	572
	Verwachte frequentie	461,5	110,5	
<b>Totaal</b>	Frequentie	940	225	1165

Tabel 5 – een kruistabel met frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft*, en animacy van *de meeste x*.

De data tonen aan dat animacy een rol speelt bij de twee verschillende lezingen van *de meeste* ( $\chi^2(1) = 80,598$ ,  $p < .001$ ). Met een nauwkeurigheid van  $p < .001$  kan gesteld worden dat *de meeste* vaker de alternatieve interpretatie krijgt wanneer het inanimate is. Ook is het nu duidelijk dat als *de meeste x* animate is, het vaker de standaardinterpretatie heeft. Uit de *odds ratio* blijkt dat het item iets meer dan vier keer zo vaak beoordeeld wordt als *niet meer dan de helft* indien *de meeste x* inanimate is, dan wanneer *de meeste x* animate is. Voor de animate items blijkt een soortgelijk effect: de kans is vier keer groter dat *de meeste x* de *meer dan de helft*-lezing heeft als het animate is dan het geval is voor inanimate items. Hypothese 4 en 5 worden hiermee bevestigd.

### 3.5.5 Telbaarheid

Naast de variabelen van grammaticale functie en animacy bevat de dataset informatie over de mate waarin de woordgroep *de meeste x* een telbare hoeveelheid aanduidt. Uit een *chi square test* blijkt dat de interpretatie van *de meeste x* significant wordt beïnvloed door telbaarheid

( $\chi^2(1) = 230,838, p < .001$ ). In tabel 6 wordt een overzicht gegeven van de verwachte en waargenomen frequenties.

Telbaarheid		Interpretatie		Totaal	
		meer dan de helft	niet meer dan de helft		
Telbaar	Frequentie	934	162	1096	
	Verwachte frequentie	885,4	210,6	1096,0	
Niet telbaar	Frequentie	8	62	70	
	Verwachte frequentie	56,6	13,4	70,0	
Totaal		Frequentie	942	224	1166

Tabel 6 – een kruistabel met frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft*, en telbaarheid van *de meeste x*.

De afwijkende interpretatie staat in verband met de telbaarheid van *de meeste x* ( $\chi^2(1) = 230,838, p < .001$ ). Met een zekerheid van  $p < .001$  blijkt dat *de meeste* vaker de alternatieve interpretatie krijgt wanneer het een niet telbaar item is. Uit de *odds ratio* blijkt dat de kans dat het item beoordeeld wordt als *niet meer dan de helft* ruim vierenveertig keer groter is indien *de meeste x* een niet telbare eenheid is, dan wanneer *de meeste x* een telbaar item is. Hypothese 6 wordt dus bevestigd.

### 3.5.6 De grammaticale functie van subject met animacy

Niet alleen zijn de variabelen grammaticale functie, animacy en telbaarheid apart van elkaar onderzocht. De variabele animacy is tevens onderzocht als mogelijke variabele die de interpretatie van *de meeste x* beïnvloedt naast de grammaticale functie. In tabel 7 staat een overzicht van de verschillende frequentietellingen. Met dit nieuwe model kan het bestaan van een interactie-effect tussen de verschillende interpretaties van *de meeste x* en de grammaticale functie van subject in combinatie met animacy worden vastgesteld of verworpen. De *loglinear analysis* in SPSS is hiervoor het meest geschikt. De resultaten van de statistische analyse tonen aan dat er een 2x2x2 interactiemodel is. Op het hoogste niveau vinden we een significant interactie-effect bij de interpretatie van *de meeste x*, de grammaticale functie van subject en de mate van animacy,  $\chi^2(1) = 7.83, p = 0.005$ .

Grammaticale functie	Animacy	Interpretatie			
		Meer dan de helft		Niet meer dan de helft	
Subject	Inanimate	268	23,0%	43	3,7%
	Animate	413	35,5%	33	2,8%
Niet subject	Inanimate	150	12,9%	132	11,3%
	Animate	109	9,4%	17	1,5%

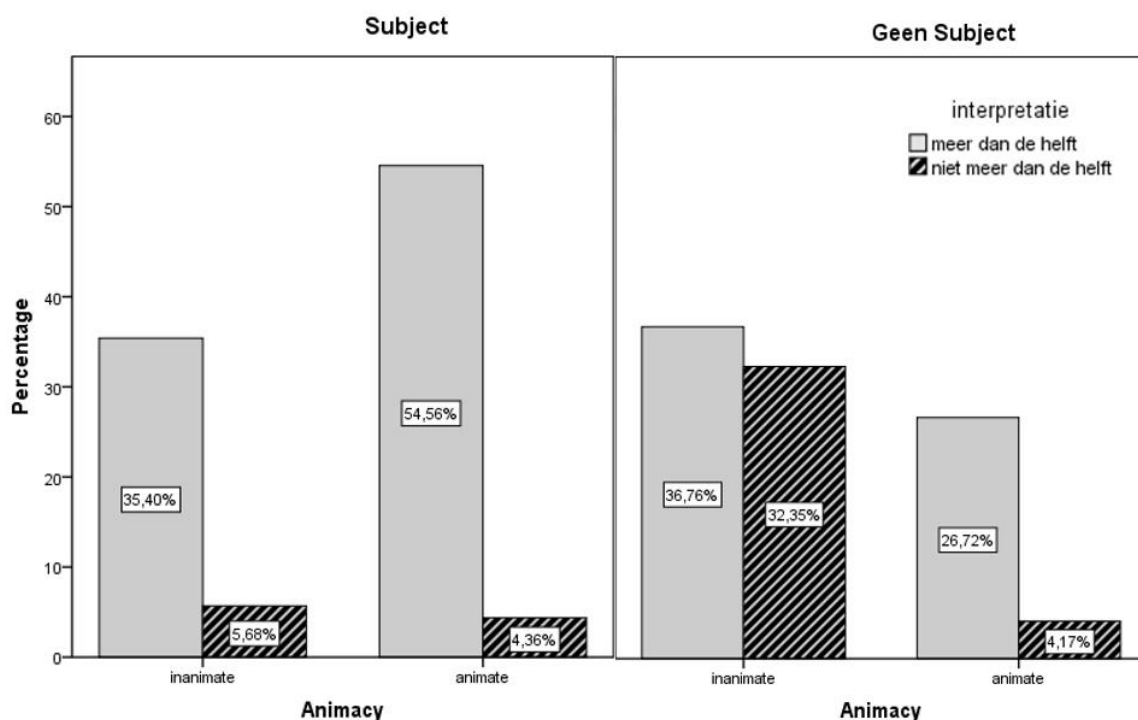
Tabel 7 – een kruistabel met het frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft*, de grammaticale functie van subject en animacy.

Dit effect kan aangetoond worden met verschillende *chi square tests* voor interpretatie en animacy bij items waarbij *de meeste x* subject was, tegenover items waarbij *de meeste x* tot een van de andere mogelijke syntactische categorieën behoorde. Deze data zijn weergegeven in Tabel 8.

Grammaticale functie	Animacy	Interpretatie				
			Meer dan de helft	Niet meer dan de helft	Totaal	
Subject	Inanimate	Frequentie	268	43	311	
		Verwachte frequentie	279,8	31,2	311,0	
		% van Totaal	35,4%	5,7%		
	Animate	Frequentie	413	33	446	
		Verwachte frequentie	401,2	44,8	446,0	
		% van Totaal	54,6%	4,4%		
	Niet subject	Inanimate	Frequentie	150	132	282
			Verwachte frequentie	179,0	103,0	282,0
			% van Totaal	36,8%	32,4%	
Animate		Frequentie	109	17	126	
		Verwachte frequentie	80,0	46,0	126,0	
		% van Totaal	26,7%	4,2%		
<b>Totaal</b>			Frequentie	940	225	1165

Tabel 8 – een kruistabel met het frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft* en animacy, gecategoriseerd per grammaticale functie.

Voor de gevallen waarin *de meeste x* subject is, bleek dat er een significante relatie bestaat tussen animacy en interpretatie,  $\chi^2(1) = 8.38, p = 0.004$ . Dit effect werd ook gevonden voor niet subjecten,  $\chi^2(1) = 41.69, p < 0.001$ . De *odds ratio* duidt aan dat *de meeste x* als subject twee keer zo vaak wordt geïnterpreteerd als *meer dan de helft*, indien *de meeste x* animate is als wanneer *de meeste x* niet animate is. Tevens wordt *de meeste x* wanneer het geen subject is, ruim vijf keer vaker geïnterpreteerd als *meer dan de helft*, wanneer het animate is als wanneer het niet animate is. We kunnen op basis hiervan stellen dat er een significant verschil is: in alle grammaticale functies heeft *de meeste* meer kans om de interpretatie *meer dan de helft* te hebben indien het animate is dan wanneer het inanimate is. Dit is ook terug te zien in figuur 5.



Figuur 5 – Staafdiagram met een procentuele weergave van *de meeste*. Hierin worden de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft* weergegeven in een verdeling op basis van de grammaticale functie en animacy.

### 3.5.7 De grammaticale functie van object met animacy

Net zoals in de vorige paragraaf is van een 2x2 model met grammaticale functie en interpretatie, een 2x2x2 model gemaakt door animacy toe te voegen als variabele. We weten al dat zowel de relatie tussen animacy en de interpretatie van *de meeste* x als de interpretatie van de meeste x en de grammaticale functie van direct object significant zijn. Het is echter niet duidelijk of het effect van animacy geen *confounder* is, gezien het feit dat de grammaticale functie van direct object, vaker gepaard zou gaan met inanimacy dan met animacy. Dit model toont aan of de gevonden relaties interactie hebben met elkaar.

In tabel 9 staat een overzicht van de verschillende frequentietellingen in totaal. Tabel 10 geeft deze verdeling weer op basis van de verdeling tussen *de meeste* als direct object en niet als direct object, waarbij animacy de toegevoegde factor is.

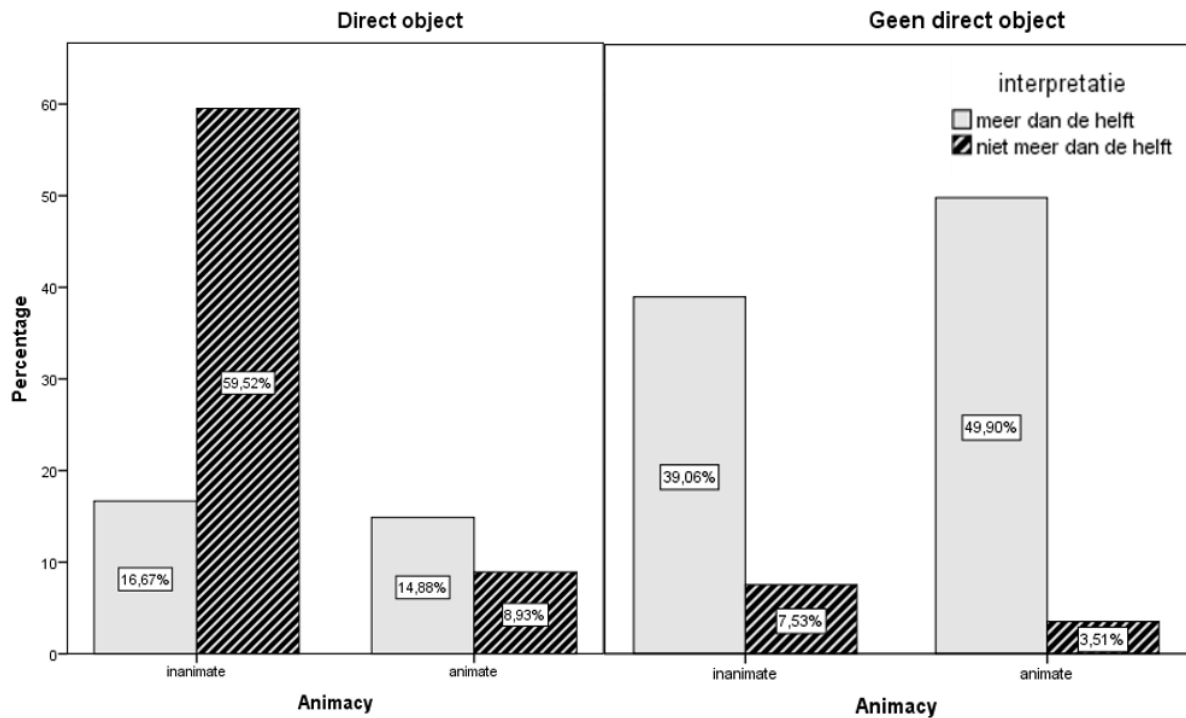
Grammaticale functie	Animacy	Interpretatie			
		Meer dan de helft		Niet meer dan de helft	
Direct object	Inanimate	28	2,4%	100	8,6%
	Animate	25	2,1%	15	1,3%
Niet direct object	Inanimate	389	33,4%	75	6,4%
	Animate	497	42,7%	35	3%

Tabel 9 – een kruistabel met het frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft*, de grammaticale functie van direct object en animacy.

Grammaticale functie	Animacy	Interpretatie				
		Meer dan de helft	Niet meer dan de helft	Totaal		
Direct object	Inanimate	Frequentie	28	100	128	
		Verwachte frequentie	40,4	87,6	128,0	
		% van Totaal	16,7%	59,5%		
	Animate	Frequentie	25	15	40	
		Verwachte frequentie	12,6	27,4	40,0	
		% van Totaal	14,9%	8,9%		
	Niet direct object	Inanimate	Frequentie	389	75	464
			Verwachte frequentie	412,8	51,2	464,0
			% van Totaal	39,1%	7,5%	
Animate		Frequentie	497	35	532	
		Verwachte frequentie	473,2	58,8	532,0	
		% van Totaal	49,9%	3,5%		
<b>Totaal</b>		Frequentie	939	225	1164	

Tabel 10 – een kruistabel met het frequentieoverzicht van de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft* en animacy, gecategoriseerd per grammaticale functie.

Figuur 6 geeft de verdeling van interpretaties van *de meeste* procentueel weer. Net als in figuur 5 is hier een verdeling gemaakt op basis van de syntaxis, waarbij de kwantor *de meeste* *x* wel of niet de functie van direct object heeft.



Figuur 6 – Staafdiagram met een procentuele weergave van *de meeste*. Hierin worden de interpretaties *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft* weergegeven in een verdeling op basis van de grammaticale functie direct object en animacy.

Het model is gebruikt om een interactie-effect tussen de verschillende interpretaties van *de meeste* *x* en de grammaticale functie van direct object in combinatie met animacy vast te stellen. Het resultaat van de *loglinear analysis* in SPSS toont aan dat er geen significant interactie-effect is gevonden op het niveau van een 2x2x2 model ( $\chi^2(1) = 3.087, p = 0.79$ ). Het hoogst gemeten niveau waar wel een significant interactie-effect optreedt, is het 2x2 model,  $\chi^2(4) = 339.691, p < 0.001$ .

De interacties op het 2x2 niveau, zijn nader uiteengezet door middel van de *chi square test*. In paragraaf 3.6.4 kwam al een significant resultaat naar voren, tussen de variabelen interpretatie en grammaticale functie ( $\chi^2(1) = 301,630, p < .001$ ). De overige twee modellen,

interpretatie x animacy en animacy x grammaticale functie, zijn op basis van de huidige selectie (grammaticale functie is wel of niet direct object) geanalyseerd. Zowel het 2x2 model animacy x grammaticale functie als het model interpretatie x animacy laat een significant resultaat zien.

De resultaten uit het model animacy x grammaticale functie laten een significant verband zien van  $\chi^2(1) = 50,409$ ,  $p < .001$ . Met een nauwkeurigheid van  $p < .001$  kan gesteld worden dat een direct object meer waarschijnlijk een inanimate item is, dan het geval is van *de meeste* als niet direct object. De *odds ratio* duidt aan dat *de meeste x* als direct object bijna vier keer vaker inanimate is, indien *de meeste x* een direct object is dan wanneer *de meeste x* geen direct object is.

### 3.6 Conclusie

In dit hoofdstuk heb ik laten zien dat de twee verschillende lezingen van *de meeste*, de *meer dan de helft*- en *niet meer dan de helft*-lezing in ongelijke hoeveelheden voorkomen binnen de dataset. De *meer dan de helft*-lezing komt ruim vier keer zo vaak voor dan de alternatieve lezing *niet meer dan de helft*. Weliswaar komt de *meer dan de helft*-lezing zo'n vier maal vaker voor in de volledige dataset, toch blijkt dat voor de verschillende grammaticale functies van *de meeste* dit niet in alle gevallen zo is. Ik heb vast kunnen stellen dat zinnen waarin *de meeste* de functie heeft van subject, significant vaker de *meer dan de helft*-lezing heeft dan het geval is voor zinnen waarin *de meeste* een andere functie heeft. Ook is vastgesteld dat wanneer het nomen van de NP *de meeste x* een direct object is, er vaker sprake is van de alternatieve lezing *niet meer dan de helft*.

Naast het waargenomen verschil tussen de twee lezingen op basis van grammaticale functies subject en direct object is een effect van telbaarheid geconstateerd. Wanneer *de meeste x* niet telbaar is, komt er vaker een *niet meer dan de helft*-lezing tot stand dan een *meer dan de helft*-lezing.

Ook voor de variabele animacy kan gezegd worden dat er een zekere relatie bestaat met de lezing van *de meeste x*. Indien *de meeste x* een animate element is, blijkt de kans vier keer zo groot dat er sprake is van een *meer dan de helft*-lezing dan een *niet meer dan de helft*-lezing. Voor zinnen waarbij *de meeste x* inanimate is, werd het omgekeerde effect gevonden: deze zinnen krijgen significant vaker een *niet meer dan de helft*-lezing dan een *meer dan de helft*-lezing.

Tevens gebruikte ik animacy als toegevoegde variabele aan de eerdere modellen die betrekking hebben op grammaticale functie. Er bleek geen effect van animacy te bestaan binnen de categorie van zinnen waarin *de meeste x* direct object is, maar voor de gevallen waarin het nomen van de NP *de meeste x een* subject is, vond ik wel noemenswaardige resultaten. Eerder gaf ik al aan dat ik statistisch heb kunnen aantonen dat zinnen in de categorie subject vaker de *meer dan de helft*-lezing hebben dan het geval is in andere categorieën. Door het toevoegen van animacy aan dit model constateerde ik bovendien dat zinnen waarbij *de meeste x* subject is (en dus al vaker de *meer dan de helft*-lezing krijgt) twee keer zo vaak de *meer dan de helft*-lezing krijgt wanneer *de meeste x* animate is, dan wanneer dit inanimate is.

Met deze resultaten kunnen we tot de conclusie komen dat ieder van de zes hypothesen die zijn geformuleerd in paragraaf 3.1 bevestigd worden op basis van de data. In hoofdstuk vier ga ik verder op de resultaten in. Hiervoor gebruik ik niet de statistische data om de resultaten uit te leggen en te verklaren, maar gebruik in voorbeelden uit de dataset waar ik de verschillende bevindingen op toets. Er zijn overigens ook genoeg voorbeelden die niet in lijn zijn met de algemene tendens, die ik in het volgende hoofdstuk verklaar. Denk hierbij aan zinnen waarvoor niet geldt dat deze een *meer dan de helft*-lezing krijgt ondanks dat *de meeste x* subject is, of een zin waarin *de meeste x* telbaar is, maar toch een *niet meer dan de helft*-lezing heeft.

## 4. Discussie

### 4.1 Inleiding

Uit de statistische analyse kwam naar voren dat voor ieder van de vier variabelen die zijn getoetst, een duidelijke verdeling was tussen de twee lezingen van *de meeste*. De verschillende factoren van de variabelen en de betreffende lezing worden in tabel 11 weergegeven.

<b>Variabele</b>	<b>Lezing</b>	
	<b><i>Niet meer dan de helft-lezing</i></b>	<b><i>Meer dan de helft-lezing</i></b>
<b>Subject</b>	Geen subject	Wel subject
<b>Object</b>	Wel object	Geen object
<b>Animacy</b>	Inanimate	Animate
<b>Telbaarheid</b>	Niet telbaar	Wel telbaar

Tabel 11 – een overzicht met de verschillende lezingen per variabele

De gegevens in de tabel laten een duidelijke tweedeling zien, waarbij de verschillende onafhankelijke variabele deel uitmaken van de subcategorieën *geen subject*, *inanimate*, *niet telbaar* en *wel object* gebonden worden aan een *niet meer dan de helft-lezing* en indien zij deel uitmaken van de subcategorieën *wel subject*, *animate*, *wel telbaar* en *geen object* de *meer dan de helft-lezing* krijgen. Een mogelijke verklaring is gelegen in ‘prominentie’. Subjecten, animate en telbare entiteiten worden gezien als prominenter dan objecten, inanimate en niet-telbare entiteiten (de Swart, 2007; van Bergen, 2011). Wanneer de meeste x een prominente woordgroep is, ligt het voor de hand dat het fungeert als topic. Van Bergen (2011) geeft aan dat prominentie gerelateerd is aan topicalisatie, met betrekking tot bijvoorbeeld animacy. Dit komt onder andere naar voren in de verschillende woordvolgordes, *theme-first* en *animated-first*, waarbij animate elementen genoemd worden voor inanimate elementen.

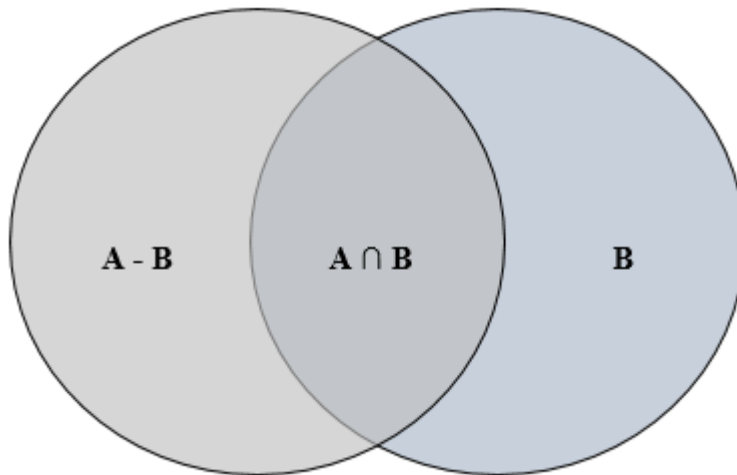
Wanneer *de meeste* A topic is betekent dat dat een vergelijking tussen de doorsnede van A en B en de rest van A voor de hand ligt omdat het predicaat slechts informatie geeft over het topic. In de zin ‘Jan heeft de meeste cadeautjes gekregen’ is Jan eerder het topic en dan maakt *de meeste* A dus onderdeel uit van de informatie die over Jan gegeven wordt. De zin gaat dan niet over de verzameling cadeautjes (inanimate), maar over Jan (animate), en een vergelijking tussen Jan en andere mogelijke topics, bijvoorbeeld Piet en Wim, ligt dan meer voor de hand dan een vergelijking tussen cadeautjes voor Jan en cadeautjes niet voor Jan. Hiermee wordt *de*

*meeste*  $x$ , in dit geval *cadeautjes*, als het ware beschouwd als een karaktertrek die bij Jan hoort. Wanneer Jan het topic is en hij dus vergeleken wordt met andere mogelijke topics, maakt de karakteristiek *cadeautjes hebben*, deel van heb uit, en wordt deze automatisch ook een deel van de karakteristiek van mogelijke andere topics, zegge Piet en Wim.

We weten dat de twee interpretatiemogelijkheden van *de meeste*, *meer dan de helft* en *niet meer dan de helft*, niet in een gelijke mate voorkomen. De *meer dan de helft*-lezing, waarbij  $|A \cap B|$  groter is dan  $|A - B|$  is frequenter dan de *niet meer dan de helft*-lezing. Het verschil tussen beide lezingen is subtiel: de kwantor *de meeste* wordt immers in alle gevallen gebruikt om de doorsnede aan met het hoogste aantal individuen aan te duiden: de *niet meer dan de helft*-lezing en de *meer dan de helft*-lezing sluiten elkaar tenslotte niet uit: de *meer dan de helft*-lezing is een speciale variant van de *niet meer dan de helft*-lezing. In de volgende paragrafen behandel ik een aantal zinnen uit de dataset meer uitgebreid. Hierbij kijk ik in meer detail naar de zinnen om uit te zoeken wanneer de interpretatie van *de meeste* afwijkt van het algemene patroon dat gevonden is in de corpusstudie.

## 4.2 Verzamelingen

We bespreken de kwantor *de meeste* in termen van de verzamelingen A en B die te zien zijn in figuur 7. In deze verzamelingen zitten een  $x$  aantal individuen. In de doorsnede van de verzamelingen A en B zitten de individuen die zowel deel uitmaken van verzameling A als verzameling B. Een *meer dan de helft*-lezing ontstaat wanneer het aantal individuen dat zich bevindt in de doorsnede van verzameling A en B groter is dan het aantal resterende individuen die tot verzameling A behoren. Deze lezing van *de meeste* wordt genoteerd als  $|A \cap B| > |A - B|$ . Hierbij hoort de aanname dat er geen andere verzamelingen, ofwel alternatieve mogelijkheden voorhanden zijn, waar de individuen in verzameling A deel van uit kunnen maken behalve B. Om deze reden zijn er voor de individuen in verzameling A normaal gesproken twee mogelijkheden: de individuen in verzameling A maken geen deel uit van verzameling B, of zijn hier wel onderdeel van. Voor (37) geldt dan: naast verzameling B is de enige alternatieve verzameling waartoe de individuen van verzameling A kunnen behoren B'.



Figuur 7 – De verzamelingen A en B

(37) De meeste klachten handelen de drie verpleegkundigen af.

In het gebruikte voorbeeld bestaat verzameling A uit klachten. Verzameling B is de verzameling van elementen die door de drie verpleegkundigen worden afgehandeld. De elementen in de doorsnede van verzameling A met B zijn de klachten die door de drie verpleegkundigen zijn afgehandeld. Van de resterende klachten in verzameling A weten we alleen dat ze niet zijn afgehandeld door de drie verpleegkundigen; ze zijn dus geen element van verzameling B, maar van  $B'$ . Dat wil zeggen dat het zowel klachten kunnen zijn die door anderen dan de drie verpleegkundigen zijn afgehandeld, als klachten die (nog) niet zijn afgehandeld.

Verzameling A in (37) kan echter ook een beperkte verzameling klachten zijn. Verzameling B blijft in dit geval gelijk, terwijl verzameling A op een andere manier geïnterpreteerd wordt (Krifka, 1990). In dat geval bestaat verzameling A niet uit alle klachten, maar bestaat slechts uit *afgehandelde* klachten. In dit geval verandert er niets aan verzameling B, maar wel aan de doorsnede van verzamelingen A en B. Wanneer verzameling A wordt aangepast naar de verzameling van afgehandelde klachten, betekent dit dat de verzameling specifieker wordt. De betekenis van de kwantor *de meeste* blijft hetzelfde. Als A de verzameling afgehandelde klachten is in plaats van de verzameling klachten, dan krijgen we de *meer dan de helft*-lezing als de verzameling afgehandelde klachten die zijn afgehandeld door de drie verpleegkundigen groter is dan de verzameling afgehandelde klachten die zijn afgehandeld door anderen dan de drie verpleegkundigen. In een situatie waarin vijf klachten afgehandeld zijn

door de drie verpleegkundigen, drie klachten door de receptie en zeven klachten helemaal niet afgehandeld, is zin (37) dan waar. Immers, de meeste van de afgehandelde klachten, namelijk vijf van de acht, zijn afgehandeld door de drie verpleegkundigen. Als A naar alle klachten zou verwijzen, zou (37) niet waar zijn. In dat geval zou  $|A \cap B|$  vijf zijn en dus niet groter dan  $|A - B|$ , namelijk tien.

(38) De meeste vogelmanneltjes zingen alleen in het voorjaar, als ze vrouwtjes lokken om te paren en andere mannetjes uit de buurt willen houden.

Voor (38) geldt ook dat er verschillende mogelijkheden zijn voor verzameling A. De zin *de meeste vogelmanneltjes zingen in het voorjaar* kan op dezelfde manier beschouwd worden als (37). Het predicaat *zingen in het voorjaar* kan betrekking hebben op *vogelmanneltjes*, maar kan ook gaan over *vogelmanneltjes die zingen*. In de volgende voorbeelden is te zien hoe verzameling A kan variëren waardoor verschillende lezingen van de zin ontstaan.

(39) De meeste  $\frac{\text{vogelmanneltjes}}{A}$   $\frac{\text{zingen in het voorjaar}}{B}$   
 $A = \{x: x \text{ is een vogelmanneltje}\}$   
 $B = \{x: x \text{ zingt in het voorjaar}\}$

(40) De meeste  $\frac{\text{vogelmanneltjes zingen}}{A}$   $\frac{\text{in het voorjaar}}{B}$   
 $A = \{x: x \text{ is een zingend vogelmanneltje}\}$   
 $B = \{x: x \text{ zingt in het voorjaar}\}$

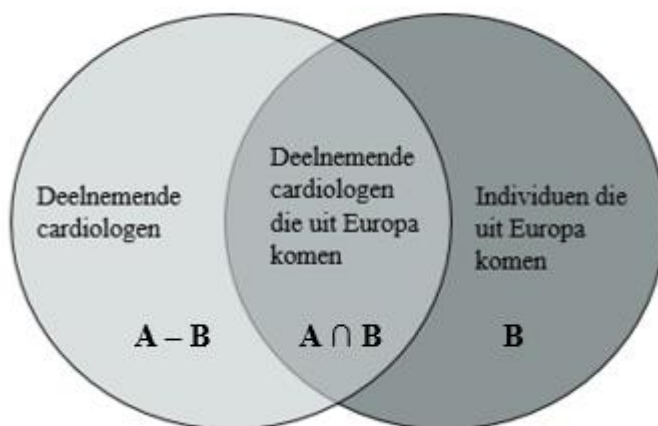
(41) De meeste  $\frac{\text{vogelmanneltjes}}{A}$   $\frac{\text{zingen in het voorjaar}}{B}$   
 $A = \{x: x \text{ is een vogelmanneltje dat in het voorjaar iets doet}\}$   
 $B = \{x: x \text{ zingt in het voorjaar}\}$

Voor (38) geldt hetzelfde als voor (37): de verschillende interpretaties van verzameling A hebben geen invloed op de lezing die *de meeste x* krijgt. Er is sprake van een *meer dan de helft*-lezing indien de hoeveelheid individuen in de doorsnede van verzamelingen A en B groter is dan de hoeveelheid van individuen in verzameling A die geen element zijn van verzameling B. Verzameling A kan variëren door de lexicale inhoud van een zin, syntactische structuur, wereldkennis en linguïstische context of zelfs de gebruikte intonatie. Het enige wat vaststaat is dat het nomen van de NP *de meeste x* altijd onderdeel is van verzameling A.

De tweede mogelijke lezing van *de meeste* is de *niet meer dan de helft*-lezing. Deze lezing ontstaat indien er meer dan één alternatieve verzameling bestaat voor B. Het complement van verzameling B in (42) *individuen die uit Europa komen*, is *individuen die niet uit Europa komen* en kan meerdere interpretaties hebben. Allereerst beschouwen we de standaardlezing, *meer dan de helft*.

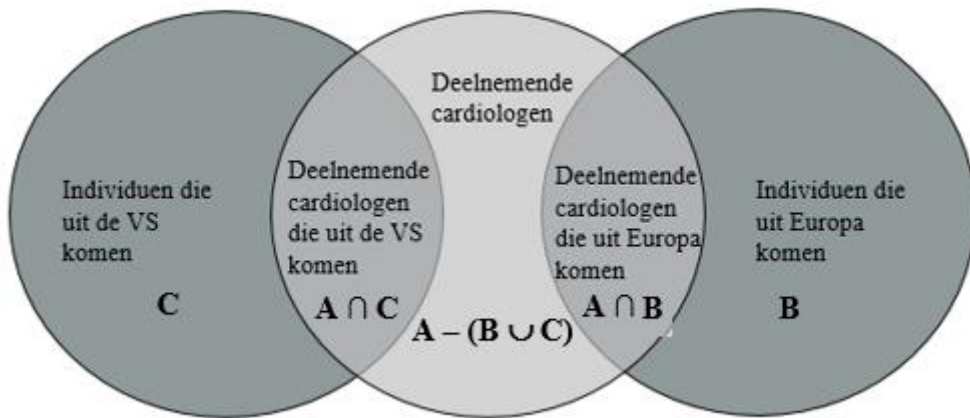
(42) De meeste deelnemende cardiologen komen uit Europa; ongeveer twintig procent komt uit de VS.

Als we de zin beschouwen in termen van de verzamelingen A en B, wordt een verdeling gemaakt zoals weergegeven in figuur 8. Deze is gelijk aan de verdeling die we eerder zagen, waarbij geldt dat *de meeste cardiologen komen uit Europa* klopt, indien  $|A \cap B|$  groter is dan  $|A - B|$ .



Figuur 8 – De verzamelingen A en B voor *de meeste deelnemende cardiologen komen uit Europa*

Verzameling B in figuur 8 is de verzameling van individuen die uit Europa komen, waardoor de individuen die behoren tot  $(A - B)$  de deelnemende cardiologen die niet uit Europa komen, zijn. Deelnemende cardiologen die uit niet-Europa komen zijn geen element van verzameling B en zijn dus automatisch elementen van het complement van B,  $B'$ . Het tweede deel van de zin verheldert de inhoud van het complement van verzameling B in (42). De toegevoegde context, *ongeveer twintig procent komt uit de VS* geeft een alternatief voor verzameling B. In figuur 9 wordt B, *individuen die uit Europa komen*, aangevuld door verzameling C, de verzameling van *individuen die uit de VS komen*.



Figuur 9 - De verzamelingen A, B en C voor *de meeste deelnemende cardiologen komen uit Europa; ongeveer twintig procent komt uit de VS.*

Wanneer we kijken naar het verschil tussen de figuren 8 en 9, wordt duidelijk dat in figuur 9  $|A \cap B|$  niet vergeleken wordt met  $|A - B|$ , zoals in figuur 8. Met verzameling C als het alternatief voor verzameling B verandert de notatie waaraan *de meeste* in (42) met een *meer dan de helft*-lezing moet voldoen van  $|A \cap B| > |A - B|$  naar  $|A \cap B| > |A \cap C|$ .

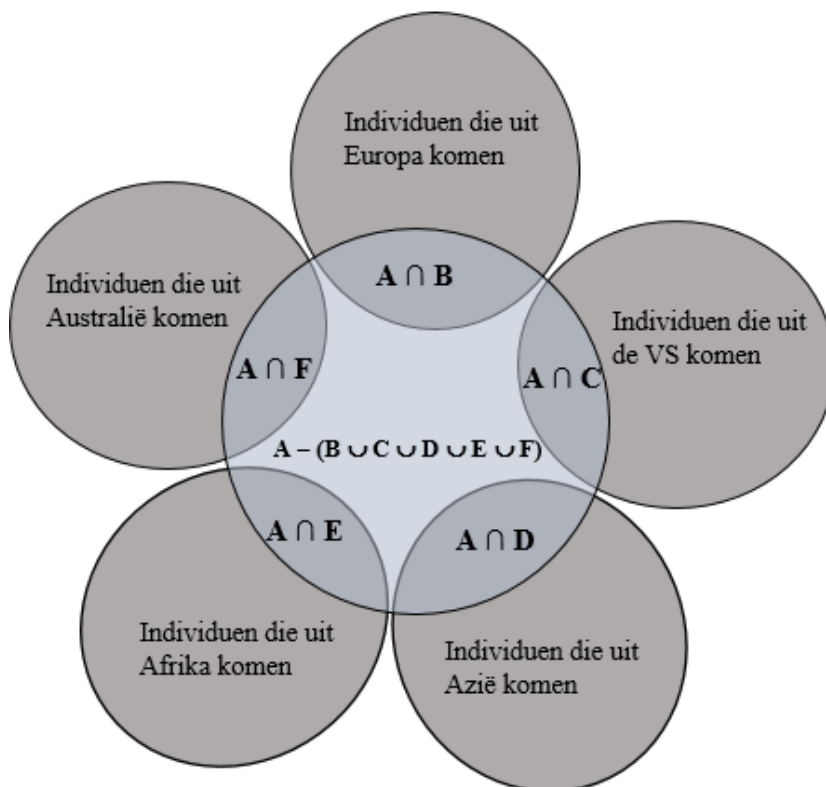
Met de geschetste situatie in figuur 9, klopt de uiting *De meeste deelnemende cardiologen komen uit Europa; ongeveer twintig procent komt uit de VS*, mits  $|A \cap B| > |A \cap C|$  en er geen andere alternatieve verzamelingen zijn voor B dan C. Met twintig procent van de individuen van verzameling A in de doorsnede van A en C, en geen andere alternatieven voor B dan C, houdt dit in dat 80% van de individuen van verzameling A, deel uitmaken van de doorsnede van A en B, oftewel *deelnemende cardiologen die uit Europa komen*. Het is pragmatisch gezien onwenselijk om gebruik te maken van *de meeste* om naar een deel van de verzameling deelnemende cardiologen te verwijzen wanneer de verdeling volledig bekend is. Terugdenkend aan de maximes die Grice (1975) kunnen we aannemen dat een dergelijk gebruik de maximes *Quantity* en *Manner* schendt.

Het gebruik van de kwantor *de meeste* in (42) kan dan ook gezien worden als een indicatie dat er meer gaande is: de zin *Tachtig procent van de deelnemende cardiologen komt uit Europa en ongeveer twintig procent komt uit de VS* was meer in lijn geweest met de maximes van Grice (1975) indien er geen alternatieve mogelijkheden zijn voor B dan C. Het is niet

gebruikelijk om het complement van verzameling B zoals we dat in figuur 8 zagen, *individuen die niet uit Europa komen* te interpreteren als *individuen die uit de VS komen*.

In figuur 10 wordt de hoeveelheid individuen in de doorsnede van verzameling A en B vergeleken met de verschillende doorsnedes van verzameling A en C, voor elke C die een alternatief is voor B.

De doorsnede die het hoogste aantal individuen bevat is de verzameling met *de meeste deelnemende cardiologen*. In het geval van *de meeste deelnemende cardiologen komen uit Europa* houdt dat in dat  $|A \cap B| > |A \cap C|$  en dat  $|A \cap B| > |A \cap D|$  en  $|A \cap B| > |A \cap E|$  enzovoorts. We zijn bekend met één van de mogelijke alternatieven in (42), de VS. De andere mogelijke alternatieven worden niet genoemd, maar uit de linguïstische context kunnen we opmaken dat er sprake is van meer dan één alternatief voor verzameling B. Een mogelijke representatie voor *de meeste deelnemende cardiologen komen uit Europa; ongeveer twintig procent komt uit de VS*, wordt in figuur 10 weergegeven.



Figuur 10 – De verzamelingen A, B, C, D, E en F voor *de meeste deelnemende cardiologen komen uit Europa; ongeveer twintig procent komt uit de VS*.

Theoretisch gezien kan verzameling B oneindig veel alternatieve verzamelingen krijgen. In de praktijk is het echter nooit zo dat we uitgaan van een oneindige hoeveelheid van alternatieven voor verzameling B. In de definitie in (35) is duidelijk aangegeven dat de alternatieven voor verzameling B, verzamelingen C, beperkt worden tot alternatieven die uit de context naar voren komen of als vanzelfsprekend beschouwd mogen worden. In (43) worden verschillende alternatieve mogelijkheden voor verzameling B opgeroepen op basis van wereldkennis.

(43) Pavarotti gaat de geschiedenis in als de klassieke artiest die de meeste platen heeft verkocht.

De klassieke artiest Pavarotti wordt vergeleken met een aantal andere artiesten. Hierbij wordt de lijst van alternatieve mogelijkheden beperkt tot klassieke artiesten, en niet tot *alle* artiesten die mogelijk platen hebben verkocht. Ook de klassieke artiesten die geen platen hebben verkocht, zijn mogelijke alternatieven voor verzameling B ofwel de verzameling *entiteiten die Pavarotti verkocht heeft*. De kwantor kan in het geval van meerdere alternatieve verzamelingen voor B immers gepaard gaan met een of meerdere doorsnedes van verzameling A en alternatieven voor verzameling B, maar de zin is volgens de definitie in (35) ook waar als er helemaal geen andere klassieke artiesten zijn die platen hebben gekocht. Alleen is zin (43) pragmatisch gezien in een dergelijke situatie geen gelukkige keuze.

In het geval van (43) zal de groep van alternatieve mogelijkheden voor verzameling B aan verandering onderhevig blijven: deze zal uitbreiden door de komst van nieuwe artiesten. Er zijn ook duidelijke voorbeelden waarbij mogelijke alternatieven voor verzameling B vaststaan, en niet veranderd kunnen worden. Hierbij is er vaak sprake van een lexicale set, zoals het geval is in voorbeeld (44). Aan een dergelijke set van alternatieve mogelijkheden kunnen geen onderdelen toegevoegd of verwijderd worden.

(44) De meeste schrijvers hebben hun debuut als ze 37 zijn.

In voorbeeld (44) wordt een leeftijd gebruikt om verzameling B te definiëren. Deze verzameling heeft een aantal zeer logische alternatieven. Deze lijst van alternatieve mogelijkheden kan niet uitgebreid of ingekort worden. In principe zijn alle overige leeftijden (in jaren) de alternatieve verzamelingen, en die worden automatisch geactiveerd bij de lezer of toehoorder van de zin.

Dertig worden vond ik veel ingrijpender. Toen stond ik voor de keuze: ga ik door met dit leven van drank, drugs en uitgaan of gooi ik het roer radicaal om? [...]  
Nu word ik veertig. Geen drama dus. De omslag heb ik al gehad. Misschien heb ik zelfs mijn midlife-crisis al achter de rug. De meeste schrijvers hebben hun debuut als ze 37 zijn. Ik was 22. Ik loop al heel lang mee, heb al een hoop meegemaakt. Dat scheelt.

ALGEMEEN DAGBLAD- 11 november 2003

Uit de bovenstaande tekst wordt niet duidelijk welke alternatieve mogelijkheden in ogenschouw worden genomen voor de schrijvers die op 37-jarige leeftijd debuteerden. De auteur vergelijkt de verzameling van schrijvers die op de leeftijd van 37 jaar debuteerden met schrijvers die op andere leeftijden hebben gedebuteerd. De verzameling van schrijvers die op 22-jarige leeftijd debuteerden, waartoe de schrijver zelf behoort, is in elk geval kleiner dan de verzameling schrijvers die op 37-jarige leeftijd debuteerden, want die laatste is het grootst. Ook zullen er lege verzamelingen zijn onder de doorsnedes van A met alternatieven voor B. De verzameling schrijvers die op 100-jarige leeftijd debuteerden is waarschijnlijk leeg, net als de verzameling schrijvers die op 6-jarige leeftijd debuteerden. Daarnaast nemen we aan dat de auteur niet naar alle (typen) schrijvers verwijst. De mogelijkheid dat de schrijver de verzameling schrijvers waarnaar hij verwijst beperkt tot (voor hem) prototypische elementen binnen de verzameling van *schrijvers*, is een reële aanname. Aangezien er in de betreffende tekst geen additionele informatie wordt gegeven over deze verzameling blijft het onduidelijk of de verzameling schrijvers nog verder wordt beperkt op basis van bijvoorbeeld genre, of de nationaliteit van de schrijver of de taal waarin geschreven wordt.

Zin (45) gaat gepaard met een duidelijk afgebakende lexicale set van alternatieven. In *de meeste doden vielen dinsdag* wordt de hoeveelheid van sterfgevallen op dinsdag vergeleken met de aantallen van sterfgevallen op andere dagen. De alternatieve mogelijkheden voor B worden dus beperkt tot de dagen van de week. Echter is er nog een element waar rekening mee gehouden moet worden. Niet alle dagen van de week moeten per se in beschouwing genomen worden. Dit wordt bepaald door de context: er is geen sprake van een generaliserende uitspraak, waardoor *dinsdag* een specifieke dinsdag is, waarnaar wordt verwezen.

(45) De meeste doden vielen dinsdag.

De hoeveelheid van doden die op dinsdag vielen worden in (45) immers niet vergeleken met de hoeveelheid van doden die op ieder van de andere dagen van de week (maandag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag) zijn gevallen. Er wordt verwezen naar een specifieke

dinsdag, waardoor duidelijk wordt dat er geen sprake is van een generalisering. In de eerder genoemde zin (27), afkomstig uit De Hoop (2006), wordt de aanduiding *dinsdag* ook gebruikt. In tegenstelling tot in (45) wordt in voorbeeld (27) niet gerefereerd naar één specifieke dinsdag. Hierdoor zijn de alternatieve mogelijkheden voor verzameling B een lexicale set, *de dagen van de week*.

(27) De meeste baby's worden geboren op dinsdag.

De verschillende lezingen van de voorbeelden (27) en (45) zijn te herleiden naar de aard van de zin: zin (27) is een generaliserende uitspraak, terwijl (45) verwijst naar een specifieke gebeurtenis. Het gaat hierbij om een specifieke gebeurtenis waarbij doden zijn gevallen, bijvoorbeeld een natuurramp, verkeersongeval of terreuraanslag. Uit het bericht waar zin (45) komt, wordt duidelijk dat er sprake is van een hoog dodental door natuurgeweld.

Minstens 188 mensen zijn al om het leven gekomen bij overstromingen en aardverschuivingen na hevige regenval op het eiland Sulawesi, in het zuiden van Indonesië. Er zijn ook 145 vermisten. De meeste doden vielen dinsdag.

Uit het bericht wordt niet duidelijk hoe lang het natuurgeweld al gaande is. Dat minstens 188 mensen *al* om het leven zijn gekomen, suggereert dat het dodental misschien nog op zal lopen. Maar in elk geval is duidelijk dat de meesten van de doden tot nu toe op dinsdag zijn gevallen. Alternatieve sterfdagen kunnen woensdag tot en met maandag zijn geweest, maar langer kan de ramp niet gaande zijn, want *dinsdag* verwijst naar slechts één dinsdag en kan niet, zoals in (27), gebruikt worden om naar meerdere dinsdagen of dinsdagen in het algemeen te verwijzen. In zowel (27) als (45) ligt een *niet meer dan de helft*-lezing dus voor de hand, hoewel uiteraard in beide gevallen ook een *meer dan de helft*-lezing mogelijk is. De *niet meer dan de helft*-lezing wordt opgeroepen door het gebruik van *dinsdag*; dit genereert automatisch de andere wekdagen als alternatieven voor B, zowel in de generieke zin (27) als in de episodische zin (45).

#### 4.3 De invloed van grammaticale functie

Wanneer we naar de verschillende syntactische functies in de dataset van *de meeste x* kijken, zien we dat de *meer dan de helft*-lezing vaker voorkomt dan het alternatief wanneer *de meeste*

$x$  subject, indirect object of bijwoordelijke bepaling is. Alleen in de categorie van direct object is het andersom: de interpretatie *meer dan de helft* komt in dit geval minder vaak voor dan het alternatief *niet meer dan de helft*, zoals in de voorbeelden (46) en (47). Deze waarneming is conform de aanname van De Hoop (2006), die in hoofdstuk 2 aan bod is gekomen.

(46) De meeste deelnemers vinden we bij Mannen 35.

(47) In de zes seizoenen dat ik hier voetbalde, scoorde ik telkens de meeste goals.

In (46) wordt de verzameling van deelnemers (verzameling A), tevens het direct object van de zin, verdeeld over meerdere groepen. De individuen die deel uitmaken van verzameling A worden verdeeld over een aantal verschillende mogelijkheden voor verzameling B. Dit gebeurt zowel op basis van leeftijd (junior, senior en veteraan, d.w.z. tot 18, vanaf 18 en vanaf 35 jaar) en type koppel (mannen, vrouwen, mixed). Hierdoor is er sprake van een set van alternatieve mogelijkheden voor verzameling B. De individuen in verzameling A (deelnemers) horen niet slechts tot de doorsnede met de verzameling *mannen 35+* (veteranen) of niet, maar zijn verdeeld over de alternatieve leeftijdsgroepen, en daarnaast ook op type deelnemer, namelijk mannen-, vrouwen- en mixed- junioren, senioren en veteranen. Er zijn dus veel meer alternatieve mogelijkheden die tot het complement van verzameling B behoren.

Ook *de meeste x* in (47) heeft een set van mogelijke alternatieven voor verzameling B. De doorsnede van verzameling A en B is de verzameling van goals gemaakt door de spreker. Een voetbalteam bestaat uit elf spelers, wat inhoudt dat er ten minste tien alternatieve verzamelingen kunnen bestaan per seizoen die tot het complement van verzameling B kunnen behoren. De grootte van de verzameling goals die door de spreker zijn gemaakt wordt vergeleken met de verzamelingen goals die door andere spelers van het team in de betreffende wedstrijden gemaakt zijn.

We kunnen niet verklaren waarom de functie van direct object, vaak gepaard gaat met een *niet meer dan de helft*-lezing. Bijvoorbeeld voor (47) geldt dat de *niet meer dan de helft*-lezing ook zou voorkomen als *de meeste goals* onderwerp van de zin is: *In de zes seizoenen dat ik hier voetbalde, zijn de meeste goals door mij gescoord*. Nu worden de goals uitgelicht, en zijn de spelers die de goals maken minder belangrijk. Toch vergelijken we de goals die door de spreker zijn gemaakt met meerdere alternatieve mogelijkheden, namelijk de goals die door Jan, Piet, Klaas etc. zijn gemaakt.

#### 4.4 Contrast en de *meer dan de helft*-lezing

De *meer dan de helft*-lezing wordt doorgaans geactiveerd wanneer verzameling B slechts één alternatief heeft. Dit geldt bijvoorbeeld voor *De meeste vrachtwagenchauffeurs lappen die regels aan hun laars*. Het spreekwoord iets aan zijn laars lappen heeft geen ander alternatief dan *niet* iets aan zijn laars lappen. Wanneer *de meeste* wordt gebruikt met een versteende taalvorm zoals zegswijze in het predicaat, heeft als het ware ook een verstening van de alternatieven mogelijkheden van verzameling B tot gevolg. De verzameling *regels die aan een laars gelapt worden* heeft geenszins de alternatieven *regels die aan een schoen gelapt worden* of *regels die aan een pantoffel gelapt worden*, dit houdt in dat verzameling B een contrastief alternatief krijgt: de verzameling regels die niet aan een laars gelapt worden, ofwel de verzameling regels waar men zich wel wat van aantrekt.

Uit de dataset die is onderzocht, blijkt dat het predicaat van de zin van invloed is op de verschillende lezingen. Hierbij wordt een simpele vuistregel gehanteerd: indien het predicaat van de zin slechts één alternatieve mogelijkheid oproept, krijg je de *meer dan de helft*-lezing voor *de meeste x*, terwijl de *niet meer dan de helft*-lezing optreedt als er meerdere alternatieven gegeven of gesuggereerd worden voor verzameling B. Voorbeeld (48) is een duidelijk voorbeeld van een predicaat met slechts één alternatief. Hierbij verwijst *de meeste x* naar meer dan de helft van de individuen die onderdeel uitmaken van verzameling A.

(48) De meeste mensen worden niet ziek van de bacterie.

De doorsnede van verzamelingen A en B wordt vergeleken met de doorsnede van verzameling A en het complement van verzameling B. Verzameling B in (48) is de verzameling van individuen die *niet* ziek worden van de bacterie en heeft als enige alternatief de verzameling mensen die wel ziek worden van de bacterie, en niet de verzameling mensen die misselijk worden of de verzameling mensen die eczeem krijgen van de bacterie. Aangezien er een negatie deel uitmaakt van verzameling B bestaat het complement van B uit de individuen die *niet niet* oftewel *wel* ziek worden van de bacterie (Hogeweg, 2009). Hieruit kunnen we opmaken dat negatie van invloed is op de interpretatie van *de meeste*: wanneer de alternatieve verzamelingen voor B beperkt worden tot één alternatief door het gebruik van een negatie, treedt de *meer dan de helft*-lezing op.

De stelling dat de *meer dan de helft*-lezing wordt geactiveerd indien het predicaat een negatie bevat, wordt ook gesteund door de actieve tegenhanger van de passieve zin (48), zin (49). In deze zin is *de meeste x* het direct object geworden. Uit de resultaten van het vorige hoofdstuk bleek dat indien *de meeste x* direct object is, het een grotere kans heeft om de *niet meer dan de helft*-lezing te krijgen. In de dataset kwam *de meeste x* zeventien keer zo vaak voor met de interpretatie *niet meer dan de helft* dan met *meer dan de helft* in deze conditie. In (49) wordt door het gebruik van negatie de *meer dan de helft*-lezing nog steeds geactiveerd, ook al is *de meeste x* in dit geval het direct object van de zin.

(49) De bacterie maakt de meeste mensen niet ziek.

Het moge nu duidelijk zijn dat de *meer dan de helft*-lezing in de zinnen (48) en (49) wordt uitgelokt door de negatie in het predicaat *niet ziek worden van de bacterie*. Dit kunnen we controleren door de positieve variant van de zinnen te analyseren. In de bevestigende zin *de meeste mensen worden ziek van de bacterie* zouden de eerder afgekeurde alternatieven voor verzameling B (de verzamelingen van mensen die misselijk worden, niet ziek worden of eczeem krijgen van de bacterie) nu wellicht bruikbare mogelijkheden zijn. Een andere mogelijkheid zou zijn dat de verzameling A wordt beperkt tot de verzameling mensen die ziek worden. In dat geval zouden de alternatieven voor B (ziek worden van de bacterie) andere oorzaken voor het ziek worden van de mensen geven (bijvoorbeeld ziek worden van de luchtvervuiling of ziek worden van roken). Het toevoegen van een negatie zorgt ervoor dat een contrast tussen precies twee mogelijkheden wordt gelegd: niet tegenover wel ziek van de bacterie in (48) en (49). Ook in de voorbeelden (50), (51) en (52) gebeurt dit.

(50) De waarschuwingen lijken met dit warme weer aan de meeste mensen niet besteed.

(51) Wat de meeste passagiers niet zien, is het vele onderhoud dat de kusttram met zich meebrengt.

(52) De meeste ruiters namen geen duik.

Wanneer er een negatie in het predicaat gebruikt wordt, wordt duidelijk dat het alternatief dat voor B wordt opgeroepen het complement van B' is. Als we over de meeste individuen van verzameling A zeggen dat ze iets *niet* doen, bijvoorbeeld dat de meeste ruiters geen duik nemen in (50), dan leidt dat vanzelfsprekend tot de interpretatie dat de rest van de ruiters wel een duik nemen. Het is niet goed voorstelbaar dat er naast het complement van de verzameling individuen die geen duik nemen een of meerdere andere alternatieve verzamelingen zijn voor

B, de verzameling individuen die geen duik nemen. Dat komt omdat *geen duik nemen* niet zelf een karakterisering is van een verzameling individuen, maar eigenlijk slechts de negatie van het predicaat *een duik nemen*. Als de ruiters iets anders doen dan geen duik nemen, bijvoorbeeld paardrijden of zelfs niet paardrijden, kunnen ze nog steeds ook een element zijn van B, de verzameling individuen die geen duik nemen. Alleen als ze wel een duik nemen, zijn ze geen element van B en dus een element van B', en dus is de verzameling individuen die *wel* een duik nemen het enige alternatief voor B. Zowel het gebruik van *niet* in (50) en (51) als het *geen* in (52) zorgt ervoor dat er geen alternatieven voor verzameling B voorhanden zijn behalve het complement van B, B'.

Voor (50) betekent dit dat de verzameling *mensen* wordt opgedeeld in de verzameling mensen aan wie waarschuwingen niet besteed lijken en mensen die de waarschuwingen wél lijken te waarderen. Doordat mensen slechts in twee groepen worden onderverdeeld, bestaat de grootste van deze twee verzamelingen automatisch uit meer dan de helft van alle mensen. Dezelfde lezing is van toepassing op (51) en (52). *De meeste passagiers* in (51) zien iets niet. Hiermee wordt nadruk gelegd op de tegenstelling tussen iets niet zien, en iets wel zien.

Behalve de negatie is er nog een ander element dat hetzelfde type contrast tussen verzamelingen kan activeren. *Wel* betekent in feite *niet niet* en komt daardoor altijd voor met een (soms impliciete) vorm van negatie. Het partikel *wel* wordt gebruikt om een oppositie te benadrukken (Hogeweg, 2005; Hogeweg & Van Bergen, 2015). Een vrij impliciete vorm van negatie waarbij *wel* wordt gebruikt komt voor wanneer de verwachting van een spreker niet is uitgekomen, of als een spreker verwacht dat zijn uiting niet in lijn is met de verwachting van zijn gesprekspartner. De zin *Het heeft wel geregend in de vakantie* suggereert op die manier dat de spreker ervan uitgaat dat de gesprekspartner denkt dat het niet heeft geregend. In het geval dat *wel* voorkomt, zoals in (53), ontstaat er een constructie die net zoals de negaties *niet* of *geen* een contrast benadrukt.

(53) Dat waterijs minder energie levert dan roomijs, weten de meeste mensen nog wel, zo blijkt uit het onderzoek.

Het partikel *wel* attendeert je op het bestaan van een impliciete tweedeling, van mensen die iets wel weten tegenover mensen die dat niet weten (Hogeweg, 2009). Het predicaat *iets wel weten* heeft geen ander complement dan *iets niet weten*.

Nog een voorbeeld waarbij het gebruikte predicaat slechts één alternatief voor verzameling B afdwingt, is te zien in (54). De individuen in de verzameling bezoekers worden verdeeld over verschillende verzamelingen die aanduiden hoelang ze doen over het bezoeken van een stadje. Hierbij worden mensen die op minder dan een uur door het stadje heen zijn, vergeleken met het alternatief: mensen die niet minder dan een uur bezig zijn met het bezoeken van het stadje en die er dus een uur of langer over doen.

(54) De meeste bezoekers zijn op minder dan een uur door het stadje.

De zin *de meeste bezoekers zijn op minder dan een uur door de stad* krijgt de meer dan de helft-lezing.. Net zoals in de zinnen (48) tot en met (52) bestaat het complement van B slechts uit één alternatieve mogelijkheid. Door het gebruik van de frase *minder dan*, word je gestuurd naar een impliciete tweedeling, waarbij B wordt vergeleken met B'. *Minder dan een uur* wordt vergeleken met *niet minder dan een uur*, ofwel een uur of langer dan een uur.

#### 4.5 Rangordes en de *niet meer dan de helft*-lezing

Tenslotte zijn er nog voorbeeldzinnen waarin de lezing van *de meeste* het gevolg lijkt te zijn van het noemen van (aantallen) individuen in één of meerdere verzamelingen. Zonder de tekst te zien waar zin (55) deel van uitmaakt, kunnen we een redelijke inschatting maken van de lezing van *de meeste*.

(55) Tot voor kort was MSN de grootste, ik vermoed dat nu TMF de meeste chatters heeft.

De hoeveelheid chatters van MSN wordt vergeleken met de hoeveelheid chatters van TMF. Door MSN expliciet te vergelijken met TMF, wordt de lezer gestuurd in de richting van een groep van alternatieve mogelijkheden voor verzameling B. Wanneer de context wordt toegevoegd, is het duidelijk dat er in dit geval sprake is van de *niet meer dan de helft*-lezing.

(56) Wij hebben 286.000 geregistreerde chatters, van wie er 40.000 echt actief zijn. Tot voor kort was MSN de grootste, ik vermoed dat nu TMF de meeste chatters heeft.

Met de *niet meer dan de helft*-lezing, volgt een logische aanname: eerder had het platform MSN het grootste aantal chat-leden, ondertussen heeft het platform TMF er meer. In overeenstemming met het principe van *lead-counting* (Hackl, 2009) is het niet noodzakelijk om

te weten wat het totale aantal van chatleden in Nederland is. In (55) worden slechts de koplopers van een klassement genoemd, uit de verzameling van *chatplatformen*.

Wanneer slechts één alternatief expliciet wordt aangeboden voor verzameling B, zoals in (55) het geval is, is het mogelijk dat de hoorder of lezer niet actief op zoek gaat naar andere mogelijke alternatieven voor verzameling B, en er een *meer dan de helft*-lezing tot stand komt. Vaak zal algemene kennis er echter voor zorgen dat er meer alternatieven worden opgeroepen. De aanname dat er hier sprake is van een *niet meer dan de helft*-lezing wordt gesteund door algemene kennis over het internet en de verschillende platformen die chat-diensten aanbieden aan hun leden. In deze voorbeelden wordt gekeken naar de onderlinge tussenstand tussen verzamelingen van individuen. Men vergelijkt de hoeveelheid individuen in de verzamelingen *chatleden van MSN*, met de hoeveelheid individuen in de verzameling *chatleden van TMF*, en een  $x$  aantal andere verzamelingen, waar bijvoorbeeld *chatleden van Facebook*, en *chatleden van match.com* onder kunnen vallen.

Uit de dataset lijkt een zeker verband te bestaan tussen het opmerken van een rangorde en de *niet meer dan de helft*-lezing. Dit is ook het geval in de zinnen (57) en (58).

(57) De vier kandidaten met de meeste stemmen, winnen.

(58) De tien leerlingen die de meeste stemmen binnenhaalden, mogen binnenkort in de leerlingenraad zetelen.

Voor de zinnen (57) en (58) geldt, net zoals voor (55), dat men kijkt naar de aantallen stemmen in de doorsnede van de verzamelingen A met B en alternatieven voor B, om te bepalen wat *de meeste x* is. Het totaal aantal stemmen in verzameling A is in deze gevallen niet van belang voor de interpretatie van *de meeste x*. Voor alle verzamelingen in de vergelijking van verzamelingen A met B en alle alternatieven voor B die deelverzamelingen zijn van B' geldt dat ze in een rangorde worden gezet op basis van het aantal individuen oftewel stemmen. Hieruit volgt dan dat de groep(en) verzamelingen met de grootste aantallen elementen in overeenstemming zijn met *de vier kandidaten* of *de tien leerlingen met de meeste stemmen* uit (57) en (58).

Er zijn andere voorbeelden waarin een duidelijke rangorde naar voren komt, zoals in (59) en (60). De meeste vreemdelingen in (59) komen uit Turkije, wat Turkije koploper maakt. De verzameling vreemdelingen uit Turkije wordt daarbij vergeleken met een aantal alternatieve

verzamelingen: vreemdelingen uit Nederland, Marokko, Frankrijk, Slowakije, Bulgarije en Spanje. Uit deze overdracht van informatie is het duidelijk wat *de meeste x* betekent: de kwantor verwijst naar de verzameling vreemdelingen met het hoogste aantal individuen. In dit geval bestaat deze grootste verzameling aantoonbaar uit minder dan de helft van het totaal aantal vreemdelingen dat wordt genoemd. Ook wanneer de verzameling van Turkse vreemdelingen groter zou zijn, en uit meer dan de helft van alle individuen van de verzameling vreemdelingen bestaat, blijft de lezing gelijk.

(59) De meeste vreemdelingen in Gent zijn afkomstig uit Turkije (4.988), Nederland (1.622), Marokko (998), Frankrijk (827), Slowakije (625), Bulgarije (534) en Spanje (441).

(60) De meeste studies komen uit de VS, waar abortustegenstanders fanatiek opereren.

Hoewel (59) en (60) beide de *niet meer dan de helft*-lezing oproepen, verschillen de zinnen van elkaar op een belangrijk punt. Voorbeeld (59) geeft informatie over de aantallen individuen in de alternatieve doorsnedes van verzameling A met B en met alle alternatieven voor B die deelverzamelingen zijn van B', terwijl (60) dat niet doet. In (60) komt enkel de koploper uit de verzameling van verzamelingen alternatieven voor: de meeste studies waarover (60) gaat, komen uit de VS. *De meeste studies komen uit de VS, waar abortustegenstanders fanatiek opereren* roept een set van opties op die dienen als mogelijke alternatieve verzamelingen voor verzameling B, *uit de VS*. Dit gebeurt op dezelfde manier als we eerder zagen bij *De meeste deelnemende cardiologen komen uit Europa; ongeveer twintig procent komt uit de VS* te zien in bijvoorbeeld figuur 10.

Het kan overigens per persoon verschillen welke alternatieven worden geactiveerd voor een zin als (60). Zo kan iemand uitgaan van alternatieve mogelijkheden op basis van continenten of landen, maar ook is het mogelijk dat de VS enkel wordt vergeleken met andere landen waarin abortus een politiek discussiepunt is, of op basis van religieuze gronden veel tegenstanders heeft.

#### 4.6 Conclusie

De resultaten gepresenteerd in hoofdstuk drie zijn significant, maar toch zijn er zinnen waarbij de lezing van *de meeste x* niet verklaard kan worden aan de hand van die gegevens. Niet ieder voorkomen van *de meeste x* als subject krijgt de *meer dan de helft*-lezing en ook

niet ieder voorkomen van *de meeste x* als object krijgt de afwijkende *niet meer dan de helft*-lezing. Ook de verwachtingen dat animacy en telbaarheid de interpretatie van *de meeste* beïnvloeden zijn statistisch bewezen, maar kent voldoende uitzonderingen. De verschillende paragrafen in dit hoofdstuk bespreken een aantal van deze zinnen die niet conform de gevonden resultaten uit hoofdstuk drie zijn, en verklaart deze aan de hand van de concepten rangorde en negatie.

De standaardlezing van *de meeste* wordt uitgelokt wanneer er slechts één alternatief bestaat voor B. Het gebruik van negatie binnen het predicaat is hier een voorbeeld van. Bijvoorbeeld het predicaat *geen duik nemen* is eigenlijk de negatie van *een duik nemen*. Wanneer *de meeste ruiters geen duik nemen*, is er geen andere alternatief voor B (geen duik nemen) dan B' (wel een duik nemen). We worden in deze gevallen als het ware gedwongen tot het beperken van alternatieve verzamelingen B tot het generaliserende B'. Ook het gebruik van *wel* in een predicaat, wat *niet niet* betekent (Hogeweg, 2005) zorgt voor hetzelfde resultaat: de *meer dan de helft*-lezing wordt geactiveerd, onafhankelijk van bijvoorbeeld de grammaticale functie van *de meeste x*.

De standaardlezing wordt vervangen door de *niet meer dan de helft*-lezing indien er sprake is van een (soms impliciet aanwezige) rangorde. Voorbeelden zijn *Schwarzenegger lijkt van de 130 kandidaten daar de meeste kans op te maken* en *De meeste slachtoffers van de cholera-epidemie in Angola vielen in Luanda*. Deze rangorde wordt gemaakt op basis van het aantal individuen in de doorsnede van verzameling A met B en de doorsnede van verzameling A met alle alternatieven voor B die deelverzamelingen zijn van B'. Zo wordt bijvoorbeeld de hoeveelheid slachtoffers van de cholera-epidemie in Angola gezien als de doorsneden van de verzameling A met B (elementen in Luanda) en de doorsneden van de verzameling A met C waarvoor geldt dat C gelijkstaat aan alle alternatieven voor B die deelverzamelingen zijn van B' (andere steden in Angola). Hieruit volgt dan dat de verzameling met het grootste aantal elementen in de verzameling met de *slachtoffers van de cholera-epidemie in Luanda* is.

## 5. Conclusie

De kwantor *de meeste* is uitvoerig besproken binnen deze scriptie. Het uitgangspunt hierbij was allereerst om een duidelijk beeld te schetsen van de alternatieve interpretatie van *de meeste*, de *niet meer dan de helft*-lezing. Met behulp van bestaande semantische definities zijn verschillende inhoudelijke betekenissen overwogen voor *de meeste*. De definities (8) en (12), gebruikt door onder meer Ariel (2003; 2004; 2006) en Peterson (1979), bleken niet bruikbaar voor de *niet meer dan de helft*-lezing, omdat deze definities uitgaan van slechts één alternatieve verzameling voor B, zegge B'. Behalve dat ik aantoon dat er een interpretatiemogelijkheid bestaat waarvoor de gebruikte semantische definitie van *de meeste* door onder andere Ariel en Peterson niet toereikend is, pleit ik voor een definitie zoals Hoekstra (1983) heeft geformuleerd, omdat deze zowel gebruikt kan worden voor de standaard interpretatie *meer dan de helft*, als de afwijkende interpretatie, *niet meer dan de helft*.

In het derde hoofdstuk presenteerde ik een corpusstudie waarbij ik in navolging van De Hoop (2006) aantoon dat de verschillende lezingen van *de meeste* in ongelijke mate voorkomen: de standaard *meer dan de helft*-lezing komt ruim vier keer zo vaak voor als het alternatief, waarbij *de meeste* de *niet meer dan de helft*-lezing heeft. Daarnaast laat ik zien dat de lezing van *de meeste* beïnvloed wordt door de grammaticale functies subject en direct object. In overeenstemming met de hypothesen, blijkt de *meer dan de helft*-lezing vaker voor te komen wanneer *de meeste x* subject is en wordt de *niet meer dan de helft*-lezing geactiveerd wanneer *de meeste x* het direct object van de zin is. Tevens zijn er in deze studie significante resultaten gevonden voor de variabelen animacy en telbaarheid. Niet-telbare elementen voor *x* in *de meeste x* zoals *aandacht* kregen vaker een *niet meer dan de helft*-lezing dan telbare elementen, zoals *brildragers* en *tandartsen*. Inanimate elementen laten eenzelfde resultaat zien: zinnen waarin *de meeste x* inanimate is, krijgt significant vaker een *niet meer dan de helft*-lezing. Wanneer *de meeste x* daarentegen animate is, wordt beduidend vaker de *meer dan de helft*-lezing gevonden. Tevens is een interactie-effect aangetroffen tussen de grammaticale functie van *de meeste* en de animacy hiervan: *de meer dan de helft*-lezing komt vaker voor wanneer *de meeste x* subject is. Voor animate subjecten geldt echter dat *de meeste* twee keer zo vaak een *meer dan de helft*-lezing hebben, dan het geval is bij inanimate subjecten.

Verder is gebleken dat verzameling B, het predicaat van de zin, ook een invloedrijke factor kan zijn op de interpretatie van de kwantor. Een *meer dan de helft*-lezing komt te alle tijde tot stand indien er slechts twee mogelijkheden zijn bestaat voor verzameling B, te verstaan

B en B'. Een dergelijke tweedeling wordt afgedwongen wanneer een negatie of het partikel *wel* aan het predicaat wordt toegevoegd.

Voorbeeldzinnen waarbij de *niet meer dan de helft*-lezing wordt geactiveerd, refereren gebruikelijk naar een rangorde, waarbij *de meeste* als het ware refereert naar een x aantal doorsneden van verzameling A met B en de doorsnede van verzameling A met alle alternatieven voor B die deelverzamelingen zijn van B'. Hiertoe behoren dan het x aantal doorsneden met het hoogste aantal elementen.

## Literatuuroverzicht

Ariel, M. (2003). Does most mean 'more than half'? *Proceedings of the Twenty-Ninth Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society*, 29, 17-30.

Ariel, M. (2004). Most. *Language*, 80, 658-706.

Ariel, M. (2006) A 'just that' lexical meaning for *most*. In K. von Stechow & K. Turner (Eds.), *Where semantics meets pragmatics* (pp. 49-91). Amsterdam: Elsevier.

van Bergen, G. (2011). *Who's first and what's next. Animacy and word order variation in Dutch language production*. Ph.D. thesis, Radboud University Nijmegen.

Retrieved from: <http://repository.uibn.ru.nl/bitstream/handle/2066/87171/87171.pdf>

Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. Sage publications.

Gärtner, H. M. (2007). Low risk quantifiers: A game-theoretical approximation to the DP-restriction on IV2-presentationals. In Maria Aloni et al. (Eds.), *Proceedings of the Sixteenth Amsterdam Colloquium* (pp. 103-108). Amsterdam: ILLC.

Geurts, B., & R. van der Sandt (1999). Domain Restriction. In: P. Bosch & R. van der Sandt (Eds.), *Focus: Linguistic, cognitive, and computational perspectives* (pp. 268-292).

Cambridge: Cambridge University Press.

Grice, H. P. (1975). Logic and conversation. *Syntax and Semantics*, 3, 41-58.

Hackl, M. (2009). On the grammar and processing of proportional quantifiers: Most versus more than half. *Natural Language Semantics*, 17, 63-98.

Hoeksema, J. (1983). Superlatieven. *Tabu* 13, 101-106.

Hogeweg, L. (2005). *Well, about wel. On the diversity and unity of the Dutch particle wel* (Master's thesis, Utrecht University). Retrieved from:

<https://dSPACE.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/8411/uiteindelijke%20scriptie.doc?sequence=1>

Hogeweg, L. (2009). The meaning and interpretation of the Dutch particle *wel*. *Journal of Pragmatics*, 41, 519-539.

Hogeweg, L., & G. van Bergen (2015). Cognitieve taalkunde: Eigenlijk toch wel een goede theorie. In: S. Lestrade, P. de Swart & L. Hogeweg (Red.). *Addenda. Artikelen voor Ad Foolen*, (pp. 163–168). Nijmegen: Radboud Universiteit.

De Hoop, H. (1996). *Case configuration and NP interpretation*. New York: Garland. (published in the series Outstanding Dissertations in Linguistics). Revised and updated version of PhD dissertation (1992, University of Groningen).

Hoop, H. de. (2006). Why are most babies born on a Tuesday? In: H.-M. Gaertner, Eckardt, R. Musan and B. Stiebels (Eds.), *Between 40 and 60 Puzzles for Krifka*. Berlin: ZAS.

Horn, L. (1989). *A natural history of negation*. Chicago: University of Chicago Press.

Krifka, M. (1990). Four Thousand Ships Passed Through the Lock: Object-Induced Measure Functions on Events. *Linguistics and Philosophy* 13, 487-520.

Lappin, S. (1996). Generalized quantifiers, exception phrases, and logicity. *Journal of Semantics*, 13, 197-220.

Oostdijk, N., M. Reynaert, V. Hoste, & I. Schuurman (2013). The construction of a 500-million-word reference corpus of contemporary written Dutch. In: P. Spyns & J. Odiijk (Eds.), *Essential speech and language technology for Dutch* (pp. 219-247). Berlin – Heidelberg: Springer.

Peterson, P. L. (1979). On the logic of 'few', 'many', and 'most'. *Notre Dame Journal of Formal Logic*, 20, 155-179.

P. de Swart (2007). *Cross-linguistic Variation in Object Marking*. PhD dissertation, Department of Linguistics, Radboud University Nijmegen. LOT Publications. Retrieved from: [http://webdoc.ubn.ru.nl/mono/s/swart\\_p\\_de/crosvaino.pdf](http://webdoc.ubn.ru.nl/mono/s/swart_p_de/crosvaino.pdf)

Swart, P. de, M. Lamers, & S. Lestrade, (2008). Animacy, argument structure, and argument encoding. *Lingua*, 118, 131-140.

Zwarts, F. (1983). Determiners: A relational perspective. In: A. G. B. ter Meulen (Ed.), *Studies in Modeltheoretic Semantics* (pp. 37-62). Dordrecht: Reidel.

## Bijlage 1

### Dataset

1200 zinnen uit het SoNaR-500 corpus

1. Iedereen blijft er maar over zeuren, terwijl *de meeste* Vlamingen geen ervaring hebben met het migrantenvraagstuk.
2. Maar *de meeste* laptops hebben tegenwoordig wel een ingebouwde Wifi-kaart.
3. *De meeste* deelnemers aan de enquête (54 procent) verwachten dat die regionale cao's hen ongeveer evenveel zullen kosten als wanneer ze nationaal afgesloten waren.
4. *De meeste* van hun lijken zijn inmiddels gevonden.
5. *De meeste* adepten van de kwarttriatlon tekenen present.
6. Volgens inspecteur-generaal Kervezee blijkt uit analyses van telefoongesprekken dat ouders *de meeste* vragen stellen over leerlingenzorg, klachtenregelingen en veiligheid.
7. *De meeste* orthodoxe joden wonen aan de andere kant van de spoorlijn, richting Isabellalei.
8. Anja kennen *de meeste* mensen wel.
9. Ook bij ons ressorteren *de meeste* kranten en tijdschriften onder een mediagroep die ook een audiovisuele poot heeft, maar dat soort synergieën waren tot dusver onbestaande.
10. Met Menem in de ring wordt hij de president met *de meeste* stemmen uit de Argentijnse geschiedenis.
11. Een mens werd op de wereld gezet om iets te bereiken, vond hij, en liefst wat meer dan *de meeste* anderen.
12. Het betaalt ook slecht: *de meeste* arbeiders verdienen te weinig om een gezin mee te voeden.
13. Alleen Fikri en zijn naaste medewerker Mohammed Damir hebben tijdens het proces op *de meeste* punten van de aanklachten schuld bekend.
14. *De meeste* van de circa negentig Chinese duikboten zijn aftands.
15. De sussende rapporten van de onderwijsinspectie dat het op *de meeste* islamitische scholen redelijk gaat met de integratie, hebben hem niet kunnen vermurwen.
16. De Verenigde Staten en Rusland waren in 2000 de landen waar *de meeste* migranten naar toe trokken.
17. Israël sluit de topvijftien van landen met *de meeste* immigranten met 2,3 miljoen mensen.
18. POP The Thrills Het wachten is op een wedstrijd voor popkenners met als onderwerp: wie herkent *de meeste* muzikale citaten op So Much for the City, de succesvolle tweede cd van de Ierse popgroep The Thrills.
19. De bankverzekeraar verkocht *de meeste* activiteiten van BHF-bank in Duitsland aan Sal.
20. *De meeste* spelers onderscheidden zich vooral door hun activiteiten in de pub en teerden op prestaties uit het verleden.
21. Wellicht denken *de meeste* mensen er zo over.
22. We bleven 15 matches zonder tegendoelpunt, scoorden *de meeste* goals en kregen er de minste tegen.
23. Met nog twee speeldagen voor de boeg in de provinciale reeksen, moeten *de meeste* titels nog worden toegekend
24. Jawel, vinden *de meeste* briefschrijvers en schrijfsters.
25. Toch wil ik ervoor pleiten dat alle zwangere vrouwen een prenatale bloedtest krijgen aangeboden, al is het alleen maar om *de meeste* zwangere vrouwen na de uitslag van de test te kunnen geruststellen dat hun kindje in de moederschoot zo goed als zeker gezond is.

26. De verleiding is groot, groter dan in eender welke Europese souvenirwinkel of museumshop, maar gelukkig horen *de meeste* memorabilia en parafernalia thuis in de categorie camp, en daar zijn wij niet zo tuk op.
27. *De meeste* arbeiders zijn ook voortreffelijke gitaristen die perfect weten hoe de instrumenten moeten klinken.
28. In het kantoortje vlakbij het centrum van Eindhoven, is het nu rustig, *de meeste* kamers zijn leeg.
29. *De meeste* medewerkers zijn op bezoek bij bedrijven om banen te werven.
30. Gelukkig trekt de eeuwigheid zich weinig aan van *de meeste* egodocumenten, en eindigen ze net als hun trotse verwekkers als stof en as, of als mottenvoer in een doos op zolder.
31. Boeren kunnen hierdoor produceren wat de consument wenst en niet wat *de meeste* subsidie oplevert, terwijl ze ook kunnen worden beloond voor milieuzorg, voedselkwaliteit en dierenwelzijn.
32. De landbouw in *de meeste* ontwikkelingslanden is op de knieën gedwongen
33. Zeker vroeg in het jaar hebben *de meeste* aardappelen een dunne schil en hoef je ze eigenlijk alleen te wassen '
34. *De meeste* mensen in Vlaanderen zijn inderdaad allergisch voor quota, want door het opleggen van nieuwe wetten worden we meer en meer beroofd van onze vrijheid.
35. Totnogtoe gaat Antwerpen met *de meeste* winsten lopen.
36. Zeker als je ziet wat *de meeste* andere ploegen aan kwaliteit lopen hebben.
37. Op zich goede pr voor Al Kamandjati, want *de meeste* mensen wisten helemaal niet waar het voor iets was.
38. *De meeste* toplanden kozen weliswaar voor vier verdedigers maar plaatsten daar twee verdedigende middenvelders, meer dan ooit de echte motoren van de elftallen, voor.
39. Hoewel het nieuwe gemeentehuis in de Zeelaan in Koksijde-Bad al op 9 september officieel geopend werd, zal de eigenlijke verhuis van *de meeste* diensten van het oude naar het nieuwe gemeentehuis pas begin volgend jaar plaatsvinden.
40. *De meeste* bezoekers zijn op minder dan een uur door het stadje.
41. Hoewel *de meeste* gladiatoren een helm droegen, vonden ze toch een dodelijke hoofdkwetsuur bij tien van hen.
42. De twee meest kritische stemmen uit het partijbureau, Jean-Marie Dedecker en Herman De Croo, hebben in hun thuishaven alle twee verloren - ook al haalde Dedecker *de meeste* voorkeurstemmen op de Oostendse VLD-lijst.
43. In Nederland doen *de meeste* renners het erbij.
44. *De meeste* kleine kernen - plattelandskernen en kerkdorpen met minder dan 2.500 inwoners - in het Hageland vinden we in Landen (dertien), gevolgd door Tienen (acht), Linter (zeven) en Glabbeek (zes).
45. Wat *de meeste* passagiers niet zien, is het vele onderhoud dat de kusttram met zich meebrengt.
46. De financiële sector was gemengd, met een licht koersverlies voor *de meeste* fondsen, maar een winst van 0,4 procent voor ABN Amro.
47. Vrouwen achter sluiers, veel onthoofdingen, een corrupte regerende familie met een paar duizend leden, en bovendien het land waar *de meeste* olie vandaan komt.
48. Volgens de regering zal het parlement de voorstellen overnemen, hoewel *de meeste* Turken tegen betrokkenheid van moslimsoldaten in Irak zijn.
49. Voor de volledigheid: *de meeste* bommen kwamen niet eens tot ontploffing en de materiële schade was te verwaarlozen.
50. Bij ingangen staan glazen cilinders met ronde deuren, waarvan *de meeste* nog openstaan.

51. De gevechten woeden tussen islamitische extremisten en milities van door de Verenigde Staten gesteunde krijgsheren, maar *de meeste* slachtoffers zijn burgers.
52. Om zijn siliconen, voegkitten en lijmen aan de man te brengen, heeft Soudal nu al verkooppunten in *de meeste* Europese landen, de Verenigde Staten, Singapore en China.
53. Op *de meeste* plaatsen wordt het een graad of 20.
54. Uit de studies blijkt dat *de meeste* vrouwen geen grote psychische problemen ondervinden na een abortus.
55. *De meeste* studies komen uit de VS, waar abortustegenstanders fanatiek opereren.
56. *De meeste* deelnemers hebben minstens anderhalve kilometer te gaan voordat ze de finish weer passeren.
57. De popposters voor Paradiso zijn ontworpen door de Engelse zeefdrukker Martin Kaye, *de meeste* affiches voor 35 jaar Pinkpop door Cor van Wees.
58. Die salonverkoop was voor *de meeste* constructeurs boven de verwachtingen, al zijn er ook waar er geen reden is tot euforie.
59. *De meeste* worden verder verwerkt door andere chemiebedrijven of door Tessenderlo zelf.
60. SCF is een specialist voor beursintroductions en bracht *de meeste* bedrijven naar de Brusselse Vrije Markt.
61. Dat bleek in de ogen van *de meeste* ploegleiders funest voor de proloog.
62. Zo denken *de meeste* militairen erover
63. Het hoeft voor mij niet noodzakelijk de speler met *de meeste* caps te zijn ", zegt de bondscoach.
64. Forse reactie op WW Macro-economische cijfers maakten donderdag *de meeste* indruk op de beleggers op Wall Street.
65. De premies die men daarvoor vraagt zijn zo hoog dat *de meeste* eigenaars daar niet aan beginnen.
66. In de ogen van *de meeste* Palestijnen is de hoop op vrede waarover de regering van Mahmoud Abbas het had, niet meer dan een illusie,
67. Voor *de meeste* Palestijnen is Hamas de partij die hen tal van voordelen kan bieden, en niet alleen in hun conflict met Israël.
68. Zo'n regeling zou een Israëliëse terugtrekking uit *de meeste* bezette gebieden inhouden, terwijl de belangrijkste vestigingen van kolonisten behouden zouden blijven.
69. *De meeste* digitale toestellen zijn nu zogeheten compactcamera's met een vaste lens, en met sensoren die drie, vier of vijf megapixels aan kunnen.
70. *De meeste* Argentijnse internationals spelen in Europa.
71. *De meeste* mensen zouden in mijn geval zelfmoord hebben gepleegd.
72. *De meeste* betrokkenen wensen Richardson alle succes toe (zo zien ze misschien nog iets terug van hun geld), maar volgens sceptici blijft de vraag hoe Iridium zonder voldoende klanten kan overleven.
73. *De meeste* panoramafoto's uit de negentiende en vroeg twintigste eeuw dienden om het snel veranderende stadsbeeld vast te leggen.
74. *De meeste* tippelhoertjes die zich ophouden in de Atheneumbuurt, worstelen met een zware drugsverslaving en kampen ook vaak met ernstige psychische problemen.
75. *De meeste* kerken zijn behoorlijk met hun tijd meegegaan, maar toch kunnen religie en homoseksualiteit niet altijd door één deur.
76. *De meeste* aandacht kreeg Invasions of the Barbarians uit Canada, een film met een anti-Amerikaans karakter. '

77. Voor *de meeste* stroom zijn de contracten bilateraal gesloten, maar de werkelijkheid is grilliger: Eneco of Nuon hebben bijvoorbeeld op een bepaalde woensdag meer stroom nodig of juist minder dan voorzien.
78. *De meeste* terreurverdachten die Garzón nu voor de Spaanse rechter wil zien, zijn voortvluchtig, inclusief Bin Laden.
79. Alounni (56) is de meest prominente vangst van de laatste weken, dat wil zeggen: zijn aanhouding veroorzaakte *de meeste* ophef.
80. Dromerige melancholie overheerst *inde meeste* portretten, en kleine humoristische details zorgen voor de luchtigheid.
81. Het leverde de blanke Fidel Castro de bijnaam gallego, of Galiciër op, omdat *de meeste* Spanjaarden op Cuba oorspronkelijk uit dat deel van Spanje zijn geëmigreerd.
82. Ik denk maar, *de meeste* dievenbendes zijn toch economische toeristen uit Oost-Europa.
83. *De meeste* vrouwen willen liever niet in competitie of clubs sporten, maar houden meer van expressieve vormen van sport zoals dansen.
84. We beschikken ook over de lijst met *de meeste* beleidservaring:
85. Het tv-magazine bracht een overzicht van wat de voorbije maanden in *de meeste* media al uit de doeken was gedaan.
86. In onze reeks zijn *de meeste* ploegen fel aan elkaar gewaagd en wekelijks zie je wel verrassende uitslagen.
87. Terwijl *de meeste* beurzen in Europa hun winsten bijna volledig zagen wegsmelten na de negatieve start op Wall Street, hield Suez de Bel 20 gisteren in de plus.
88. Bij de verkiezingen haalde Eric Vos, na Marcel Hendrickx, *de meeste* voorkeurstemmen.
89. *De meeste* foto's zijn gisteren van de site [www.jessydreamhouse.be](http://www.jessydreamhouse.be) weggehaald.
90. *De meeste* schrijvers hebben hun debuut als ze 37 zijn.
91. Maar bij *de meeste* Europese soorten zijn het toch overwegend de mannetjes die urenlang zitten te fluiten.
92. De beste zangers kunnen met *de meeste* vrouwtjes paren, en brengen *de meeste* nakomelingen voort.
93. De beste zangers kunnen met *de meeste* vrouwtjes paren, en brengen *de meeste* nakomelingen voort.
94. *De meeste* vogelmanneltjes zingen alleen in het voorjaar, als ze vrouwtjes lokken om te paren en andere mannetjes uit de buurt willen houden.
95. *De meeste* reizigers laten hun kat of hondje niet graag achter als ze op reis gaan.
96. SNBA heeft naar eigen zeggen *de meeste* van zijn passagiers op de Iberiavluchten kunnen verplaatsen naar de eigen vluchten.
97. *De meeste* passagiers die we konden bereiken, hebben we een plaats op onze vluchten kunnen aanbieden door grotere vliegtuigen in te zetten.
98. Bij de naam van Martha Gellhorn denken *de meeste* mensen aan twee dingen: aan de oorlogscorrespondente en aan de voormalige echtgenote van Ernest Hemingway.
99. *De meeste* andere Britse recensenten, maar vooral ook de jongeren die via het Internet reageerden denken er heel anders over.
100. *De meeste* managers bij Philips hebben dat niet meer na hun 60ste.
101. Voor eigen publiek kunnen *de meeste* tennissers steeds iets meer en dat bleek ook op Smash Londerzeel.
102. Al hebben *de meeste* mensen er nog nooit één in het wild gezien.
103. *De meeste* voetballers koppen niet meer.
104. *De meeste* inbeslagnames zijn gebeurd tijdens één van de 44 controles langs de openbare weg.

105. Zoals te verwachten zijn *de meeste* slachtoffers volwassen mannen.
106. *De meeste* bezoekers reageerden enthousiast.
107. U geeft *de meeste* steden slechte punten.
108. Want concurrentie moet plaatsvinden op basis van innovatie, niet op basis van de vraag wie *de meeste* patenten bezit of de duurste patentadvocaten kan inhuren.
109. *De meeste* gerepatrieerden hebben al hun bezittingen, of wat daarvan nog over was na massale plunderingen, verloren.
110. *De meeste* diefstallen gebeuren in Wallonië en dan vooral in de streek van Luik en Charleroi.
111. Verreweg *de meeste* waren afwijzend van aard, met als algemene teneur dat " we niet met zijn allen die schandelijke voetballerssalarissen moeten ophoesten ".
112. Maar verreweg *de meeste* dancefeesten verlopen vlekkeloos.
113. Jennifer Aniston is uitgeroepen tot Hollywood-ster met *de meeste* pech in de liefde.
114. Begijnhoven zijn in *de meeste* steden verbonden met een sociaal project, ook in Diksmuide is dat zo. '
115. *De meeste* eigenaars beschikken slechts over één wapen, maar uit de politiegegevens blijkt dat één fanatieke wapenbezitter maar liefst 35 exemplaren in de kast heeft staan.
116. Ik ben het niet eens met *de meeste* religieuze leiders op het vlak van abortus of homoseksualiteit, maar we kunnen de 25 procent islamitische wereldburgers niet uitsluiten.
117. *De meeste* spelers ken ik wel.
118. Hij ging nooit op de vuist, evenmin als *de meeste* andere soldaten met wie hij diende.
119. Het is gebleken dat *de meeste* mensen die zich niet aan grenzen hoeven te houden en die worden aangemoedigd om kracht te gebruiken, hun sadistische fantasieën en dromen gaan uitleven.
120. Je verblijft dan in hotels en *de meeste* maaltijden zijn inbegrepen.
121. *De meeste* verdachten zitten al bijna twee jaar zonder aanklacht in voorarrest.
122. Die luxe hebben *de meeste* mensen niet.
123. En toch ben ik zeker dat de vernieuwing in *de meeste* gemeenten aan de gang is.
124. We waren het politiek niet altijd eens, maar ik had met *de meeste* collega's een zeer goede persoonlijke band.
125. *De meeste* planeten die al bekend zijn bij andere sterren dan de Zon zijn van dat type.
126. Vanaf 2010 zullen *de meeste* West-Europese en Amerikaanse tv-zenders enkel digitaal uitzenden.
127. Het viel me op dat *de meeste* Zottegemnaars Christian Wilhelmsson van RSC Anderlecht als winnaar van De Gouden Schoen zien.
128. Al ruim voor de aanvang van het megaconcert van René Froger, zondag in een uitverkochte Kuip, zijn *de meeste* fans al flink in de Oranjestemming.
129. Maar *de meeste* meisjes haken af op latere leeftijd.
130. Bij *de meeste* clubs moet één trainer werken met 20 spelers en in amper anderhalf uur moet hij zijn programma proberen te realiseren.
131. Zolang de plant groeit zullen *de meeste* dieren hem vermijden, maar eens uitgedroogd, lusten ze hem wel en is hij nog altijd even giftig.
132. Morgen en ook begin volgende week wisselend bewolkt en op *de meeste* plaatsen droog.
133. *De meeste* Europese landen willen soldaten sturen als die niet moeten vechten.
134. En zo zijn *de meeste* reacties uit de buurt ", zegt Priscilla.
135. Dat ook onschuldige voorbijgangers door de lens van de camera zullen worden gevolgd, vinden *de meeste* bewoners en ondernemers niet vervelend, zegt Michielse.
136. Toezichthouder het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) houdt het op ' *de meeste* '.

137. De bosrijke omgeving van de citadel is voor *de meeste* MX2-rijders een moeilijk te omzeilen klip.
138. *De meeste* bruidjes hebben stress voor ze naar het altaar stappen.
139. *De meeste* respondenten bleken weinig tot niets af te weten van de Europese Unie en het Europees Parlement.
140. Terwijl in *de meeste* Vlaamse dorpen, kleine en middelgrote steden de kiezer eerder rond de kerktoren troept, kijkt men in de grote steden Frank en vrij over de eigen grenzen heen.
141. Net zoals *de meeste* Argentijnen zei de naam Zorreguieta mij, behalve dat hij lastig uit te spreken was, weinig tot niets.
142. Ga er maar aan staan: *de meeste* politiebureaus zijn grondig geplunderd en moeten het stellen zonder archieven en soms zelfs zonder elektriciteit.
143. De Jode en Gilles Bouckaert zorgen voor *de meeste* goal.
144. In *de meeste* gevallen zullen alleen de lampen, niet de palen van de straatlantaarns worden gewisseld.
145. In tegenstelling tot buurlanden Frankrijk en Nederland hebben *de meeste* telefonisten bij ons geen medische opleiding genoten
146. De nieuwe stemverdeling wordt gesteund door *de meeste* andere EU-landen.
147. *De meeste* schenkers zijn ooit Plan-ouder geweest, zegt Jochem Roels van Plan België.
148. *De meeste* kunstwerken van De Cock dragen een standaardtitel.
149. *De meeste* mappen staan overigens op zolder.
150. *De meeste* smartphones hebben ook een camera.
151. Het hoge aantal overvallen is verontrustend, vooral omdat *de meeste* overvallers zwaar bewapend zijn.
152. Directeur J. van Dam verwacht dat het in *de meeste* gevallen zal gaan om gedwongen ontslagen bij de drie vestigingen in Heerenveen, Bodegraven en Stroobos.
153. Bij de voetgangers en de fietsers zijn *de meeste* slachtoffers ouder dan 65 jaar.
154. Van die twee droeg paneel 8 *de meeste* sporen van druppels gesmolten metaal.
155. Ze verduisteren het pand en slopen *de meeste* muren.
156. Ik weet van mijn bron dat *de meeste* vogels de benedenverdiepingen opzoeken, maar die krijg ik niet te zien.
157. Verreweg *de meeste* van de 300 raketten die de afgelopen vier jaar op de Israëlische plaats Sderot zijn afgevuurd stortten neer in de woestijn.
158. *De meeste* tuinen zijn ook 's zondags even lang open.
159. *De meeste* rechtbanken zijn dan gesloten, dus dat komt goed uit.
160. *De meeste* headliners maken deel uit van de nieuwe akoestische beweging, muzikanten die op een of andere manier beïnvloed zijn door de folk.
161. *De meeste* randstedelijke Chinezen komen daarvandaan.
162. *De meeste* mensen hebben het verstand om thuis te blijven als ze uit China komen.
163. Wel gaan *de meeste* Chinezen die de afgelopen weken uit China zijn terugkomen, vrijwillig in quarantaine
164. *De meeste* van zijn vrienden zijn er helemaal niet mee bezig.
165. Deze kinderen beginnen zich autonoom in het verkeer te begeven en behoren tot de categorie waarin *de meeste* verkeersslachtoffers vallen.
166. Ook Alastair Campbell, de media-adviseur van Blair, wordt door *de meeste* commissieleden vrijgepleit van het opzettelijk geven van onjuiste informatie om bredere steun voor een oorlog te krijgen.
167. Zo is in *de meeste* gevallen een taxatierapport nodig.

168. In België zijn de cijfers vergelijkbaar, zeggen *de meeste* verzekeraars.
169. Sommigen kregen zelfs een zwembad, waar *de meeste* Sinjoren en bezoekers alleen maar jaloers op kunnen zijn.
170. *De meeste* dieren zijn perfect ingesteld op de zomer.
171. Van een relatie tussen de Belg en zijn " thuisbank " kan in *de meeste* situaties amper gesproken worden.
172. *De meeste* mensen kennen me allicht niet
173. Uit *de meeste* recente enquêtes blijkt dat Grieken het meeste (138 keer per jaar) en Japanners het minste (45 keer per jaar) seks hebben.
174. *De meeste* invallen van de politie bij hennepkwekerijen die de media hebben gehaald, vonden dit jaar tot nu toe plaats in woonwagenkampen.
175. Voorheen werkten *de meeste* kampers bij sloopbedrijven.
176. Slechts een tiende van de werknemers valt buiten de zeggenschap van de sociale partners die dus als voorheen het recht hebben en houden in *de meeste* gevallen een hogere beloning af te spreken.
177. Het lukt ons niet in het warenhuis wanneer de caissière en ik het er niet over eens zijn dat één plus één (in *de meeste* gevallen) gelijk is aan twee.
178. En toch denk ik dat *de meeste* Horebekenaren niet weten, dat zo'n belangrijk kunstenaar in ons midden woont
179. Daaruit blijkt dat *de meeste* ex-werknemers van Ford, 32 procent, in de metaalsector terechtkwamen (zie grafiek). "
180. *De meeste* ondernemers binnen de 12 landen van de eurozone, waaronder Nederland, handelen met andere partners binnen diezelfde eurozone.
181. De Brusselse beurs is gisteren net als *de meeste* andere Europese beurzen licht lager gesloten.
182. Waar moet ik zijn ? ' is zo'n beetje de noemer van *de meeste* vragen.
183. Het Comité Dries 2000 had nochtans zijn voorzorgen genomen en *de meeste* reuzeneieren 2,5 meter hoog aan de bomen van de Dries gehangen.
184. Nu tonen *de meeste* zelfs spontaan aan de ingang van het park de inhoud van hun tas
185. *De meeste* deugnieterij gebeurt 's nachts
186. Wij hadden tot dan, en zelfs gedurende het eerste uur, veldoverzicht en zorgden voor *de meeste* kansen.
187. Bij Anderlecht komen *de meeste* spelers pas piepen op het internationale toneel en dat kan ons in het kampioenenbal nog punten kosten.
188. *De meeste* mensen worden niet ziek van de bacterie.
189. Nog diezelfde avond en nacht bereikten NCD, VLD en Spirit een akkoord. Jan Jacobs, die ook nu al schepen is en op de lijst van SP.A-Spirit op 8 oktober *de meeste* voorkeurstemmen behaalde, wordt schepen
190. *De meeste* van de experimenten werden gedaan met studenten, hoewel een aantal ook bijvoorbeeld heroïneverslaafden en verdachten betrof.
191. *De meeste* deelnemers waren trouwens verrast over het geringe aantal leugens dat uit hun dagboekje naar voren kwam, ze dachten dat ze veel vaker logen.
192. DePaulo ziet *de meeste* leugens als een onvermijdelijk onderdeel van het proces van zelfpresentatie waarin ieder mens tijdens zijn sociale leven diep verzonken is
193. *De meeste* leugens zijn wensen, zegt DePaulo:
194. *De meeste* leugens zijn kleine leugens, met weinig voorbereiding en relatief weinig consequenties.

195. *De meeste* misleidingen worden zo routinematig en competent uitgevoerd dat ze slechts vage sporen in het gedrag (behavioral residues) achterlaten.
196. En *de meeste* (tweederde) daarvan worden verteld aan geliefden en naasten: liefdespartners, ouders, goede vrienden.
197. Voorts zijn *de meeste* teksten in het Nederlands.
198. Hortend en stotend zijn *de meeste* Afrikaanse landen een tijdperk van democratie en misschien ook tolerantie voor minderheden binnengetreten.
199. Dat was ook nodig, want echt leidinggeven aan een onderzoek deden *de meeste* officieren niet.
200. In *de meeste* CAO's zijn de salarissen van jongeren de laatste jaren ver boven dat minimum uitgestegen.
201. Ik laat *de meeste* van mijn spelers slechts 45 minuten spelen.
202. Maar vergeet niet dat *de meeste* bedrijfsleiders die deze enquête invulden zelf niet meer tot de jonge generatie behoren.
203. In *de meeste* gevallen hebben ze nog een bijkomende handicap.
204. De ploeg met *de meeste* doelpunten in de Champions League, Monaco met 22, voetbalde tegen de club die alle vijf uitduels had gewonnen: Chelsea.
205. Door een snelle tussenkomst is de stroomonderbreking voor *de meeste* klanten beperkt gebleven tot hooguit een kwartier.
206. Hoewel de stroom op *de meeste* plaatsen vrij snel terug was, hadden sommige bedrijven niet in de gaten dat ze de eigen stroomschakelaars ook opnieuw moesten aanzetten.
207. Er lopen hier wel genoeg Haïtianen en Dominicanen rond, maar dan zit je met het probleem dat ze voor *de meeste* landen een visum nodig hebben.
208. *De meeste* bezoekers van de supermarkt reageerden gelaten op het geflits en gejuich van de menigte.
209. De winterstop komt net op tijd, want *de meeste* spelers beginnen met allerlei letsels te kampen.
210. Ze laten bij het publiek een verkeerde indruk na, omdat *de meeste* mensen niet weten hoe de vork aan de steel zit.
211. Hij is uiteindelijk degene die *de meeste* verwarring zaait door slecht verstaanbare zinnen uit te kramen en grapjes te maken die weinig toeschouwers snappen.
212. Hij was geen homo, verklaarde de laatste, hij was alleen " anders dan wat *de meeste* mensen verwachten van een Australische man
213. En daar zijn *de meeste* renners zeker niet rouwig om.
214. Zoals in *de meeste* Vlaamse gemeenten ligt ook voor de Halenaren de prioriteit van het gemeentebestuur op de straat.
215. *De meeste* ondervraagden oordelen positief over hun meest directe familiebanden, maar er is ook sprake van frustratie en gemis, zo luidt het rapport in Psychologie Magazine.
216. Hij denkt dat *de meeste* bestuurders op zijn minst zekerheid willen over de compensatie die ze krijgen.
217. Van *de meeste* zoogdieren die tussen de dinosaurussen leefden werd gedacht dat ze klein en primitief waren, en dat ze op het land in de schaduw bleven van de grote dino's
218. Het dier mat zo'n 45 centimeter en woog 800 gram, twintig keer meer dan *de meeste* zoogdieren uit die tijd.
219. *De meeste* buurtbewoners krijgen het koud noch warm van de beslissing van hun gemeenteraad.
220. *De meeste* mensen willen wel degelijk inspanningen doen.

221. De goed georganiseerde bezoekers zorgden in de eerste helft voor *de meeste* dreiging
222. De snelle doorstroming van informatie via internet zet *de meeste* particulieren aan tot kopen en verkopen.
223. *De meeste* onlinebeleggers haasten zich om hun aandelen te verkopen of stappen om de verkeerde redenen halsoverkop in een bedrijf.
224. Dankzij de macht van de getallen - de grootbank beschikken over veruit *de meeste* geldautomaten en selfbanks - kregen zij een forse verhoging van hun bijdrage opgedrongen.
225. *De meeste* nichespelers kiezen voor de tweede optie.
226. *De meeste* camera's op de Buchmesse waren voor Dieter Bohlen.
227. De Russen gaan ervan uit dat het land uiteindelijk lid zal worden en delegatieleden verwachten zelfs dat *de meeste* obstakels begin volgend jaar worden opgelost
228. Na een uur neemt in *de meeste* steden de vervuiling snel af.
229. Bij dergelijke projecten ondervinden we *de meeste* concurrentie van bedrijven die actief zijn in de militaire sector en die ook ervaring hebben met digitale identificatie bijvoorbeeld om criminele organisaties op te sporen.
230. *De meeste* dierenartsen durven zich niet te verzetten tegen de KNMvD en het ministerie.
231. Toledo bereikte wat hij wilde: *de meeste* stakers besloten donderdag hun protest te beëindigen en het verkeer is weer normaal
232. Hoewel *de meeste* Peruanen tegen de wegblokkades zijn, steunen velen het pleit van de onderwijzers, blijkt uit enquêtes.
233. De effectenbeurs in Amsterdam lag in lijn met *de meeste* collegabeurzen in Europa.
234. *De meeste* deelnemers, van 7 tot 77 jaar, bleven dan ook niet te lang in het zeewater en gingen zich vlug opwarmen met een douche en een drankje in het clubhuis
235. *De meeste* jongens van deze ploeg spelen dan ook al samen sinds de jeugdreeksen
236. *De meeste*, nu al toegepaste, actieve verpakkingen zijn erop gericht om zuurstof weg te vangen.
237. De actie van de foorkramers die momenteel op de Grote Markt in Mechelen staan om kinderen en jongeren met een handicap gratis op *de meeste* attracties te laten, was een groot succes.
238. Er waren zeker argumenten om voor de West-Vlaamse hoofdplaats te opteren: Brugge heeft *de meeste* seminaristen, een schitterend gebouw en voldoende professoren.
239. De gematigd rechtse partijen behaalden *de meeste* stemmen.
240. Terwijl *de meeste* renners de club trouw blijven kreeg coach Carl Roes er een eerste grote vis bij.
241. Een jaar of twee geleden, toen het duidelijk werd dat de oorlog tegen Irak onvermijdelijk was, begon in het Westen een nieuw debat, tussen een partij die zich tot conservatief had uitgeroepen en waarvan *de meeste* denkers Amerikaanse Republikeinen waren, en de anderen, tegen de oorlog.
242. De VS kunnen niet aanvaarden dat Iran rustig voortwerkt aan wat in hun ogen het einddoel is van het Iraanse kernprogramma: een kernwapen - ook al heeft Teheran volgens *de meeste* schattingen nog 5 tot 10 jaar nodig voor het zover is.
243. *De meeste* inwoners vinden het jammer dat het postkantoor verdwijnt.
244. *De meeste* songs in Vlaanderen worden door mannen geschreven en als man kom je niet meteen op dat onderwerp uit.
245. Bij *de meeste* vrouwen verdwijnen de klachten binnen een paar weken tot maximaal zes maanden vanzelf.

246. Hij denkt dat *de meeste* mensen de dienst waarschijnlijk zullen gebruiken om enkele speciale foto's te verbeteren of om met hun foto een fantastische eerste indruk te geven op een online datingsite.
247. Het blijft op *de meeste* plaatsen droog.
248. Dinsdag en woensdag houden *de meeste* regio's het droog met geregeld zon en best aangename temperaturen.
249. In de oude „prijzenkamer " van het Collège Arménien vlakbij de Pont de Sèvres even buiten Parijs - Devedjian is er nog schoolgegaan en ook *de meeste* andere aanwezigen hebben er vloeiend Armeens leren spreken - breekt een stormachtig applaus los.
250. *De meeste* chauffeurs belanden in het Dorp via hun GPS-systeem dat het kleine wegje aanduidt als de snelste verbinding tussen de industriezones van Merchtem en Mollem.
251. House, drum ' n ' bass en lounge kregen hier al een kans toen *de meeste* clubs in Amsterdam - amper twintig minuten per trein of auto - daar nog niet aan toe waren.
252. In *de meeste* gevallen is het een wassen neus, maar je weet maar nooit.
253. Vroeger waren *de meeste* spelers semiprof en hadden ze naast het voetbal een baan.
254. *De meeste* producten worden onder de naam van de partner verkocht: de partner heeft vaak een betere entree tot de doelgroep.
255. *De meeste* anderen die ik bezocht waren kaal en onaantrekkelijk, terwijl wij de winkel en werkplaats zo aangenaam mogelijk proberen in te kleden.
256. *De meeste* aandelen zitten bij de 75-jarige Van Rompuy, een levende legende in het Antwerpse bankwezen
257. Voor *de meeste* gebruikers loopt het chemische sprookje slecht af.
258. *De meeste* mensen lopen deze dwergstaat met mondiale ambities binnen zonder het in de gaten te hebben.
259. Veel auto's heeft Vaticaanstad niet: er staan er ongeveer 250 geregisteerd, en *de meeste* blijven in de garage voor bijzondere gelegenheden
260. *De meeste* van die diefstallen worden niet opgelost, en misschien komt dat beter uit, want op de plattegrond van Vaticaanstad is geen gevangenis te vinden.
261. Zo leeft wereldwijd de solidariteit met de Palestijnen niet op wanneer zij het meest worden onderdrukt, maar in perioden dat zij *de meeste* Israëliërs opblazen.
262. *De meeste* banken zullen zich geleidelijk aanpassen.
263. *De meeste* auteurs hebben de oevers van de Eufraat en de Tigris evenwel nooit van dichtbij gezien en bekijken de gebeurtenissen door een Amerikaanse bril.
264. *De meeste* vrouwen die goede zaken doen, hebben een gevoel van geluk en zelfvertrouwen dat ik niet zie bij anderen.
265. *De meeste* mensen daar gedragen zich slecht en decadent en oefenen hun macht op een onaantrekkelijke manier uit.
266. *De meeste* vrouwen die goede zaken doen, hebben een gevoel van geluk en zelfvertrouwen dat ik niet zie bij anderen
267. In *de meeste* scholen begint die inschrijvingsperiode vandaag.
268. *De meeste* scholen leggen individueel de voorrangsperiodes vast.
269. *De meeste* deelnemende galerijen zijn ook op zondag open tussen 14 en 18 uur.
270. Berlusconi bezit niet alleen televisiekanalen, hij is ook eigenaar van veruit *de meeste* reclamebedrijven die voor de televisie werken.
271. *De meeste* verwondingen zijn veroorzaakt rond rondvliegend glas.
272. Veruit *de meeste* Vlamingen (84,1 %) zouden op 8 oktober toch gaan stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen, ook als dat niet meer wettelijk verplicht zou zijn.

273. *De meeste* thuisblijvers zijn te vinden bij de kiezers van SP.A (14,1 %) en VLD (14,7 %).
274. *De meeste* klanten denken dat alle krantenwinkels wel De Lijn-tickets zullen aanbieden en ik zal ze inderdaad moeten teleurstellen.
275. Want de avant garde wil zich onderscheiden, vragen oproepen, een boodschap verkondigen, waar *de meeste* mensen nu juist heel burgerlijk ergens willen bijhoren.
276. Burton Albion, te vergelijken met een provinciaal bij ons, verdiende in de vorige ronde met twee wedstrijden tegen Manchester United meer dan het jaarbudget van *de meeste* tweedeklassers in België.
277. *De meeste* horecamensen hebben een passie: ze openen een brasserie of restaurant en zijn er rotsvast van overtuigd dat ze het zullen waarmaken.
278. *De meeste* ploegen en spelers kennen we niet goed.
279. *De meeste* frietbakkers werken volgens Colijn al met het plantaardige vet.
280. De definitie van een 'kind' is volgens *de meeste* internationale juridische richtlijnen, iedereen onder de leeftijd van 18 ", aldus Irene Khan secretaris-generaal van Amnesty.
281. *De meeste* vragen die bij 'informatie- en wegwijscentrum' Korrelatie binnenkomen, gaan over relatieproblemen (6000), seksualiteit (5000) en depressie (3000).
282. Het straatje werd dan ook gemeden, vooral 's avonds, door *de meeste* kinderen en de muur was vergeven van de graffiti.
283. *De meeste* lijken zijn van volwassenen, maar een rijtje babylichaampjes, in dekens gewikkeld, ligt apart.
284. De lage dollarkoers is volgens Van der Heijden voor de reisorganisaties een meevaller, want *de meeste* hotels en luchtvaartmaatschappijen willen afrekenen in de Amerikaanse munteenheid.
285. Hij wijst erop dat scheidingen zonder stempel van de rechter in *de meeste* andere Europese landen niet worden erkend.
286. *De meeste* zelfstandigen nemen immers een fiscaal adviseur onder de arm, en die kennen de knepen van het vak maar al te goed.
287. André en Maurice van de beveiliging, José de zaalwachter, zelfs *de meeste* advocaten ken ik ondertussen persoonlijk
288. De beer in Duitsland is qua locatie prima, en zelfs de dode mus in Leeuwarden (in het noorden van Nederland) leek voor *de meeste* Nederlanders aan het eind van de wereld.
289. En ik heb *de meeste* voorkeurstemmen
290. Nu vallen *de meeste* feestdagen samen met katholieke feesten.
291. De islamieten dienden eerder al aanvragen in bij diverse slachthuizen in de streek, maar *de meeste* weigeren omdat ze hun personeel niet kunnen motiveren om op oudejaarsdag lang te werken.
292. Veruit *de meeste* politieke analisten, drie onafhankelijke peilingsbureaus en *de meeste* Italiaanse kranten vonden dat Prodi " op punten " had gewonnen.
293. Veruit *de meeste* politieke analisten, drie onafhankelijke peilingsbureaus en *de meeste* Italiaanse kranten vonden dat Prodi " op punten " had gewonnen.
294. Ook *de meeste* illegalen in de flat waren Pakistanen.
295. De kinderen houden zes jaar lang in principe dezelfde leerkracht die *de meeste* lessen zelf vorm geeft.
296. *De meeste* vaste stoffen zetten uit als ze warmer worden.
297. In *de meeste* gevallen neemt die afstand toe, en zet het materiaal uit.
298. Mijn persoonlijke prestatie was zoals die van *de meeste* speelsters, al is het een feit dat onze spelverdeelster Eva Priem vaak kiest om mij aan te spelen als ik vooraan staan.

299. Tijdens de zomermaanden trekken *de meeste* inwoners van Lissabon weg uit de stad op zoek naar verkoeling langs de kust.
300. *De meeste* marktkramers morren niet, maar er zijn inderdaad een groep marktkramers uit Brugge die kritiek hebben op de verhuizing.
301. De medewerkers konden *de meeste* katten weer vangen.
302. *De meeste* standhouders blinken uit in de mix tussen comfort en avontuur.
303. " *De meeste* geloofsgemeenschappen slagen er goed in respect voor andere geloven te stimuleren
304. *De meeste* tracks zijn obscuur, en nooit eerder op cd uitgebracht.
305. Toen begin 2000 de beurzen in elkaar zakten en de waarde van de gekochte aandelen fors daalde, konden *de meeste* beleggers hun schulden niet terugbetalen.
306. Enkele tientallen actievoerders, *de meeste* lid van de dierenrechtenorganisatie Gaia, trokken in de vroege morgen richting handelskaai in Nieuwpoort om te gaan betogen tegen de in die tijd fel omstreden schapentransporten.
307. *De meeste* feiten gebeurden in Oostende, maar ook op camping Klein Strand in Jabbeke en in Brugge sloeg B. toe.
308. *De meeste* burgemeesters nemen familie, vrienden of partijgenoten mee.
309. *De meeste* revolutionairen geloofden toen heftig in absolute waarden, waren fanatiek en weinig tolerant.
310. *De meeste* wedstrijden haspelde ik af bij de junioren waar we intussen al een voorsprong van zeven punten tellen.
311. Slot staat daarin op de een na laatste pagina en is bang dat *de meeste* kiezers hun kruisje al hebben gezet voordat ze bij zijn portret zijn beland.
312. Net als *de meeste* polsstokhoogspringer koestert Blom zijn stokken.
313. *De meeste* kinderen lieten de rallywagen trouwens voor wat hij was.
314. *De meeste* kenners gingen ervan uit dat Annika Sorenstam kansloos zou zijn tegen het geweld van de mannen.
315. *De meeste* kippen en eenden lijken in onze regio opgehokt.
316. *De meeste* van onze dieren zaten al binnen omdat het selectiedieren voor wedstrijden zijn, maar de andere zitten afgeschermd met netten, zegt voorzitter Frans Schueremans van het Hagelands Neerhof
317. Inmiddels laten *de meeste* topmannen een financiële doelstelling maar achterwege.
318. *De meeste* moesten daarvoor eerst de woede van hun ouders trotseren en raakten vaak door de relatie al geïsoleerd.
319. Weer één man geofferd, vijf gered, maar bedenk welke situatie je letterlijk *de meeste* rillingen bezorgt. "
320. Het opruiende fundamentalisme is een politieke activiteit waar *de meeste* moslims niets mee te maken willen hebben.
321. *De meeste* waarnemers gaan ervan uit dat de hele gsm-markt net zoveel zal groeien, zodat het marktaandeel van Samsung, de nummer drie na Nokia en Motorola, stabiel blijft.
322. *De meeste* slachtoffers van de cholera-epidemie in Angola vielen in Luanda, hoofd- en kuststad met meer dan 4,5 miljoen inwoners.
323. *De meeste* activiteiten zijn buiten maar als het weer echt te slecht is, kunnen we wel een deel verplaatsen.
324. De prijsstijgingen van courante producten leggen volgens ING-econoom Ivan Van de Cloot uit waarom consumenten de indruk hebben dat, sinds de invoering van de euro, het leven fors

- duurder is geworden, hoewel dat volgens het inflatiecijfer (gemiddeld 2,4 procent sinds 1999) voor *de meeste* producten niet waar is.
325. *De meeste* huishoudapparaten zijn sinds 1999 maar licht in prijs gestegen.
  326. *De meeste* spelers zijn nog jong, hun ouders gaan mee naar elke wedstrijd.
  327. Maar er hangen ook tientallen foto's op, waarvan *de meeste* voor het eerst worden tentoongesteld.
  328. *De meeste* van hen wonen niet meer in de kasba en verhuren.
  329. Wat leren we uit de vaststelling dat *de meeste* elfjarigen close-ups van genitaliën en penetraties kunnen bestuderen in hun slaapkamer ?
  330. Zij moesten er een flinke wandeling voor over hebben, want *de meeste* parkeerweides stonden eivol.
  331. *De meeste* ruiters namen geen duik.
  332. Premiekaper: Robin De Cnodder reed vijf ronden voorop en pakte *de meeste* premies.
  333. Het is waar dat dit land in vergelijking met *de meeste* andere landen relatief weinig verkeersdoden telt.
  334. Met *de meeste* hoogachting, de directie
  335. Vooral op het vmbo is dat omstreden, omdat *de meeste* leerlingen meer behoefte hebben aan het leren van praktische vaardigheden dan theoretische kennis
  336. Dat ontgaat *de meeste* kinderen, denk ik.
  337. Die veroorzaken *de meeste* beroering.
  338. De man die voor *de meeste* hoogtepunten zorgde is Raymond Ceulemans
  339. Misschien is het nu inderdaad te laat en zijn *de meeste* clubs te ver weggezakt.
  340. Nederlandse televisiekijkers herinneren zich wellicht zijn huiveringwekkend stroeve deelname aan een programma van Wim Kayzer. In *de meeste* van zijn romans schildert Coetzee, vanuit het perspectief van de buitenstaander, de pijnlijke morele verwarring waarin zijn omgeving verkeert.
  341. *De meeste* kauwgom op de westerse markt bevat een hogere of lagere dosis xylitol.
  342. Maar *de meeste* voorstanders van relativering van deze `revolutie ' houden wel vast aan een centrale rol voor H. sapiens in deze vernieuwingen
  343. *De meeste* Europese grootsteden hebben al hun jaarlijkse Argentijnse tangofestival, en dus mocht Brussel niet ontbreken.
  344. Ik doe dan ook *de meeste* boodschappen gewoon te voet.
  345. In *de meeste* warenhuizen. Speciale actie: 1 l voor de prijs van een 75 cl-fles, 7,19 euro
  346. In *de meeste* warenhuizen. Speciale actie: 1 l voor de prijs van een 75 cl - fles, 6,99 euro
  347. Het land met *de meeste* punten wint.
  348. *De meeste* vrachtwagenchauffeurs lappen die regels aan hun laars.
  349. *De meeste* berichtjes zijn kort en " vaak geven mensen ook geen adres of telefoonnummer op ", licht een medewerker toe.
  350. *De meeste* bomen hebben nog al hun bladeren ", zegt Deboosere
  351. *De meeste* Opec-landen beschikken bovendien over geringe reservecapaciteit, menen analisten.
  352. *De meeste* spelers waren tevreden maar de achterban morde dat de topspelers hun kunsten nooit meer in het eigen clublokaal lieten zien.
  353. Maar *de meeste* muziek-dvd's worden gebruikt voor het vastleggen van een live-optreden.
  354. Voor *de meeste* popmuzikanten zijn zulke uitgaven niet haalbaar, zegt Collignon.
  355. Globaal genomen houden *de meeste* regio's het droog, maar het is niet uitgesloten dat een enkele wolk toch het buienstadium bereikt

356. Verder blijft het op *de meeste* plaatsen droog, er staat weinig wind en het wordt zowat 25 graden.
357. *De meeste* computermodellen gaan ervan uit dat de stroming volgende week op grote hoogte vrij zuidelijk blijft en dat resulteert in aangenaam zomerse temperaturen en zonnige perioden.
358. *De meeste* Europese consumenten zien niks in genetisch veranderde voeding.
359. *De meeste* bedrijven hebben zichzelf een busnummer toegekend.
360. Tot voor kort was MSN de grootste, ik vermoed dat nu TMF *de meeste* chatters heeft.
361. Voor *de meeste* mensen is dat lastig om te reconstrueren, ik neem gewoon een tape uit de kast
362. De toestand van *de meeste* restanten is, na decennia van totale verwaarlozing, stilaan problematisch maar niet onherstelbaar ", vat De Landtsheer samen.
363. *De meeste* lijken werden gevonden in het oostelijke district Kharkh, terwijl vijftien stoffelijke overschotten werden aangetroffen in het westen van Bagdad, in de wijk Rusafa.
364. Voor de gemeenteraadsverkiezingen gold de afspraak dat, als er een onpaar aantal mandaten te verdelen zijn, de groep met *de meeste* verkozenen de voorkeur krijgt.
365. De thuisploeg had *de meeste* kansen, maar kon niet naar behoren afwerken.
366. *De meeste* van die boeken belanden half of helemaal niet gelezen in de kast.
367. *De meeste* spelers hebben hun verblijf voor volgend seizoen verlengd.
368. *De meeste* hebben zelfs hun vaste plaats in het café.
369. *De meeste* schepen werden gebouwd in Zeeland, Rotterdam, Amsterdam, de Zaanstreek en de kop van Noord-Holland en daar ook klaargemaakt voor de reis, maar de bemanning bestond vooral uit Eiland-Friezen.
370. Toch blijkt deze keuze in de praktijk erg tegen te vallen omdat *de meeste* organisaties wachtlijsten hebben en consumenten over onvoldoende informatie beschikken.
371. Ja, dat kan. Premier Sharon en *de meeste* ministers willen liever vandaag dan morgen Arafat verbannen, en als hij daarbij de dood zou vinden laat niemand een traan.
372. *De meeste* projecten hebben een bouwachterstand van twee maanden ", legt Gabriël Delporte uit
373. In *de meeste* regio's rest er nog één week om projecten af te werken voor de bouwvakantie officieel van start gaat.
374. In *de meeste* horecazaken kun je niet op je gemak praten ", zegt de gewezen auteur en radioman.
375. Ook het feit dat *de meeste* stukken nagelezen worden door wetenschappers, zou de betrouwbaarheid van Bodytalk ten goede moeten komen.
376. Maar gedurende de dag waren *de meeste* legerleiders, de minister van defensie en ordetroepen van Binnenlandse Zaken overgelopen naar het kamp van de oppositie, waardoor hij steeds geïsoleerder was geraakt.
377. 's Avonds en 's nachts zijn er op *de meeste* plaatsen opklaringen.
378. In dat verband is er goed nieuws: MSD brengt een side uit die aan *de meestemotorfietsen* kan worden aangepast
379. Bovendien is het makkelijk, ik stel vast dat *de meeste* mensen het gemak van een menu - niet moeten kiezen - op prijs stellen.
380. Want *de meeste* mensen tonen respect voor ons, zegt ze.
381. *De meeste* slachtoffers zijn bezweken aan een zonnesteek of uitdroging.
382. Rapper Kanye West kreeg *de meeste* nominaties voor de prestigieuze Amerikaanse muziekprijzen: tien stuks.

383. De combinatie van opera met lied en oratorium vond ze evenmin zinvol, " omdat de liedkunst toch zo iets speciaals is en *de meeste* zangers sowieso hun brood in de opera zullen moeten verdienen
384. *De meeste* wapens die tijdens het inzamelweekend van 22 en 23 april bij de politie binnenkomen, worden vernietigd.
385. Langs de lijn overheerst de Amsterdamse tongval, *de meeste* leden zijn in de hoofdstad geboren
386. *De meeste* analisten hadden op een verdere toename gerekend.
387. Er zullen er zich wel een paar om deze redenen aangetrokken voelen om het eiland te bezoeken, maar *de meeste* Iraniërs reizen naar het eiland voor de grote bewegingsvrijheid.
388. Het grootste luchtvaartbedrijf van Europa, British Airways, heeft gisteravond *de meeste* vluchten moeten afgelasten door een plotselinge staking.
389. *De meeste* tegenstanders dit seizoen zijn onbekenden voor ons.
390. Ik denk dat deze situatie veroorzaakt wordt door het feit dat *de meeste* Belgische toppers nu al uit zijn - enkel Daan volgt nog.
391. Toch waren er eerder nog berichten dat *de meeste* oud-VU-ID-kiezers voor N-VA zouden stemmen.
392. *De meeste* holebi-adopties gaan niet over een kind uit het buitenland halen.
393. Vorig seizoen was het een fysiek sterk team, maar dat blijkt in deze reeks wel het handelsmerk te zijn van *de meeste* ploegen.
394. Zo onderscheidt haar bestuurscultuur zich van die van *de meeste* zusterinstellingen
395. Het gevolg van haar relatieve jeugdigheid is wel dat *de meeste* gebouwen (die door toedoen van oud-minister Ritzen eigendom van de universiteit zijn) tezelfdertijd toe zijn aan renovatie
396. *De meeste* van die brouwsels zijn niet te drinken, maar hier en daar staat er toch een brouwmeester op die er iets van kent.
397. Maar omdat *de meeste* winkels van Inditex kleiner zijn, heeft die laatste nog wel meer totale vloeroppervlakte.
398. *De meeste* zaken zijn ons bekend, maar misschien moeten we er nog beter, of op een andere manier, aandacht aan besteden.
399. Hoewel *de meeste* bewoners nog niet op de hoogte zijn - de prijsstijging werd pas vorige week goedgekeurd - voelden ze de bui al hangen.
400. Mooij deed archiefonderzoek en interviewde *de meeste* mensen die vanaf 1982 - toen de eerste Nederlandse aids-patiënt in het AMC in Amsterdam werd opgenomen en stierf - betrokken waren.
401. Niemand heeft ooit beweerd dat het een sympathieke kerel is - in de omgang is het eerder een pedant ettertje, volgens *de meeste* bronnen - maar hij was wel altijd al een man met een missie.
402. *De meeste* vrouwen vinden het niks om elke dag hormonen te slikken.
403. Het groene monster is van oorsprong een stripfiguur uit de Marvel Comics, maar *de meeste* mensen zullen hem kennen van de televisieserie, begin jaren 80.
404. *De meeste* trainers zouden hun werper in de slotinnings van de heuvel hebben gehaald en vervangen door een closer, een verse kracht.
405. Die hoop heeft ook *de meeste* anderen over de streep getrokken.
406. *De meeste* van die genodigden hebben een lange weg afgelegd van het ene ziekenhuis naar de andere hulpverlenende instantie.
407. In *de meeste* groepen zijn de beslissingen al gevallen maar groep E is razend spannend.
408. Een paar jaar later waren *de meeste* bedrijven uit dat boek al in de vergetelheid gesukkeld.

409. En in Oost-Vlaanderen huizen *de meeste* kopstukken, met Guy Verhofstadt, Herman De Croo, Karel De Gucht en Fientje Moerman.
410. Dit betekent voor *de meeste* krantenstukjes dat ze gescand worden gelezen ; als ze al worden gelezen.
411. In het beschrijven van de identiteitsdiscussie spaart Ybema kool noch geit, en dat levert een aardig inkijkje bij twee redacties op, waarbij de Volkskrant duidelijk *de meeste* ruimte krijgt.
412. In Europa *de meeste* muziekschrijvers
413. *De meeste* betrapte atleten hebben met dit stukje toneel merkwaardig genoeg weinig moeite, wellicht omdat ze het gebruik van doping niet als afwijkend gedrag beschouwen.
414. *De meeste* zijn dan ook al de veertig voorbij.
415. Toen de bospest in onze bossen verscheen waren *de meeste* bossen minder dan 50 jaar oud en in deplorabele staat bij gebrek aan humusvorming.
416. Ook *de meeste* oudere bossen leidden een kammervol bestaan omdat eeuwenlang de boeren elke winter alle vruchtbaarheid eruit harkten als mest voor hun land of als brandhout voor de winter.
417. In 2005 situeerden *de meeste* inbreuken rond zwartwerk zich in de wetgeving rond het niet bijhouden van de verplichte documenten.
418. Al blijven *de meeste* politici toch bij hun standpunt.
419. Men kan dus wereldberoemd zijn in bijvoorbeeld Vlaams-Brabant of de Westhoek. BV is nochtans niet eenduidig, want in *de meeste* kraamklinieken hangt een plaatje aan het voetende van de wiegjes waarin de pasgeboren borelingen kraaien en op dat plaatje staat ook BV.
420. De eindejaarsfeesten zijn weer in aantocht, een periode waarin *de meeste* restaurants uitpakken met hun specialiteiten, u raadt het al: gerechten waarin foie gras verwerkt wordt.
421. Geen gevangenisstraffen meer, maar tref die materialistische pubers daar waar het *de meeste* pijn doet.
422. *De meeste* toeristen komen naar dit gebied om boottochtjes te maken naar het prachtige, maar veel te drukke Whitehavenstrand, het grote barrièrerif of de dure resorthotels op de eilanden.
423. In totaal verdwijnen ruim 1800 voltijdsbanen, waarvan veruit *de meeste* onder het winkelpersoneel
424. *De meeste* klachten gaan over verblijfsvergunningen, de belastingen en sociale dossiers. 40 procent van de 3.606 klachten bleek gegrond.
425. Er zitten ook wel een paar Nederlandse meisjes tussen, maar *de meeste* van die jongens zijn Marokkaans.
426. En tot onze tevredenheid maken *de meeste*, vooral kleinere, handelaars alleen reclame in het Nederlands.
427. *De meeste* 'zondaars' combineerden Nederlandstalige met Engelstalige slogans.
428. Zoals *de meeste* Palestijnen in Israël had Assi geen werkvergunning.
429. Zo worden *de meeste* apothekers bedreigd met een handvuurwapen, al dan niet echt, en vallen er geregeld ook rake klappen.
430. *De meeste* hebben nog maar weinig of zelfs geen veiligheidsmaatregelen genomen.
431. Die met *de meeste* kronkels, hellingen en koeien, werd de wandeling van Klein Zwitserland.
432. *De meeste* spelers ken ik wel.
433. Maar *de meeste* moslims nemen die teksten niet al te letterlijk.
434. *De meeste* aandacht gaat naar Homo faber, een drie kilo zware turf van het Mercatorfonds met vierhonderd illustraties.
435. *De meeste* zelfstandigen zeggen immers stevast niet te willen werken voor een baas.

436. Volgens *de meeste* waarnemers zal de Bel20 ook dit jaar blijven stijgen.
437. Aanvankelijk zag het er ook naar uit dat *de meeste* ` oude ' EU-landen dat zouden doen.
438. Van wie heb je *de meeste* concurrentie gekregen ?
439. *De meeste* vrienden die ik heb, ken ik al van in mijn jeugd.
440. En als ik morgen sterf, dan ben ik heel tevreden. Ik heb driemaal zo intens geleefd als *de meeste* mensen.
441. *De meeste* pensioenspaarfondsen beleggen het grootste deel van hun kapitaal in aandelen.
442. In veruit *de meeste* lidstaten - 18 van de 25 - verbeterde het begrotingssaldo:
443. De landsregering op Curaçao financiert en bestiert sinds jaar en dag vanuit Willemstad *de meeste* sociale projecten op de andere eilanden.
444. Schuldeisers vinden de Wsnp wel aantrekkelijk omdat dit traject in *de meeste* gevallen meer oplevert dan de minnelijke weg.
445. *De meeste* 40-jarigen wonen nog in of in de nabijheid van Lichtervelde, al waren er ook mensen uit Leuven op het appèl.
446. *De meeste* deelnemende cardiologen komen uit Europa ; ongeveer twintig procent komt uit de VS.
447. Maar *de meeste* artsen zitten in het rijke Westen, dat de hartziekten onder controle lijkt te hebben, " zegt Verheugt in zijn werkkamer in het Radboud Ziekenhuis in Nijmegen, waar hij hoofd cardiologie is.
448. *De meeste* ervan zien hun financiële middelen stijgen met 20 tot 50 procent.
449. De reddingsschepen werden gemaakt in China, zoals dat vandaag ook met *de meeste* moderne zeeschepen gebeurt.
450. Maar in *de meeste* gevallen ben ik braaf, trouw, naïef, empathisch zelfs.
451. De Red Hot Chili Peppers hebben *de meeste* nominaties in de wacht gesleept voor de dertiende uitgave van de MTV Europe Music Awards.
452. Alle spelers die blessurevrij uit de lange competitie zijn gekomen hebben zonder aarzeling toegezegd, net als *de meeste* BV's die we aanspraken, aldus T'Joncke.
453. Volgens een nieuwe opiniepeiling voelen *de meeste* Amerikanen echter niets voor het plan.
454. Opvallend is dat *de meeste* Amerikanen het beperken van de begrotingstekorten belangrijker vinden dan nieuwe belastingverlagingen.
455. *De meeste* senatoren, inclusief vier Republikeinen, vinden echter dat een nieuwe ronde drastische verlagingen niet op zijn plaats is, nu het begrotingsoverschot is veranderd in een tekort van ruim 300 miljard.
456. De klacht omvat twee pagina's met feiten, waarvan *de meeste* trouwens ook werden genotuleerd in de processen-verbaal van de voorzitters.
457. Vorige maand kondigde de Amerikaanse regering aan dat *de meeste* Amerikaanse militairen uit het koninkrijk zullen worden teruggetrokken.
458. Wat *de meeste* Europeanen denken, ligt dichterbij de waarheid dan De Winter zich wil en kan voorstellen.
459. *De meeste* huisdieren zijn logischerwijze honden of katten, maar mensen gaan ook almaar meer op zoek naar originele huisdieren.
460. Meer dan de helft van de bedrijven heeft minder dan 5 procent buitenlandse werknemers en *de meeste* van hen komen uit West-Europa.
461. *De meeste* soorten werden aangetroffen in de regenwouden in het bergachtige hart van het eiland.
462. *De meeste* concerten vinden in Neerpelt plaats, maar na de renovatie biedt de Posthoorn meer mogelijkheden.

463. In *de meeste* Britse kranten werd gisteren dan ook met enige bevreemding gereageerd op het Franse voorstel om hoofddoekjes uit de school te bannen.
464. Onder hen Raúl, Gento en Beckham, maar *de meeste* aandacht ging naar erevoorzitter Alfredo Di Stefano, die in de hulde deelde.
465. Volgens Burke's Peerage worden de verkiezingen in de VS in de regel gewonnen door de kandidaat met *de meeste* koninklijke genen.
466. We doen het goed en het kon zelfs nog beter geweest zijn, want *de meeste* punten hebben we laten liggen tegen de op papier zwakkere tegenstanders Voor mij wordt het zeker een emotionele wedstrijd, weet Hans Ruys.
467. Ik ken *de meeste* spelers en heb er inmiddels een drietal trainingen opzitten.
468. Het staat me nog levendig voor de geest hoe ook ik me, zoals *de meeste* van mijn landgenoten, vier jaar geleden vrolijk maakte over het feit dat wij Duitsers naar het WK gingen en Holland niet.
469. Veruit *de meeste* Limburgse supporters deden wat de clubleiding vorige week herhaaldelijk vroeg: hun eigen team steunen.
470. *De meeste* treffers vielen voor de rust. Forssell, Kolkka (PSV) en de uitblinkende Litmanen (ex-Ajax) scoorden voor Finland, Goor voor België.
471. *De meeste* genomineerden hebben het zekere voor het onzekere genomen en vinden hun herkomst in zes tot acht landen.
472. Niet bewust, *de meeste* spelers deden nog hun best ook - ze kunnen gewoon niet beter.
473. In *de meeste* gevallen is dat vervelend voor PSV.
474. Een paar nummers, zoals ' Knowing me, knowing you ' ( ' Zo ben ik, zo ben jij ' ) zijn geforceerd in het verhaal geschreven, maar *de meeste* liedjes lijken gemaakt voor het verhaal, terwijl het dus eigenlijk andersom is.
475. Léon Casaert, de man met *de meeste* voorkeurstemmen na Jacques Van Gompel. Zonder het nieuwe Waalse gemeentedecreet zou de plaatselijke PS arbitraire keuzes kunnen maken en zou Van Cauwenberghe kunnen interveniëren, maar dat is nu onmogelijk.
476. *De meeste* carnavalisten offeren sinds november een groot deel van hun weekavonden hieraan op.
477. Er lopen hier wel genoeg Haïtianen en Dominicanen rond, maar dan zit je met het probleem dat ze voor *de meeste* landen een visum nodig hebben
478. " *De meeste* mensen die op de politiebus zitten die rond 15 uur naar buiten rijdt, zijn niet langer geboeid.
479. Maar Dewael haalde uiteindelijk nog altijd 31,99 procent, heeft *de meeste* voorkeurstemmen als lijstduwer en wordt straks gewoon titelvoerend burgemeester in Tongeren.
480. In Nederland wordt een toenemend aantal kinderen ontvoerd en in *de meeste* gevallen meegenomen naar het buitenland.
481. *De meeste* neutrale waarnemers stellen dat het middenveld van Club met Daerden - Vermant - Blondel en Englebert staat als een huis, en ik deel die mening.
482. *De meeste* Nederlandse keukens zijn ook niet geschikt voor een wok.
483. De sportieve Meulebekaar heeft al een eeuwigheid Ter Borcht maar nu hebben *de meeste* jeugdverenigingen ook hun lokaal en kunnen socio-culturele verenigingen terecht in OC Vondel of Ter Deeve
484. Een lunch kost niet meer dan 38 euro en op de wijnkaart kosten *de meeste* wijnen tussen de 35 en 75 euro.
485. Voor *de meeste* mensen is dat het ergste wat hen kan overkomen.
486. Het team met *de meeste* rondjes is de winnaar.

487. *De meeste* bewoners, andersvaliden en rolstoelgebruikers, namen hun intrek in januari vorig jaar.
488. Voordeeltje voor ons is dat *de meeste* spelers in mijn ploeg in de leeftijd zijn tussen de 25 en begin 30
489. Voor *de meeste* mensen betekent vuurwerk gewoon genieten.
490. Ik ben, net als *de meeste* spelers, einde contract.
491. Dit was maar een korte trip, van Schepdaal naar Lens, en tegen een uur of twee zijn *de meeste* supporters weer thuis.
492. In 2002 wilde hij nog een ander record verbeteren: dat van *de meeste* seizoenszeges.
493. Momenteel zijn het de hoge energieprijzen die *de meeste* mensen richting duurzaamheid duwen.
494. In Leuven en Brussel gaan *de meeste* goede aansluitingen verloren.
495. Fran is nu herboren en wil met haar gedrukt dagboek, waarvan ze *de meeste* gedachten op papier zette in moeilijke momenten, anderen een steuntje geven.
496. De handel was erg dun omdat *de meeste* beleggers een lang weekeinde namen in verband met Pinksteren.
497. In plaats van de dag zingend op zee door te brengen, hingen *de meeste* leden van het koor ' Voorwaarts-Voorwaarts ' groen van ellende over de reling.
498. *De meeste* restaurants pakken weer uit met hun specialiteiten ', waaronder veel gerechten met foie gras.
499. Wolvertem is voor *de meeste* jongens in de groep een grote onbekende.
500. *De meeste* proefpersonen ontwikkelden een snelheid van wel 2,54 centimeter per seconde, een goede 9 kilometer per uur zeg maar.
501. Ze behaalde de overwinning in haar categorie (meisjes 15 - 17 jaar) en globaal *de meeste* punten en is dus voor één jaar de trotse houder van het stadsjuweel.
502. Volgens recent Deens onderzoek (2002) zorgt juist het ei voor *de meeste* besmettingen en scoort varkensvlees even hoog als kippenvlees.
503. Zoals *de meeste* concurrenten heeft ook deze CC een oplopende gordellijn en een uitgesproken hoge en horizontale kofferklep.
504. *De meeste* ploegen wachten gewoon af en loeren op dat ene foutje.
505. *De meeste* clubs kampen met hetzelfde probleem.
506. Het personeel verzamelde op een andere plek, de aanwezigheden werden genoteerd en *de meeste* werknemers konden terug naar huis
507. We zochten uit welke sectoren in Brussel en de Rand *de meeste* vacatures hebben openstaan.
508. Hoewel *de meeste* lid zijn van de Oeso (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling), was dat geen selectie criterium.
509. *De meeste* berichten zijn zachtaardig van toon.
510. " Kunsthistoricus Jeroen Stumpel vermoedt achter *de meeste* studenten die hij doceert aan het College " een elitaire achtergrond, een academisch milieu ".
511. In gebieden met veel bewolking komt het kwik uit op 19 graden, in het zuiden, waar *de meeste* kans is op zonschijn, zijn maxima tot 23 - 24 graden mogelijk.
512. *De meeste* jonge daders worden met werkstraffen wandelen gestuurd, tenzij er slachtoffers vallen.
513. *De meeste* van die huizen zijn ondertussen opgekocht door grotere groepen.
514. Het derde kwartaal is gewoonlijk juist de beste periode van het jaar ; *de meeste* Europese concurrenten boekten weer winst, na een slecht 2003.

515. Om die reden aarzelen *de meeste* artsen om aan relatief gezonde mensen echte antigriepmedicatie te geven, omdat de natuur meestal vanzelf haar werk doet.
516. De examenperiode eindigt in *de meeste* secundaire scholen dit jaar op vrijdag 23 juni.
517. Bordeaux, na Parijs de stad die kan teren op *de meeste* Tourpassages, is startplaats van de negende etappe.
518. *De meeste* ploegmaats wisten dat en ook het parket weet dat intussen.
519. Het is misschien gek maar ik en *de meeste* speelsters kennen de voorzitter niet.
520. Uit statistieken blijkt dat *de meeste* diefstallen gebeuren in Lennik.
521. De expositie speelt in op al deze categorieën met een selectie van kleurrijke affiches uit de eigen collectie, waarvan *de meeste* nooit eerder werden vertoond.
522. *De meeste* mensen wisten niet dat De Campagne niet alleen voor scholen, maar ook voor particuliere bezoekers open staat ", zegt projectleidster Marian Samyn.
523. Er was véél schoon volk, gisteren in het Vanden Stock-stadion, maar *de meeste* bijval kreeg - vóór de match, althans - ongetwijfeld Vincent Kompany.
524. *De meeste* patiënten kregen tijdens het consult alleen informatie over chemotherapie, terwijl andere mogelijkheden zoals afwachtend beleid ' amper ter sprake kwamen.
525. Koedoot constateerde dat *de meeste* oncologen deze optie presenteerden als nietsdoen '.
526. Dat ik van de Aalstenaars nog altijd *de meeste* voorkeurstemmen krijg, doet mij enorm deugd.
527. Toch klussen *de meeste* jongeren in de zomer bij.
528. *De meeste* studerenden die niet werken doen dat omdat ze hun studie niet in gevaar willen brengen.
529. De laatste twee weken kozen de jonge gasten immers eieren voor hun geld en *de meeste* verkozen dan ook lager te gaan spelen.
530. En dat is in tegenstelling met de rest van Vlaanderen, waar *de meeste* bibliotheken slechter boeren.
531. *De meeste* raadplegingen zijn die voor geneesheren en fysiotherapie.
532. Het zou politici moeten storen dat *de meeste* Europeanen het gevoel hebben dat ' Brussel ' een soort zwarte doos is die voortdurend decreten uitbraakt, zonder dat zij daar erg veel invloed op kunnen uitoefenen.
533. Maar ik merk wel dat de groep gretig is: *de meeste* jongens hebben nog nooit in de nationale reeksen gespeeld en staan nu voor een nieuwe uitdaging.
534. *De meeste* oude brouwerijgebouwen wijken voor duizend woningen.
535. In de derde periode tellen we momenteel *de meeste* punten, weet Chris Dewaele.
536. Hij kan ons wel vertellen dat *de meeste* bunkers in de jaren dertig gebouwd werden.
537. Uit de vragenlijst blijkt verder dat *de meeste* inwoners (tachtig procent) het aantrekkelijk vinden om in Ettelgem te wonen, ook al kan het onderhoud van het groen beter.
538. *De meeste* inwoners vinden ook dat er maatregelen nodig zijn om het verkeer veiliger te maken.
539. Belangrijker is het feit dat onze leden het goed deden in *de meeste* reeksen.
540. Siggy maakt naar schatting tien films per maand, *de meeste* voor de Duitse markt.
541. Dat de ECB de rente in december zou optrekken, stond voor *de meeste* economen al vast.
542. Voor *de meeste* toeschouwers van het proces (elke dag een handjevol) was dit de bevestiging van wat ze allang dachten.
543. *De meeste* mensen hebben geen directe, maar wel indirecte hinder.
544. Aan de ene kant staan president Khatami en de meerderheid van het parlement, hervormers, ten teken van de politieke realiteit dat *de meeste* Iraniërs steeds weer stemmen voor aansluiting bij de moderne wereld.

545. *De meeste* schattingen spreken over 3 tot 5 procent moslims die onder omstandigheden tot geweld bereid zijn.
546. *De meeste* recorders kunnen helaas niet met alle formaten overweg.
547. Maar *de meeste* mannen waren werkzaam in de lettergieterij waarvoor Johannes I Enschedé de grondslag legde in 1743 toen hij de Amsterdamse lettergieterij Wetstein overnam.
548. De rentree van Gunda Niemann-Stirnemann trok *de meeste* aandacht, maar Anni Friesinger leverde de beste prestaties bij de Duitse afstandskampioenschappen.
549. *De meeste* verpleeghuisartsen zien af van ingrijpen, constateren Pasmaan en haar collega's in hun onderzoek in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid.
550. *De meeste* analisten stellen dat VNU 30 tot 32 euro waard is en sluiten een tegenbod dan ook niet uit.
551. *De meeste* buitenstaanders onderschatten hoe zwaar het is.
552. Zoals *de meeste* ouders hebben we ons best gedaan.
553. Tegen vijf uur gisterenmorgen hadden *de meeste* gezinnen opnieuw gas en stroom.
554. *De meeste* reacties van lezers gingen echter over een andere gruwel: muziek.
555. *De meeste* bewoners werden door de huisvestingsmaatschappij opgevangen in de stedelijke bibliotheek
556. Van *de meeste* politieke ideeënboeken worden hooguit 1.500 stuks verkocht.
557. *De meeste* beslissingen in de Individual vielen niet in gecompliceerde conventionele biedseries.
558. Omdat onze muziek fris en bruisend is en we in het Nederlands zingen, wat van *de meeste* andere artiesten niet gezegd kan worden, prijst de groep zichzelf aan.
559. Maar duidelijk is dat communicatie de sleutel is tot de oplossing van *de meeste* problemen.
560. *De meeste* aandacht is gericht op het overleg over een vrijere wereldhandel. Nederland stuurt twee ministers naar Sao Paulo: Brinkhorst (Economische Zaken) en Van Ardenne (Ontwikkelingssamenwerking).
561. Maar voor badschuim en zeep nemen *de meeste* fabrikanten blijkbaar genoeg met dunne pasteltinten, die net genoeg kleur bevatten om er in het winkelrek - in een fles of in vaste vorm - aantrekkelijk uit te zien.
562. Het is toch raar dat *de meeste* mensen het een prettig idee vinden dat ze veel geld krijgen op het moment dat ze 65 worden, hun hypotheek is afbetaald en de kinderen het huis uit zijn ?
563. Nu zijn *de meeste* wateren door dammen van zee afgesloten.
564. Onder dit plein komt ook een ondergrondse parking, zoals in *de meeste* Europese steden.
565. Waarom start de cursus ' Esperanto voor beginners ' pas op 2 oktober, terwijl *de meeste* andere taalcursussen dan al lopen ?
566. Ik denk dat een waarheidscommissie daar niet voor is ", zegt Benzekri stellig, " net als *de meeste* Marokkanen, overigens.
567. *De meeste* telefoontjes komen van vrouwen en uit de provincie Antwerpen.
568. *De meeste* Moai staan echter iets lager en zijn klaar.
569. In *de meeste* gemeenten komt dat er op neer dat er verplicht een vrouwelijke schepen komt.
570. *De meeste* werknemers verwachten zelfs dat het verlies van de Golf de voorbode is van een definitieve sluiting van de fabriek.
571. In *de meeste* gevallen worden ze daarna seksslaafjes.
572. Het ongeboren kind dragen is ook niet het wezenlijke verschil dat we zoeken, dat is slechts een merkwaardige afwijking van een bizarre deelgroep van de gewervelde dieren - veruit *de meeste* vrouwtjes op deze planeet dumpen hun eieren gewoon in het zeewater, of ze droppen ze op de grond.

573. Dat komt omdat je van *de meeste* zangers een duidelijk, relatief smal beeld hebt.
574. Het is een coach met een langetermijnvisie, wat *de meeste* van zijn vorige werkgevers absoluut niet begrepen.
575. *De meeste* clubleiders hebben een verkeerd beeld van René.
576. De internationals uit Engeland hebben traditioneel *de meeste* arbeid verricht voor ze aantraden in Portugal, ze hebben gemiddeld 49,5 wedstrijden voor hun club gespeeld.
577. *De meeste* Zwitsers denken dat alleen tennisser Roger Federer op gras kan spelen en accepteren daarom onze beperkingen.
578. Ook al is de gelijkheid van mannen en vrouwen in Finland misschien groter dan in *de meeste* andere landen, er valt nog veel te veranderen.
579. De politie zou *de meeste* bureau's in het noorden hebben verlaten.
580. We hebben *de meeste* van onze punten gepakt toen ik op rechts stond.
581. De stad ziet er beter uit dan *de meeste* provinciesteden in Engeland of Schotland.
582. *De meeste* Vlamingen die ik hoor zijn woedend, op die mensen die wel moord en brand schreeuwen als hun profeet een beetje karikaturaal wordt voorgesteld, maar het vertikken om 14 dagen na de moord de schuldigen bij het gerecht aan te geven.
583. *De meeste* mensen zijn blij als ze eindelijk in hun zetel kunnen gaan zitten ", zegt professor Sommer aan De Morgen.
584. Rond 11.30 uur waren *de meeste* problemen opgelost.
585. *De meeste* gedupeerden woonden in het centrum van Puurs.
586. Inderdaad, maar het blijft toch aanpassen, alhoewel ik *de meeste* nieuwe jongens wel ken.
587. *De meeste* deelnemers vinden we bij Mannen 35.
588. *De meeste* brieven zijn in een codetaal om namen geheim te houden.
589. Op de dikke kaart staan 120 gerechten, *de meeste* met een foto, zelfs van de frieten.
590. Voor *de meeste* politici, die herkozen willen worden, is het binnenlandse gelijk belangrijker dan het buitenlandse.
591. Voor de kinderen zijn het hoogdagen: zij kunnen zorgeloos in de sneeuw ravotten omdat ook *de meeste* scholen gesloten zijn.
592. Jammer genoeg zijn *de meeste* mensen onverschillig.
593. Terwijl *de meeste* Vlaamse vrouwen toch minstens één diamantje in huis hebben.
594. Opvallend genoeg kopen *de meeste* festivalgangers pas een T-shirt na een concert.
595. De belangstelling voor het politieberoep is weliswaar flink aangetrokken, maar dat vertaalt zich om een aantal redenen in *de meeste* korpsen niet in het aanstellen van nieuw personeel.
596. *De meeste* mensen wezen inderdaad de kerk aan als een plaats je tot rust kan komen ", zegt Koen Seynaeve, voorzitter van het Yot-b-team dat groepen begeleidt die vernieuwingsprojecten willen beginnen rond spiritualiteit en religieus erfgoed.
597. Dat baart ons *de meeste* zorgen.
598. *De meeste* jongens van Denderstreek-Labiekes eindigden in elkaars buurt: Kenny De Smet 59ste, Jens Mertens 63ste, Mathias Lievens 66ste.
599. Het eerste kwartier kon Petegem voor *de meeste* dreiging zorgen, maar aan doelpunten raakte het niet.
600. *De meeste* fracties in de Tweede Kamer willen van premier Balkenende weten wat er precies is geweest tussen die twee.
601. Hij bekeert zich tot de partij met *de meeste* macht
602. Iemand die zich bekent tot de partij met *de meeste* macht
603. *De meeste* verhogen hun koersdoel voor het aandeel.

604. Toeval of niet, maar deze week vertelde Martin van Geel, directeur voetbalzaken bij AZ, in VI dat niet de door hem aangetrokken spelers hem bij zijn eerste werkgever (Willem II) met *de meeste* trots hadden vervuld.
605. *De meeste* slachtoffers van fouten zouden in de operatiekamer vallen.
606. Daerden was ook de motor in *de meeste* offensieve acties van de Bruggelingen, maar verder dan een goed schot van Englebert kwam blauw-zwart voor rust niet.
607. Er was geen akkoord vooraf dat diegene met *de meeste* stemmen burgemeester zou worden.
608. *De meeste* politiezones in de provincie zijn niet van plan om pluimvee-eigenaars onmiddellijk te beboeten als ze hun kippen niet ophokken.
609. Voorlopig gaan we alleen verwittigen en de eigenaars nog even de tijd laten om zich in orde te stellen ", klinkt het in *de meeste* politiezones in onze provincie.
610. In *de meeste* zones zijn het vooral de wijkagenten die waakzaam moeten zijn.
611. Wat opdoemt is de mythe van de ugly American, die natuurlijk al sluimert sinds 1776 (waren *de meeste* founding fathers geen slavenhouders ?), maar voor wiens lelijkheid we graag een oogje dichtdoen zolang we een oorlog tegen Duitsland en Japan moeten winnen of de bolsjewieken achter de IJssellinie willen houden.
612. *De meeste* taxichauffeurs hopen dat er een structurele, positieve oplossing volgt.
613. *De meeste* mensen werken hier al 25 tot 30 jaar, maar toch maakte de directie ons blaasjes wijs tot het laatste uur.
614. Zij haalde *de meeste* voorkeurstemmen, 733871 bij negen verkiezingen.
615. *De meeste* publieke omroepen staan positief tegenover het idee om een prestatiecontract af te sluiten met de overheid.
616. Maar kennelijk komt er een moment waarop *de meeste* vrouwen dan toch niet verder doorstomen, en waar ligt dan dat omslagpunt ?
617. Niet enkel *de meeste* uren zonnenschijn betoveren deze ' Belgische Provence ', maar ook de okerkleurige hoeves lijken Zuid-Frans.
618. Vrouwen lijden onder die onzekerheden, want in *de meeste* bedrijven hebben de mannen *de meeste* macht, zegt onderzoekster Kim Elsesser van de University of California.
619. Vrouwen lijden onder die onzekerheden, want in *de meeste* bedrijven hebben de mannen *de meeste* macht, zegt onderzoekster Kim Elsesser van de University of California.
620. *De meeste* van deze organisaties erkennen inmiddels dat daarbij veel mensen nodeloos van de natuur worden vervreemd.
621. *De meeste* gesneuvelde bestuurders zijn slechts een voetnoot in de lokale historie. Het drama van de gevallen wethouder.
622. In *de meeste* gemeenten wordt de eigen wethouder nu bij de fractievergadering buiten de deur gehouden ', zegt Engels.
623. Aan een hamburger denken *de meeste* moslims zelfs niet als ze op de feesten zijn.
624. Bavo Vercammen (Vlaams Belang) haalde *de meeste* voorkeurstemmen in Borsbeek en nodigde CD&V, VLD en Borsbeek boven Alles uit om te praten maar voorlopig zonder succes.
625. In *de meeste* gevallen kunnen mensen die schade hebben geleden door een natuurramp een beroep doen op het nationale rampenfonds.
626. *De meeste* patiënten zijn zwaar gehandicapt en dat lijkt bij Wallis, naast de directe gevolgen van het ongeval, niet zo te zijn.
627. Ik won *de meeste* wedstrijden van alle profs de laatste drie jaar.
628. Alle schepenen komen opnieuw op, net als *de meeste* gemeenteraadsleden.
629. Maar ook die zijn nog laag t. o. v. *de meeste* andere gemeenten.

630. Maar bij *de meeste* wissels kan dat al elektrisch.
631. *De meeste* clubs moesten tot voor kort spelers verkopen om uit de rode cijfers te blijven.
632. Er moet iets misgelopen zijn in Antwerpen, want in Gent komen *de meeste* culturele gebouwen wèl goed tot hun recht.
633. Daarbij worden meetpunten gebruikt, die op cruciale plaatsen met *de meeste* kansen op risico's staan.
634. Het valt wel op dat laaggeschoolden (en vaak sociaal zwakkeren) de burgemeester veruit *de meeste* punten geven.
635. *De meeste* ex-werknemers van Ford, 32 procent, kwamen in de metaalsector terecht, maar ook de bouwsector is met 12 procent een populaire werkgever.
636. Opmerkelijk is volgens Goethals ook dat *de meeste* ex-werknemers van Ford in de streek zijn gebleven.
637. Bovendien zijn *de meeste* arbeiders niet langer in een ploegensysteem aan het werk, zoals bij Ford, maar doen ze dagarbeid.
638. De kwestie wordt vooral onder de aandacht gehouden door Iran, dat van alle gedupeerde staten *de meeste* IEEE-leden telt (1.700)
639. *De meeste* kranten en tijdschriften waren dezelfde mening toegedaan.
640. *De meeste* mensen leveren de wapens toch met pijn in het hart in.
641. *De meeste* journalisten hadden het waarschijnlijk zelf wel uitgevogeld, maar voor alle zekerheid besloot het Voedselagentschap ons toch een handje te helpen door ons erop te wijzen dat Profat en Verkest een en hetzelfde bedrijf zijn.
642. *De meeste* kinderen dragen de familienaam van hun vader.
643. Ze behandelden patiënten die met longontsteking in Nederlandse ziekenhuizen waren opgenomen: die luchtweginfectie wordt in *de meeste* gevallen met antibiotica bestreden.
644. Drie dagen antibiotica bleken te volstaan om *de meeste* bacteriën te doden ; de overige vijf waren overbodig.
645. België, Zuid-Korea, Japan en Hongkong hebben *de meeste* scholieren die het hoogste wiskundeniveau halen.
646. *De meeste* bezoekers komen af op de schatten uit de grafkamer van de jonge farao Toetanchamon.
647. Op zo'n veld hebben *de meeste* van mijn jongens nog nooit gespeeld, was het eerste wat bondscoach Arno Pijpers vaststelde, toen hij met zijn voetje over de grassprietten wreef.
648. Hoewel *de meeste* Israëlische deelnemers leden van de oppositie zijn, was de op één na grootse regeringspartij, Shinui, wel vertegenwoordigd
649. *De meeste* zware letsels zijn een optelsom van vele lichte letsels.
650. Ook Hans de Graaf van BKN, de brancheorganisatie waar *de meeste* kringloopwinkels bij aangesloten zijn, maakt zich zorgen.
651. *De meeste* aandacht trekken de dubbele ronde koplampen die half in elkaar zijn geschoven.
652. Dat een deel van de bezuinigingsklappen bij het hoger onderwijs gaat vallen, daar lijken *de meeste* instellingen zich bij te hebben neergelegd.
653. Tja, *de meeste* van die maatpakjes waren klein toen ik met Ome Willem begon.
654. Van alle minderheden leveren de Indianen veruit *de meeste* soldaten.
655. Bij *de meeste* mensen is toen weinig van de uitslag blijven hangen.
656. *De meeste* van deze nieuwkomers zijn enkel het Frans machtig en sommigen verkeren in de waan dat België een eentalig Franstalig land is, aldus Johan Daelman van het Liedekerkse Vlaams Belang.
657. *De meeste* werknemers mogen maximaal maar twaalf maanden voltijds zorgverlof opnemen.

658. Dat is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de huidige situatie, waarin de student in *de meeste* gevallen slechts vier jaar recht heeft op studiefinanciering.
659. *De meeste* van die opleidingen bestaan volledig naast elkaar en zijn vaak in een concurrentiestrijd verwickeld.
660. Voor *de meeste* medische problemen kunnen de Limburgers op dit moment al perfect geholpen worden in de eigen streek ", zegt Willem Descamps, de voorzitter van de raad van bestuur van het VJZ.
661. Amerika luistert Europa af, en *de meeste* Europese landen wisten tot voor kort van niets.
662. Tot 22 uur ? Dat is wel hoogst uitzonderlijk ", zegt ook Albert Serpieters, secretaris van de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen (IKWV), " in *de meeste* gevallen zijn de kinderen na een halfuurtje weer terecht.
663. Volgens de Federatie Onafhankelijke Ouderenzorg staan *de meeste* senioren op meer dan één lijst.
664. Ik neem dit jaar deel aan *de meeste* wedstrijden van de topcompetitie, de interclubs en de rondes.
665. Daarop zullen nummers staan afkomstig uit *de meeste* Europese landen.
666. Uit haar trouwe gevangenisbezoeken heeft Walters geleerd dat " *de meeste* gedetineerden uit disfunctionele gezinnen komen, met gebrek aan liefde, geborgenheid, discipline of structuur
667. Vandaar dat haar inmiddels elf boeken ook niet vervallen in de herkenbare clichés waaraan *de meeste* succesreeksen op den duur niet ontsnappen.
668. Het secundair onderwijs wordt niet meteen kosteloos, al werken *de meeste* scholen nu al met de door Vandenbroucke ingevoerde maximumfactuur.
669. *De meeste* mensen durven dat niet en bovendien weten ze niet hoe ze aan iemand anders moeten komen.
670. Op een gewone zaterdag, de dag waarop *de meeste* begrafenissen plaatsvinden, kan hij wel tachtig uitvaarten hebben.
671. *De meeste* van de vermisten werden in opvangkampen of bij familieleden gevonden ; 1.300 mensen kwamen bij de doortocht van de orkaan in New Orleans om het leven.
672. Na de val van Saddam en de moeiteloze inname van Bagdad door de Amerikanen, is gejuich over de opmars van de democratie en de nieuwe wereldorde onder *de meeste* commentatoren in het Westen, zelfs die in Amerika, grotendeels uitgebleven.
673. Maar zo'n eenzijdige militaire actie mobiliseert nu eenmaal bij *de meeste* toeschouwers - ook in het land zelf - zelden de vreugde die je kan verwachten bij spontane volksopstanden zoals in Oost-Europa, of op de Filippijnen tegen Marcos.
674. *De meeste* automobilisten zijn tevreden over de proef bij Overschie.
675. Maar zondag gaan *de meeste* winkels om vier uur dicht, zodat iedereen rustig bij zijn familie Kerstmis kan vieren. Dat geldt ook voor mezelf.
676. Toch beweren veel plastisch chirurgen daar *de meeste* voldoening uit te halen.
677. *De meeste* bijzondere scholen staan open voor allochtone leerlingen, al wekken sommige politici de indruk dat dit niet zo is.
678. Op dit moment staan *de meeste* bijzondere scholen open voor allochtone ouders en kinderen.
679. In *de meeste* gevallen zijn scholen aanspreekbaar voor concrete oplossingen van gezamenlijke problemen.
680. Een bezoek aan het koninklijk paleis lijkt, gezien de massa's bussen die hier iedere dag weer worden uitgeladen, voor *de meeste* toeristen een must.
681. *De meeste* WK's heb ik compleet, zoals Engeland 1966 en Verenigde Staten 1994.

682. Maar *de meeste* gezinsvormen zijn veel meer hybride: elk van de partners in een buitenhuis werkende job, al dan niet deeltijds.
683. *De meeste* van deze voorstellen zijn nu van tafel. Tabaksblat kon de druk uit het bedrijfsleven niet weerstaan.
684. *De meeste* kinderen wensten bij de start van het nieuwe schooljaar een heel tof jaar met veel nieuwe vriendjes.
685. Voor de ploeg en voor *de meeste* jongens wel maar voor mij persoonlijk niet.
686. *De meeste* moeders dragen een hoofddoek.
687. Maar *de meeste* mensen vervreemden op hun flatjes van de natuur.
688. *De meeste* heroïne komt uit de zuid-westelijke provincie Yunnan, die grenst aan Birma en Laos, in een regio - de ' Gouden Driehoek ' - die traditioneel daarom bekend staat.
689. Nu al is duidelijk dat *de meeste* partijen minder ver willen gaan dan in Frankrijk.
690. Het gezin dat *de meeste* stempeltjes verzamelde en dus het grootste aantal producties bijwoonde, werd laureaat.
691. In *de meeste* Nederlandse bioscopen moeten twee of drie films een zaal delen om alle films die in december uitkomen toch een paar keer per dag te kunnen vertonen.
692. In *de meeste* landen beschouwt de overheid het tegenwoordig als haar taak om de concurrentie op deze gesloten markten toch zo veel mogelijk aan te wakkeren.
693. *De meeste* bedrijven proberen immers net de loonkosten te drukken om het hoofd te bieden aan de steeds competitievere markt.
694. In die tijd waren *de meeste* huizen kil en vochtig. Sommige kleine kinderen waren vaak ziek.
695. Dat stoort *de meeste* stripofielen niet, maar voor het brede publiek, toch Vandersteens inspiratie en doelgroep, valt deze vormgeving vermoedelijk te duur uit.
696. *De meeste* kinderen komen ter wereld in het roddom, het geboortehuis, een instituut dat er vooral op uit lijkt vaders en andere bacillendragers te weren.
697. De eerste glimp die *de meeste* Russische vaders van hun kind opvangen is nog altijd een door de moeder omhooggehouden pakketje van katoenen luiers, achter glas ergens op de derde of vierde verdieping.
698. Wie een voor *de meeste* Russen nog altijd fors bedrag heeft neergeteld is daarmee nog niet verzekerd tegen bitse uitvallen van kraamhulpen die aan een bevalling misschien een paar honderd roebel verdienen, zo'n vijf tot tien euro.
699. *De meeste* jonge Argentijnen hebben meer interesse voor voetbal en discotheken, wij moeten het doen met de ouderen.
700. Powerlifting, bodybuilding, baseball, boksen: dààr zit *de meeste* doping
701. Binnen het wielrennen in Vlaanderen hebben we nog steeds *de meeste* positieve gevallen bij de elites-zonder-contract.
702. Daarbij stelden we vast dat de banken in onze buurlanden vaak wel een hogere vergoeding betalen dan *de meeste* Belgische banken op het " gewone sparen.
703. Hij vroeg Van Herck voor het voorzitterschap omdat zij, na OCMW-voorzitter Jos Arnauts en de schepenen Jos Vicca, Greet Holsbeek en Maria Saelmakers *de meeste* voorkeurstemmen (332) haalde op de CD&V-lijst.
704. Volgens Van Dierendonck houdt de dip bij *de meeste* mensen sowieso niet langer dan enkele dagen aan.
705. *De meeste* van de 34 deelnemers (25 mannen, negen vrouwen) die de tocht volledig willen uitfietsen zijn westerlingen met een gemiddelde leeftijd van 47 jaar, weet De Jong van het voorgaande jaar.

706. De bendeleden ontmoetten elkaar soms in een sportcentrum in Dendermonde, maar *de meeste* transacties gebeurden toch via gsm.
707. Waar de groei van het aantal banen in *de meeste* sectoren in 2002 afvlakte of verdween, nam deze in de zorg verder toe.
708. Bijna een jaar later worstelen *de meeste* kippenboerinnen van de duizend geruimde pluimveebedrijven nog met de herinneringen aan die zwarte bladzijde.
709. In Assent zijn *de meeste* bossen beschermd natuurgebied of privébos
710. Tegen oktober zullen *de meeste* Belgen hun korting op de gasfactuur beet hebben
711. DVK speelt nationaal, maar *de meeste* ploegen zijn liefhebbers of spelen provinciaal en op dat niveau moet ons terrein niet onderdoen.
712. *De meeste* telegrammen worden om zakelijke redenen verstuurd.
713. Voor *de meeste* bankverrichtingen moet je toch nog altijd op een echt postkantoor zijn.
714. Op grond van zijn volwassen spel in de eerste vier partijen moet de Amerikaan vooralsnog *de meeste* kans op de Challenge Cup worden toebedacht.
715. De bewoners hebben gelijk: na overlijden van een partner levert een verhuizing tenslotte *de meeste* spanningen op en het merendeel van de bewoners van de te vernieuwen blokken in de Westelijke Tuinsteden weet nog niet eens waar ze terecht zullen komen.
716. Elke belastingbetaler is bij wijze van spreken aandeelhouder, terwijl *de meeste* burgers ook rechtstreeks of onrechtstreeks klant zijn.
717. *De meeste* slachtoffers en nabestaanden zijn lid van de Belangenvereniging Slachtoffers Nieuwjaarsbrand Volendam (BSNV)
718. Rondom grote steden voelen gemeenten als Haarlemmermeer, Nieuwegein en Rijswijk *de meeste* pijn van de leegstand op de kantorenmarkt.
719. Ze doen nog een klein beetje aan akkerbouw, maar het hoevehotel neemt *de meeste* van hun tijd in beslag.
720. De studenten beschikken in *de meeste* gevallen al over een diploma, ze leren vlugger bij en ze zijn gemotiveerder.
721. *De meeste* Irakezen willen daar niet van weten, met uitzondering van de Koerden.
722. *De meeste* Irakezen weten niet meer wat veiligheid is of herinneren zich in het beste geval een geïdealiseerd beeld van de dictatuur van Saddam Hoessein.
723. *De meeste* deelnemers kozen voor het dichtstbijzijnde antwoord (4 oktober) en dat hebben wij goed gerekend.
724. *De meeste* andere deelnemers wilden wel een oproep voor een onmiddellijk staakt-het-vuren om, zoals Siniora bepleit had, een einde te maken aan de vernielingen in Libanon.
725. Tijdens de verhoren toonden *de meeste* verdachten geen enkel berouw.
726. *De meeste* hebben dat gedaan, maar van het museum Thyssen-Bornemisza hebben we niets gehoord.
727. In tegenstelling tot *de meeste* Keniaanse atleten komt Tergat niet uit de omgeving van Eldoret, hét nationale loopoord, maar uit de periferie van de hoofdstad Nairobi.
728. Dat waterijs minder energie levert dan roomijs, weten *de meeste* mensen nog wel, zo blijkt uit het onderzoek.
729. De waarschuwingen lijken met dit warme weer aan *de meeste* mensen niet besteed.
730. *De meeste* mensen zijn wat uitgekeken op dat dak boven hun hoofd ", reageert de ex-skikampioen.
731. Een heel gewone meneer eigenlijk, die alleen dingen doet die *de meeste* mensen niet doen.
732. Het beste bewijs dat er bij *de meeste* ploegen heel professioneel wordt gewerkt, weet jeugdcoördinator Eddy Desseyn.

733. *De meeste* vreemdelingen in Gent zijn afkomstig uit Turkije (4.988), Nederland (1.622), Marokko (998), Frankrijk (827), Slowakije (625), Bulgarije (534) en Spanje (441).
734. Ter herinnering: *de meeste* staten van de VS passen de doodstraf toe.
735. Het hoogste bod was een bedrag van 105 euro, maar *de meeste* fietsen gingen voor 30 tot uro van de hand.
736. *De meeste* zwaargewonden hadden plaatsgenomen in het laatste stel van de trein die aan het perron stond te wachten.
737. Bij CP'86 werd een vijandbeeld over allochtonen gekweekt, terwijl *de meeste* jongens helemaal geen allochtonen kenden.
738. Zij namen veel meer initiatief dan wij, hun snelheid van uitvoering lag hoger en zij wonnen *de meeste* duels
739. De vertaling waarmee hij *de meeste* indruk maakte was *De kaneelwinkels* van Bruno Schulz, een modernistische joodse auteur van voor de oorlog, die destijds in Nederland volslagen onbekend was, maar die mede dankzij de vertaling van Gerard Rasch nu naast Gombrowicz een van de grote namen van de Poolse literatuur
740. *De meeste* slachtoffers waren Australiërs, en de zaak leeft daar sterk.
741. De vooraanstaande dokter Tjakra vertelt dat de rechtszaak bij *de meeste* Balinezen echter niet erg leeft.
742. In *de meeste* steden en gemeenten ligt die termijn al op zeven dagen, maar in Gent zijn er dat vijf.
743. Hoewel *de meeste* steden en gemeenten die termijn op 7 dagen hebben vastgelegd, kiest Gent bewust voor 5 dagen.
744. *De meeste* Chinezen komen nu nog op een zakenvisum naar Europa.
745. Hoewel *de meeste* scholen tegenwoordig wel vaste tijden voor taal en rekenen hebben ingevoerd om aan de eisen van de buitenwereld te voldoen.
746. Ze worden altijd voorgelezen in de klas en *de meeste* kinderen willen dan niet meer al te emotionele dingen kwijt aan iedereen.
747. In Italië, Polen en Frankrijk staan *de meeste* Freinetscholen.
748. Bovenal sprongen de erbarmelijke technische vermogens van *de meeste* spelers in het oog.
749. Ik vermoed wel dat *de meeste* duiveltjes vrij moe zijn als ze 's avonds thuiskomen
750. Veruit *de meeste* jongeren vertonen geen of slechts in beperkte mate normoverschrijdend gedrag.
751. In *de meeste* probleemgevallen werkt repressie averechts.
752. En hij heeft het grondig gedaan: van elke figuur en *de meeste* objecten uit de film is er een speelgoedfiguur.
753. *De meeste* Gentse Turken komen van een klein dorp.
754. *De meeste* economen denken dat de Europese bank de rente tot de tweede helft van 2004 niet wijzigt.
755. *De meeste* gordelaars gaan na het concert meteen naar huis.
756. Op *de meeste* plaatsen vriest het licht en is het uitkijken voor lokale gladde plekken.
757. *De meeste* mensen die nu in het café komen, waren er al voor de fusie.
758. Terwijl het toch een opdracht is die *de meeste* mensen, bevreesd voor een afgang, naast zich neer hadden gelegd.
759. Toch heb ik moeten vaststellen dat *de meestepersoneelsleden* hebben ingezien dat deze audit ook heeft gezorgd voor meer bevorderingsmogelijkheden.
760. Vrijdag en tijdens het weekend blijft het op *de meeste* plaatsen droog met wolkenvelden afgewisseld door opklaringen, die in het oosten van het land wat breder uitpakken dan elders.

761. De opkomst van internet is onstuitbaar en *de meeste* mensen zijn ervaren reizigers.
762. Een alerte ploeg van professionele medewerkers van wie *de meeste* ook Nederlands spreken, verhoogt de feelgoodfactor.
763. *De meeste* werkstraffen worden uitgesproken voor verkeersovertredingen, maar ook voor diefstal, slagen en verwondingen en drugsdelicten.
764. Saddams Ba'athbestuur is de laatste dagen uit *de meeste* grote steden in het midden en zuiden van het land verjaagd, en wetteloosheid neemt er snel toe.
765. Daardoor komen *de meeste* Italiaanse wegen in Spaanse handen en ontstaat het grootste tolwegenbedrijf ter wereld.
766. *De meeste* mensen verklaren ons voor gek dat we hier nog wonen, maar ja, niet iedereen heeft het geld om een huis in een nette buurt te kopen.
767. Voor *de meeste* medische problemen kunnen de Limburgers op dit moment al perfect geholpen worden in de eigen streek ", zegt Willem Descamps, de voorzitter van de raad van bestuur van het VJZ.
768. *De meeste* luchtvaartmaatschappijen kwamen in een diepe put terecht na de aanslagen van 11 september, terwijl u de voorbije acht jaar telkens met winstcijfers kon uitpakken.
769. Een stijgende olieprijs doet uiteraard pijn, maar we zijn daar toch iets minder gevoelig voor dan *de meeste* luchtvaartmaatschappijen.
770. Het veertiende Internationale Marionettenfestival staat in het teken van de Middellandse Zee, en van daar komen ook *de meeste* gezelschappen.
771. *De meeste* Indonesiërs zien Nederlanders als de toeristen die ze zijn: onfatsoenlijk gekleed, zwetend, rood en vlezig. En rijk.
772. *De meeste* media duiken erop en vragen zich op hun beurt af of dit inderdaad wel zo netjes is van Nederland.
773. *De meeste* mensen hebben maar enkele uren elektriciteit per dag en staan 's ochtends uren bij de pomp om de laatste benzine te tanken.
774. Zoals *de meeste* Libanezen, is Hanna enerzijds van mening dat de Hezbollah had moeten overleggen met anderen voordat het twee soldaten ontvoerde, maar anderzijds vindt ze dat Israël " veel te ver gaat ".
775. *De meeste* Libanese christenen stemden tijdens de laatste verkiezingen echter voor oud-generaal Michel Aoun, die als een van de weinige Libanese kopstukken een politieke dialoog aanging met de Hezbollah.
776. *De meeste* bewolking bevindt zich nog steeds boven het westen van het land en daar kan later in de nacht misschien een sneeuwvlokje naar beneden dwarrelen.
777. Nog steeds komt *de meeste* bewolking voor in het westen van het land.
778. *De meeste* zijn niemendalletjes.
779. *De meeste* wonen in erbarmelijke omstandigheden en moeten met de winter voor de deur een nieuw onderdak vinden.
780. *De meeste* doden vielen dinsdag.
781. Raakte hij toen *de meeste* panden wel kwijt na vier bezichtigingen, " nu heb ik er tien voor nodig om ze zo gek te krijgen.
782. *De meeste* niet gevaccineerde kinderen nemen zich bovendien voor om hun eigen kinderen later wél te laten inenten.
783. Erover praten met de pers willen *de meeste* clubgenoten van Els Van Doren niet.
784. *De meeste* kwaadaardige chemische producten zitten overal, zegt Wendel Trio, campagneverantwoordelijke bij Greenpeace.

785. Zo'n 500 kansarmen mochten zich te goed doen aan een viergangenmenu, een maaltijd waar *de meeste* gasten zonder dit initiatief nooit aan toe zouden komen.
786. *De meeste* organisaties - Hasjim noemt er twaalf - lijken in cellen van een man of vijf à zes te opereren, vaak vanuit moskeeën waar ze hun wapens en munitie opslaan omdat de Amerikanen daar niet komen.
787. Over de doodstraf ben ik nogal tweeslachtig, zoals *de meeste* mensen, denk ik.
788. Op *de meeste* gevoelige plaatsen werken we aan een plan met dammetjes, piketten en balken om water af te remmen.
789. *De meeste* fracties, waaronder D66, toonden zich sceptisch over de noodzaak om voor die plannen cultuurgeld te reserveren.
790. Er is nauwelijks toezicht op naleving van de CITES-normen en *de meeste* plantaardige producten die in Nederland op de markt komen - al dan niet geïmporteerd - worden alleen getoetst aan de Warenwet.
791. Ze hebben, zoals *de meeste* vinkachtigen (Fringilidae), een golvend vliegbeeld waarbij ze, in de dalende lijn, de vleugels tegen het lichaam drukken
792. Stijn Van Sande 4Maakte *de meeste* progressie
793. Als meer dan 50 procent van de kiezers op 7 oktober meent dat Davis moet opstappen, zal de tegenkandidaat met *de meeste* stemmen gouverneur worden.
794. Schwarzenegger lijkt van de 130 kandidaten daar *de meeste* kans op te maken.
795. In *de meeste* andere landen van de Europese Unie daalden de aanvragen even sterk.
796. Met een 1 op 12 achter de rug en een wedstrijd tegen Standard voor de boeg zouden *de meeste* trainers in de Belgische eerste klasse zenuwachtig over hun stoel beginnen schuifelen.
797. Er werd unaniem beslist dat de kandidaat met *de meeste* voorkeurstemmen de eventuele nieuwe CD&V burgemeester wordt, verduidelijkt vertelt CD&V voorzitter en gemeenteraadslid Claudine Rogiers (48)
798. *De meeste* Europese landen, waaronder Nederland, zitten midden in een recessie.
799. Dat doe ik altijd en overal, al heb ik nog altijd *de meeste* schrik van de Spanjaard.
800. *De meeste* jobs, zo'n 33 %, werden aangeboden door de sector diensten aan bedrijven waarvan er 42 % voor arbeiders werden geregistreerd.
801. *De meeste* dromen zijn bedrog.
802. Nu volgt een 'static show', waarbij bezoekers de wagens kunnen fotograferen en inlichtingen vragen. \* 19 uur: ik verwacht dat *de meeste* oldtimers nu weg zullen zijn, het einde nadert.
803. *De meeste* vrouwen lopen enkel met hun lijf te koop omwille van de klanten.
804. Wel zijn *de meeste* mijnenvelden in kaart gebracht.
805. En in de hogere regionen van de banken zijn *de meeste* werknemers van Turkse afkomst.
806. *De meeste* bedrijfsleiders schieten pas in actie als ze 60 zijn.
807. Anderzijds, op festivals schipperen *de meeste* mensen van het ene podium naar het andere.
808. *De meeste* mensen hier hebben bovendien al voor de openbare omroep gewerkt.
809. Van alle EU-lidstaten telde Luxemburg in 2004 *de meeste* auto's per duizend inwoners: 659 of aanzienlijk meer dan Italië, dat met 572 op de tweede plaats kwam.
810. *De meeste* gemeentebesturen leggen die tijd wel vast in een politiereglement, zegt Johan Dexters.
811. Ook *de meeste* medische en juridische faculteiten betalen hun promovendi, onder druk van de arbeidsmarkt, veel beter dan voorgeschreven.
812. Omdat we *de meeste* bouwwerken zelf willen uitvoeren, denken we daar mee rond te komen, aldus nog Van Den Bergh.
813. Het ziet er naar uit dat *de meeste* werknemers kunnen blijven.

814. Ofschoon *de meeste* mensen op een lekkere matras liggen, zich veilig voelen en bevrijd zijn van kwelgeesten, hebben velen slaapstoornissen en lopen ze overdag versuft rond.
815. *De meeste* sterfgevallen doen zich voor in Portugal: 37 op de miljoen.
816. Dat is het gevoel bij *de meeste* mensen die ik vandaag heb gesproken.
817. *De meeste* patiënten zijn flauwgevallen.
818. In *de meeste* gevallen gaat het om kinderen.
819. Het bureau registreert *de meestevreemde* inwijkelingen (mei-december 2005) in Leuven (1.325), Tervuren (382), Zaventem (328), Overijse (308), Kraainem (261) en Vilvoorde (244).
820. *De meeste* wetten moeten goedgekeurd worden door de Bondsraad, de Duitse Eerste Kamer, waar de oppositie van christen-democraten en liberalen een meerderheid heeft.
821. En dan was er nog niet eens rekening gehouden met de pensioenregeling die in het Statuut eveneens veel gunstiger voor de Europese volksvertegenwoordigers zou uitpakken dan voor *de meeste* `gewone' parlementariërs.
822. Koreanen zetten de familienaam eerst, net zoals Chinezen, Japanners, Vietnamezen en *de meeste* Thais.
823. Men vergeet er ook vaak bij te vermelden dat programma's die in primetime worden uitgezonden altijd hogere kijkcijfers halen, omdat dan *de meeste* mensen voor de buis zitten, wat er ook voor poppenkast wordt vertoond.
824. *De meeste* slachtoffers zijn mannen van rond de veertig jaar, wier lichamen worden gevonden ergens tussen hun huis en de plaats waar ze alcohol gedronken hebben ', aldus de politie zondag.
825. Hoewel *de meeste* officieren van de Cavalerie het leven van mensen die niet deelnamen aan de strijd, probeerden te sparen, leidden de onvermijdelijke doden en gewonden onder burgers tot lawaaiige protesten van de kant van de fijnzinnige humanisten aan de Oostkust.
826. Een succesvolle voorwaarts opererende basis is bijna leeg, omdat *de meeste* eenheden zich buiten de grenzen van de basis bevinden en dagen- of wekenlang onder de inheemse bevolking leven.
827. Het probleem blijft een beetje de communicatie: je bent er wel voor vrouwen met ronde vormen, maar in de hoofden van *de meeste* mensen is dik gelijk aan lelijk
828. *De meeste* hongerstakingen begonnen hun actie drie weken geleden.
829. *De meeste* Europese aandelenbeurzen sloten maandag iets lager.
830. *De meeste* sluitingen vonden plaats in Oost-Vlaanderen: in Gent moesten in 2003 elf nachtwinkels de deuren sluiten, in 2004 waren het er zes, in 2005 vijf. I
831. *De meeste* schoolverlaters vinden niet onmiddellijk werk, maar als ze kunnen bewijzen dat ze de handen uit de mouwen steken en zich zelfs belangeloos engageren, maken ze gegarandeerd een betere kans bij sollicitaties Luc Van der Kelen
832. Vrouwen uit het vluchthuis gaan in *de meeste* gevallen overigens terug naar hun partner.
833. Anders dan bij *de meeste* uitvoeringen van dit werk gebruikelijk is, speelde het orkest onversterkt maar wel in grote bezetting
834. Ter vergelijking: *de meeste* wagens hebben vier cilinders met een gezamenlijke cilinderinhoud van 1.600 tot 2.000 cc.
835. *De meeste* televisiemakers moeten helaas hun eigen ethiek ontwerpen.
836. Maar veruit *de meeste* belangstelling gaat uit naar de modeshow, waar vandaag zo'n 800 mensen op zijn afgekomen en die - zo meldt de presentator verrukt - wordt vastgelegd door een tv-ploeg van de NOS.
837. Op het grasplein voor en achter het Atomium hadden *de meeste* mensen zich verzameld om naar het vuurwerk te kijken.

838. De paarse groep rond burgemeester Luc De Keukelaere koos echter voor Van Renterghem, die mede omdat *de meeste* MVP'ers zich intussen tot de N-VA hadden bekend, als onafhankelijke ging zetelen
839. *De meeste* feiten dateren van 2003 en 2004.
840. Vandermeulen, die vroeger aan de Vrije Universiteit van Brussel (VUB) advocaten opleidde, deed *de meeste* beschuldigingen af als leugens en minimaliseerde alles.
841. In de drie artikelen over het hoofddoekje (NRC Handelsblad, 13 april) komen *de meeste* punten wel ter sprake.
842. *De meeste* wetenschappelijke tijdschriften lossen het probleem van kwaliteitscontrole op door per ingestuurd manuscript één of twee beoordelaars te vragen om anoniem een kort rapport op te stellen over het aangemelde werk.
843. *De meeste* straten zijn verlaten.
844. *De meeste* marktkramers willen wel terug naar de Grote Markt met de voorwaarde dat we kunnen staan zoals vroeger.
845. De discussie over wie de juiste chromosomen bezit in plaats van wie *de meeste* competentie, inzet en betrokkenheid, zou niet meer mogen worden gevoerd.
846. Een discussie over wie de juiste chromosomen bezit in plaats van wie *de meeste* competentie, inzet en betrokkenheid, zou niet meer mogen worden gevoerd.
847. In de zes seizoenen dat ik hier voetbalde, scoorde ik telkens *de meeste* goals.
848. Uit welk land komen *de meeste* vreemdelingen die in België wonen ?
849. *De meeste* slachtoffers zijn Indonesiërs.
850. *De meeste* werknemers zijn erg misnoegd.
851. *De meeste* arbeiders kregen het nieuws al op kerstavond, een bittere pil om slikken.
852. *De meeste* mensen willen de sociale vrede bewaren om een goede ontslagregeling te kunnen krijgen.
853. Voor *de meeste* mensen is dat een doodgewone zaak.
854. Een regenbui in de Yli-vallei duurde slechts 40 minuten maar richtte *de meeste* schade aan.
855. Met argwaan keek de consument naar de verkoopvoorwaarden, in *de meeste* gevallen kreeg de gemeente zeggenschap over het tarief en over het programma-aanbod.
856. Maar *de meeste* mensen met wie ik ben opgegroeid, willen dat juist wel, die willen ook in een woonwagen.
857. In cijfers: een computer met een Pentium 4-chip, waarop *de meeste* nieuwe machines in de winkel zijn gebaseerd, verbruikt gemiddeld vijftig procent meer stroom dan pc met een chip van de vorige generatie, de Pentium 3.
858. Hoewel ze soms als gebruiksvoorwerp dienden, waren *de meeste* hoofdtooien oorspronkelijk statussymbolen ", zegt tentoonstellingscommissaris Vicky Van Bockhaven.
859. Een eigen huis is voor *de meeste* jonge gezinnen onbetaalbaar geworden.
860. Al die tijd was er natuurlijk niemand die de beschuldigingen van het echtpaar werkelijk van belang vond, net zoals nu niemand echt denkt dat die koninklijke baby meer is dan een trieste vorm van massa-entertainment, die *de meeste* mensen wanneer het eindelijk zover is, danig de keel zal uithangen.
861. *De meeste* landen kozen voor mannen die kunnen aanklampen bij het fietsen en het bij het lopen kunnen afmaken Vansteelant zou Vansteelant niet zijn moest hij geen plannetje klaar hebben.
862. In mijn herinnering is hij *de meeste* complete die er was.
863. De Kerstman heeft zoals *de meeste* bewoners van het Amerikaanse continent zijn wortels elders.

864. *De meeste* mensen weten precies hoe je een kind opvoedt.
865. De moderniseringsprojecten, waar zowel de federale als de Vlaamse overheid de laatste jaren mee uitpakte, zijn voor *de meeste* respondenten onbekend.
866. *De meeste* grootbanken bieden een tarief aan dat heel wat lager ligt dan het tarief dat gehanteerd wordt bij de klassieke verwerking van beursorders.
867. Bij *de meeste* grootbanken wordt dat tarief zelfs gehalveerd.
868. Bij *de meeste* financiële tussenpersonen zijn er echter limieten wat de uitvoering van de beursorders betreft.
869. Zoals bij *de meeste* online prijsbrekers worden geen kosten aangerekend voor de inning van coupons en dividenden.
870. *De meeste* van die teksten werden opgetekend door museummedewerkers toen de gevangenis van Tongeren vorig jaar de deuren sloot voor een nieuw complex in Hasselt.
871. *De meeste* mensen kennen me vooral als huiscomponist van K3, maar ik heb ook liedjes geschreven voor Liliane St.-Pierre, Bart Herman, Gunther Neefs en Peter Koelewijn.
872. Maar het zijn de Europeanen die *de meeste* aanstalten maken, volgens de Nederlandse voorzitter van de maansociety.
873. Verspreid liggen de bedoeninkjes in het verre veld, *de meeste* dorpen zijn klein.
874. MaRf (55) is één van *de meeste* gelauwerde beeldhouwers in ons land.
875. Een enkele keer kom je iets van gebalde vreugde tegen, maar de gezichten van *de meeste* trainers lachen niet mee.
876. *De meeste* kampen ook met energieproblemen.
877. Dat is een mooie filosofie, maar *de meeste* bedrijven voeren zo'n mobiel bureaubeleid alleen in om ruimte te besparen.
878. Het vreemde is dat bij *de meeste* gedragingen een respons op een stimulus volgt, maar in de muzikale puls valt de respons in feite samen met de stimulus (die zo simpel kan zijn als de klik van een metronoom).
879. *De meeste* precies gecoördineerde dierenactiviteiten, zoals een fraai zwenkende school vissen of een kudde rennende zebra's, ontstaan helemaal niet uit innerlijk ritmegevoel, maar door een gelijke reactie op een gelijke stimulus of door een snelle reactie op de actie van de buurman.
880. *De meeste* van die studies verschenen in de laatste tien jaar.
881. We wilden iets anders dan *de meeste* buitenbaden die bestaan uit een rechthoek met olympische afmetingen.
882. *De meeste* leden van het team zijn Chinezen.
883. Meestal overheerst het beeld dat *de meeste* ouderen het daardoor goed hebben.
884. *De meeste* incidenten worden alleen gemeld aan de leverancier of fabrikant.
885. Verkiezingen smaken bij *de meeste* mensen niet zo lekker.
886. *De meeste* tijd kostte het om bewustwording aan te brengen
887. Een handig systeem waarmee *de meeste* dvd-spelers tot voor kort helaas geen raad wisten.
888. De vier kandidaten met *de meeste* stemmen, winnen. Marcel, Sofie, Kurt en Ann dus.
889. De resterende twee zetels gaan dan naar de kandidaten met *de meeste* stemmen.
890. Schram heeft een bibliotheek die kan tippen aan de boekencollectie van *de meeste* Europese zoo's.
891. En daarvoor zijn alle middelen goed, behalve *de meeste* verwerpelijke.
892. Inderdaad, *de meeste* onderzoeken naar het verband tussen film en roken komen uit de Verenigde Staten, maar hetzelfde geldt voor 80 procent van onze programma's en films.
893. Wij kregen *de meeste* stemmen

894. We hadden *de meeste* punten van allemaal en waren tot kort voor het einde nog zeker van brons.
895. *De meeste* bruiklenen zijn inmiddels toegezegd.
896. *De meeste* mensen met een vergelijkbaar opleidingsniveau komen daar hun bed niet eens voor uit.
897. Want Het Laatste Nieuws heeft, tot spijt van wie het benijdt, nog altijd de grootste oplage en dus *de meeste* lezers in het land.
898. Goed nieuws voor *de meeste* fondsen uit de AEX-index, die veel van hun omzet in de VS boeken.
899. Hij kon *de meeste* mensen overtuigen enkele tientallen euro's af te geven.
900. Dottenijs domineerde de eerste helft, zette Kortrijk vast en won *de meeste* duels.
901. Europa heeft al twee jaar een importverbod op *de meeste* genetisch gemanipuleerde gewassen omdat er onzekerheid bestaat over de gevolgen voor mens en milieu.
902. Zowel Uganda als Rwanda kent *de meeste* sympathie voor de Hema, die verwant zijn met de Hima in Uganda en de Tutsi's in Rwanda.
903. *De meeste* soorten van deze 'prachtige zeewezens' zijn onschuldig.
904. Het boek dat ik met *de meeste* gretigheid meermaals heb verslonden, was Koning van Katoren.
905. Ook maandag zijn er flinke perioden met zon en blijft het op *de meeste* plaatsen droog.
906. Gezellig tijdens de wekelijkse bestuursvergaderingen ; *de meeste* Finnen spreken ten minste een mondje Zweeds, terwijl Mobergs Engels er op de laatste aandeelhoudersvergadering niet al te vloeiend uitkwam.
907. Herzele heeft met Aaigem de ploeg met *de meeste* inhoud
908. *De meeste* westerse burgers hebben de diepe overtuiging dat zij niet verantwoordelijk hoeven te zijn voor zo'n ding, omdat ze daar een regering voor hebben.
909. Maar *de meeste* show verkocht nog Monfils zelf: als een gek juichte hij om elke winnende slag.
910. Een van *de meeste* in het oog springende opdrachten die BT vorig jaar binnenhaalde was zonder twijfel de outsourcing van het netwerkdepartement van InBev.
911. *De meeste* slachtoffers waren brandweerlieden en reddingswerkers die waren opgeroepen om de brandende trein te blussen.
912. Daardoor werden de vier VLD-gekozenen met *de meeste* stemmen - Leo Guns, Louis Warin, Yvette Schoonjans en Tim Herzeel - buitenspel gezet.
913. *De meeste* zijn volgende week immers alweer actief in de Champions League.
914. Maar *de meeste* commentaren zijn not amused.
915. Dan zijn *de meeste* mensen nauwelijks thuis van het werk.
916. De euro heeft ook de dollar onttroond als munt waarvan - in waarde - *de meeste* biljetten in omloop zijn.
917. Het was niet met groot enthousiasme dat *de meeste* fractieleiders in de Tweede Kamer gisteren begonnen aan het debat over integratie met de regering.
918. *De meeste* fractieleiders herhaalden gisteren voornamelijk de standpunten die ze daarover eerder dit jaar in nota's, Kamerdebatten en spreekbeurten hadden gelanceerd.
919. *De meeste* mensen hebben zich al lang neergelegd bij de sluiting
920. *De meeste* winkeliers delen persoonlijke attenties uit en in de horecazaken krijgen de klanten een extraatje.
921. *De meeste* werklozen in Duitsland zijn laag opgeleid en / of ouder dan 55 jaar
922. *De meeste* klasgenoten vinden canicrossen een domme sport.

923. Dit blijkt uit gegevens van het RIVM, het instituut dat landelijk *de meesterisicoschattende* testen uitvoert.
924. Bij een grote opkomst zou de Democratische Partij waarschijnlijk nog meer winst hebben geboekt, omdat die *de meeste* zwevende kiezers aantrekt.
925. *De meeste* jongens kent Pekerman al van toen ze nog een kind waren.
926. *De meeste* spelers kende ik en ook de coach was mij niet onbekend.
927. Dat maakt op een aanstaand vrouwtje *de meeste* indruk.
928. De reacties van *de meeste* mensen achteraf waren zeer positief
929. Dat is eerder uitzonderlijk want in *de meeste* politiezones vraagt de huidige korpschef verlenging van het mandaat aan voor een termijn van nog eens vijf jaar.
930. *De meeste* mensen moeten het een paar keer horen, voor ze het begrijpen.
931. *De meeste* waarnemers zullen beamen dat Vlaanderen een relatief kwaliteitsvol televisielandschap heeft.
932. Volgens de onafhankelijke organisatie Media Resistance gebruikt de Rwandese regering de mediawetten " om *de meeste* kritische stemmen te criminaliseren
933. *De meeste* analisten verwachten dit jaar nog twee rentestijgingen.
934. *De meeste* blaam treft de minister voor Veiligheidszaken Susilo Bambang Yudhoyono.
935. *De meeste* mensen die op straat leven, en dat was vroeger niet anders, hebben ernstige psychische en lichamelijke problemen.
936. Spillebeen was de enige Belg in een selectie van tien korte radioreportages, maar zijn creatie kreeg met veel voorsprong *de meeste* stemmen.
937. Dankzij de passage van een zwakke rug van hogedruk is het morgen op *de meeste* plaatsen droog met wat zon
938. Eisma, ook hoogleraar bank- en effectenrecht aan de Universiteit Leiden, interviewt *de meeste* hoofdrolspelers uit de ICA Ahold-kwestie en ploegt vele documenten door.
939. Ter verdediging wordt nog even vanuit het Ahold-kamp opgeworpen dat *de meeste* Zuid-Amerikaanse bedrijven inmiddels volledig in handen van Ahold zijn en dat het bedrijf er ook echt de baas is.
940. In 2000 is in Nice over *de meeste* punten een akkoord bereikt, maar daarover bestaat veel ontevredenheid. Frankrijk en Duitsland kregen toen ondanks hun verschillende bevolkingsomvang een gelijk stemgewicht (elk 29 van de totaal 321 stemmen).
941. Ook al gaan er in eerste instantie niet meer dan 150 Japanse militairen naar Irak en mogen ze alleen schieten als ze worden aangevallen, *de meeste* Japanners voelen weinig voor dit avontuur.
942. *De meeste* van zulke boeken, geeft hij toe, zijn ronduit belachelijk, openlijk escapistisch, en werden nauwelijks serieus genomen zelfs door hun eigen auteurs, maar, vervolgt hij, `er bestaat zoiets als pure vaardigheid of een aangeboren sierlijkheid, die meer overlevingswaarde heeft
943. Het heeft 's nachts niet veel gevroren waardoor *de meeste* sneeuw 's ochtends al verdwenen al was.
944. De laatste en in *de meeste* gevallen beslissende groepswedstrijden zijn niet gelijktijdig, maar na elkaar in hetzelfde stadion vastgesteld.
945. *De meeste* bewoners van de verzakte en beschadigde huizen zijn weer in hun woningen teruggekeerd.
946. *De meeste* renners hebben na het veldritseizoen rust ingebouwd

947. De Bredase orthopedagoog J. van den Born van de Onderwijsbegeleidingsdienst West-Brabant is ervan overtuigd dat *de meeste* drukke kinderen eerder behoefte hebben aan een goede opvoeding en goed onderwijs dan aan Ritalin.
948. Helaas vonden *de meeste* klanten de Mecca Cola niet lekker, en is het politiek correcte ' drankje nu bijna uit de rekken verdwenen.
949. *De meeste* tijd breng ik door op mijn bureau.
950. Het is met de winkels gegaan zoals met de cafés: de afgelopen jaren zijn *de meeste* gewoon gesloten.
951. Zeekabels zijn goedkoper in gebruik en in *de meeste* gevallen betrouwbaarder dan satellietverbindingen.
952. Onze voedselbedeling gebeurt in de Jos Verdegemstraat, maar *de meeste* andere activiteiten gebeuren in de oude pastorie van het Heilig Hart.
953. *De meeste* topteams hebben in augustus hun jaarlijks verlof.
954. Het is bovendien de ploeg met *de meeste* inhoud
955. Weekbladenbreed gaan *de meeste* pijlen richting Balkenende, die de wekker hoorde aflopen, maar pas opstond toen het te laat was.
956. Zwaluwen kondigen de lente aan en daarom houden *de meeste* mensen van die vogels
957. Hier vind je *de meeste* plantenvariëteiten van Europa: zo'n 800 tropische en subtropische, waaronder een honderdtal verschillende palmsoorten en 200 inheemse soorten.
958. Ik realiseer me dat ik in een luxepositie verkeer vergeleken met *de meeste* van mijn collega's.
959. *De meeste* jeugdhuizen hebben weinig vat op de mentaliteit van hun (rokende) jongeren.
960. De bedachtzaamheid van die zelfde tot meedoen geprikkelde kiezers leidde er toe dat velen een voor Dean ongewenst antwoord gaven op de vraag wie *de meeste* kans heeft om dat alternatief gestalte te geven.
961. *De meeste* mensen die filosofie gaan studeren, doen dat, denk ik, om dezelfde redenen als ik:
962. Maar voor *de meeste* mensen komt die praktijk toch vooral neer op de roep om zwaardere straffen ?
963. Woensdag houden *de meeste* regio's het vrijwel droog met opklaringen afgewisseld door wolken.
964. Heel geleidelijk wonnen de koersen dan wat terrein en uiteindelijk sloten *de meeste* Europese beurzen nog met mooie winsten af.
965. De directeur van de commerciële zenders Pro Sieben en Sat1, die *de meeste* van deze producties uitzenden, verklaarde meteen dat hij geen verband ziet tussen dergelijke films en geweld in de samenleving.
966. *De meeste* Marokkaanse vrouwen krijgen amper liefde of genegenheid van hun man.
967. *De meeste* energie wordt niet gebruikt bij de voortbeweging maar bij het stabiliseren van ons lichaam.
968. *De meeste* Gentse kerkhoven blijven dag en nacht open.
969. *De meeste* kinderen zouden er ook niet aan moeten denken: met je moeder naar de disco.
970. *De meeste* moslims in Schotland denken daar echter heel anders over.
971. Voor *de meeste* gezins- en sociale formules verandert er niets.
972. *De meeste* kerken uit de buurt zijn hiermee opgetrokken
973. *De meeste* ongevallen gebeuren met verkeer dat van Kieldrecht komt en rechtdoor naar Doel wil rijden.
974. Het 20ste officiële Bond-avontuur bevat zonder twijfel *de meeste* actiescènes uit de serie.
975. *De meeste* gevallen deden zich voor in de provincie Antwerpen (320) en de lijnen 12, 24 en 6 zijn het meest getroffen.

976. *De meeste* werken zijn in zwart-wit en werden gerealiseerd in Oost-Indische inkt op papier.
977. Ook bij *de meeste* handelaars vind je er weinig of geen
978. We verrichten zowel primaire MUG-interventies als secundaire of interhospitaaltransporten voor zwaar zieke patiënten tussen de intensieve zorgen-afdelingen van *de meeste* ziekenhuizen binnen de regio ", aldus Vandevoorde
979. Er bestaat weinig twijfel over dat Irak intussen aan *de meeste* criteria voor een burgeroorlog beantwoordt:
980. Dat is begrijpelijk, want *de meeste* beurzen noteren tegen meerjarige recordniveaus en de Bel-20 en de Dow Jones verbeterden zelfs hun absolute record.
981. Uiteraard gingen *de meeste* chipfondsen in het kielzog van Intel ook omhoog.
982. Als *de meeste* Europeanen weer de file inschuiven op weg naar hun werk, bereikt de Italiaanse zomervakantie haar hoogtepunt.
983. Gelukkig hadden *de meeste* winkeliers de reflex om ons te bellen ", zegt bestuurslid Brigitte Bonne.
984. Het verschil is dat *de meeste* andere minderheden herkenbaar zijn, terwijl je een werkloze uiterlijk niet kunt onderscheiden van een werkende.
985. Volgens relatietherapeute Carolien Roodvoets, die niet specifiek op de zaak van Bernhard wil ingaan, is dit voor *de meeste* kinderen een drama.
986. Het menselijk DNA bevat drie miljard basen (DNA-bouwstenen) en zeventig-, tachtig- of hooguit honderdduizend genen, aldus *de meeste* onderzoekers die zich bezighouden met het in kaart brengen van het menselijk genoom.
987. u is die kloof vernauwd tot minder dan 0,9 punt en daarom kiezen *de meeste* klanten het zekere voor het onzekere.
988. De invloed van een renteverhoging op het gezinsbudget wordt ook steeds groter omdat het gemiddeld ontleende bedrag bij *de meeste* banken in dezelfde periode sterk is gestegen.
989. *De meeste* zelfs dubbel, want na de gesprekken op Bloso kregen enkele federaties een uitnodiging om op het kabinet hetzelfde verhaaltje te komen vertellen, maar nu zonder het luisterend oor van Bloso.
990. *De meeste* waarnemers waren tevreden over het verloop van de stembusgang, waar minder onlusten aan te pas kwamen dan zij hadden verwacht.
991. *De meeste* luizenshampoos die in ons land worden verkocht, bevatten nog altijd te veel giftige stoffen.
992. Blij dat Saddam Hussein weg is zijn *de meeste* Irakezen wel.
993. Nog zijn *de meeste* televisies die wereldwijd worden verkocht voorzien van de zware glazen beeldbuizen, maar de prijs van de lcd-schermen daalt snel.
994. **DE MEEESTE** AEX-fondsen sloten woensdag met een licht koersverlies.
995. *De meeste* slijptollen hebben een vast toerental van circa 10.000 omwentelingen per minuut.
996. Op *de meeste* belangrijke Europese beurzen klommen de indices rap naar het hoogste peil in zeker elf maanden.
997. De dieren mogen hun stal alleen verlaten een uur na zonsopgang, wanneer *de meeste* muggen weg zijn.
998. De Britse regisseur Paul Greengrass (bekend van Bloody sunday) kreeg de medewerking van *de meeste* families voor zijn ijzingwekkende relaas, dat vooral gebaseerd is op gegevens van de cockpitrecorder en van de vele wanhopige laatste telefoontjes.
999. *De meeste* Europeanen begrepen het niet.

1000. In *de meeste* landen maken de mensen geen onderscheid meer tussen Amerikaanse macht, Amerikaanse export, Amerikaanse culturele overvallen (assaults), Amerikaanse culturele export en de gewone vanille mondialisering.
1001. *De meeste* slachtoffers waren moeders met kinderen en oude mensen.
1002. *De meeste* mensen denken dat La Floridienne veel groter is.
1003. *De meeste* ondernemingen van 60 miljoen euro zijn onbekend.
1004. *De meeste* van onze bedrijven waren niet meer dan kmo's met hooguit 5 miljoen euro omzet.
1005. Die kritiek is ook wel raar, want *de meeste* Nederlanders hebben mbo of vmbo gedaan.
1006. *De meeste* mensen hebben wel verse melk voor dagelijks gebruik, maar er wordt nergens melk gepasteuriseerd.
1007. Vermoeidheid mag van alle tijden zijn, kinderen krijgen het wel steeds zwaarder, vinden *de meeste* deskundigen. '
1008. Problemen zoals deeltijds moeten werken (met financiële onzekerheid als gevolg) om het huishouden draaiende te houden, het steeds terugkerende puzzelwerk van de schoolvakanties of een zware echtscheiding zijn heel herkenbaar voor *de meeste* alleenstaande ouders.
1009. Op zijn jongste realisatie, de vijfdelige dramaserie Koning van de wereld, blijft het voor *de meeste* kijkers nog even wachten.
1010. In het westen kregen tot nu toe Kobe Bryant (LA Lakers) en de Chinees Yao Ming (Houston Rockets) *de meeste* stemmen.
1011. De commissie onder leiding van Deetman vindt verder dat campagnebudgetten tijdens burgemeesterverkiezingen moeten worden beperkt, om te voorkomen dat rijke kandidaten *de meeste* kans hebben om de gunst van de kiezers te winnen.
1012. *De meeste* slachtoffers bleken te zijn vermoord met kapmessen.
1013. In *de meeste* gevallen wordt de Grondwet als vehikel gebruikt, waardoor vernieuwing wordt tegengehouden.
1014. De bacteriën behoorden tot dertig soorten, en *de meeste* daarvan kwamen alleen voor op de goudklompjes en niet in de bodem eromheen.
1015. *De meeste* klachten handelen de drie verpleegkundigen af.
1016. Net zoals *de meeste* plantenliefhebbers gaf Devriendt zijn exotische planten weinig overlevingskansen in het wispelturige Belgische klimaat.
1017. *De meeste* ploegen spelen op de counter.
1018. Pavarotti gaat de geschiedenis in als de klassieke artiest die *de meeste* platen heeft verkocht.
1019. Kweksilbers optreden met het Jazz Orchestra of the Concertgebouw (JOC) was niet alleen het rijkst aan dynamiek maar getuigde ook van *de meeste* lef.
1020. In *de meeste* Aziatische landen zijn mensen gewoon te arm om niet deel te nemen aan het economisch leven.
1021. In tegenstelling tot wat de anti-globalistische onheilsprofeten beweren stijgt het welvaartspeil wel degelijk in *de meeste* Aziatische landen.
1022. Rimauresq bezit wijngaarden op 140 à 190 meter hoge heuvelruggen met noordoostelijke ligging, atypisch misschien (*de meeste* zijn zuidelijk gelegen), maar precies daardoor wordt de dagwarmte getemperd op deze meestal heel arme terroirs, zodat de druiven harmonischer kunnen rijpen.
1023. Hoewel *de meeste* heren het braafjes houden, houden velen aan een handelsmerk, al zit dat meestal in de details.
1024. Het " Fiasco van Florence ", zoals de interland in *de meeste* media werd gedoopt, was de zeventiende opeenvolgende nederlaag tegen een zogenaamde voetbalgrootmacht.
1025. *De meeste* mensen weten niet wat er allemaal op en onder zit.

1026. Er wordt op Mercedes naar melodieën gezocht op plekken waar *de meeste* lo-fi-rockers en `fucked up blues'-adepten voornamelijk naar rumoer zoeken.
1027. En *de meeste* personages die hij opvoert zijn, moreel corrupt of ziek in eigenbelang, vrouwen worden tot abortus gedwongen of moeten op hun werk seksuele vernederingen ondergaan en zakenlui kopen zich een zitje in het parlement terwijl ze rijk worden door het dealen van drugs.
1028. Het is natuurlijk moeilijk om na te gaan hoeveel mensen precies van de lus gebruik maken, omdat *de meeste* hoorapparaten erg klein zijn en je niet iedere achter de oren van iedere festivalganger kan kijken, bij een steekproef in Werchter telden we op een bepaald moment twaalf gebruikers in de lus ", zegt Luyts.
1029. *De meeste* cadeautjes komen trouwens van moeders
1030. In onze muziekteksten verweven we zelf heel wat evangelische elementen en *de meeste* mensen die we kennen reageren daar positief op.
1031. *De meeste* mensen uit het Nabije Oosten kennen het Westen slechts van het spektakel van een ongebreidelde consumptie en een op genot gerichte lifestyle dat hen voornamelijk door de media wordt geboden.
1032. *De meeste* spelers hebben dat niet
1033. De tien leerlingen die *de meeste* stemmen binnenhaalden, mogen binnenkort in de leerlingenraad zetelen.
1034. Larry Scott, de ceo van de bond van vrouwelijke profatleten (WTA), stelt dat vorig jaar *de meeste* van de top twintig-speelsters buiten competitie werden gecontroleerd.
1035. Bert Vermeir (paardensport, vaste waarde voor WK 2006 en OS 2008) uit Merchtem was de beste sporter met een handicap en Nele Armee *de meeste* beloftevolle jongere.
1036. De uitsluiting voor Del Horno, die wild intrapte op Messi, was volgens *de meeste* waarnemers terecht.
1037. *De meeste* sparren worden geplaatst vanaf 11 december.
1038. Op de vaardigheden van *de meeste* Russen is zoals gewoonlijk niet veel aan te merken, maar samengebald kunnen ze niet of nauwelijks worden in het onwennige en van veel ervaring beroofde team.
1039. *De meeste* Belgen, verkondigt Dewinter met leedvermaak, begrijpen niets van die politieke spelletjes is.
1040. *De meeste* kinderen komen uit oorlogsgebieden.
1041. Voor *de meeste* aanwezigen bleef de kennismaking beperkt tot een nieuwsgierige blik van achter het raam.
1042. Opvallend: Tchité is ook de Anderlecht-speler die *de meeste* overtredingen beging in deze Champions League-campagne.
1043. Brandão van Shakhtar Donetsk, ook een spits, was de speler die *de meeste* overtredingen beging: 24.
1044. Welke landen doen *de meeste* inspanningen om een degelijk klimaatbeleid op poten te zetten?
1045. *De meeste* van deze ingestorte samenlevingen slaagden er niet in de beschikbare grondstoffen goed te beheren, zoals bossen, visbestanden en zoet water.
1046. *De meeste* schoolbuurten werden eerst aangepakt op vlak van infrastructuur.
1047. Daar zitten *de meeste* vitamines in.
1048. *De meeste* Liberianen leven van het geld dat familieleden in het buitenland opsturen
1049. *De meeste* medewerkers van de uitkeringsinstantie UWV weten echter weinig van de mogelijkheden en moedigen de start van een bedrijf volgens het EIM-rapport niet snel aan.

1050. Persoonlijk denk ik trouwens dat *de meeste* ploegen een stuk sterker voor de dag komen in de eigen zaal dan op verplaatsing
1051. Tot die stroming behoort onder meer Jaysh Ansar al-Sunna (' Partizanen van het Soennitische Leger '), de organisatie die de eerder in Iraaks Koerdistan opererende, volgens *de meeste* berichten opgedoekte groep Ansar al-Islam is opgevolgd
1052. *De meeste* partijen toonden zich tevreden met Dekkers toezegging.
1053. Voor *de meeste* deelnemers aan de Tour en ook voor hun supporters is het waarschijnlijk niet van belang hier lang bij stil te staan.
1054. Deze machine, een computer ter grootte van een forse archiefkast, gaat vanaf maandag alle bestellingen voor *de meeste* van de zevenhonderd Albert Heijnfilialen doen.
1055. *De meeste* Russen haten de oligarchen, tot wie ze ook SPS-leider Tsjoebais rekenen.
1056. Na het in 1999 gesloten vredesakkoord van Lusaka hebben *de meeste* landen zich uit Congo teruggetrokken en is er formeel een wapenstilstand.
1057. *De meeste* van onze zintuigen zijn in de loop van de evolutie ontstaan uit structuren die eerder voor wat anders werden gebruikt.
1058. Kiwi's hadden van zichzelf al een goede reputatie, omdat ze van alle soorten populair fruit verreweg *de meeste* voedingsstoffen en vitaminen (waaronder andere antioxidantia dan anthocyanen) bevatten.
1059. Deze strategie werkt op basis van het feit dat *de meeste* van onze genen per twee gerangschikt zijn.
1060. In *de meeste* gevallen gedragen deze genen zich identiek.
1061. Uiteindelijk gaat *de meeste* aandacht nog altijd naar het oor.
1062. In tegenstelling tot *de meeste* andere modehuizen sturen Viktor & Rolf alleen kleding als mensen daar uitdrukkelijk om vragen.
1063. De scène heeft weinig feestelijks, terwijl ze in *de meeste* gevallen een huwelijk inleidt.
1064. *De meeste* parkeerplaatsen voor mindervaliden op het terrein van het ziekenhuis bevinden zich aan de ingang van Kliniekgebouw 12 (K12), vlakbij Polikliniek 8 (P8), en ook aan het revalidatiecentrum (K7).
1065. In *de meeste* ziekenhuizen werkt de planning anders: daar komen Hoefkens collega's pas in actie als een medisch specialist heeft aangegeven dat hij wil opereren.
1066. Ik ken immers *de meeste* clubs niet.
1067. Ook de dames en heren politici mochten hun dromen voor de kinderen op papier zetten en voorlezen: *de meeste* politici wensten de jongeren een veiligere en mooiere wereld toe, iemand dacht zelfs aan een groot muziekfeest.
1068. *De meeste* stoffen halen het niet, want ze blijken vaak veel te giftig.
1069. Een telescoop is daarbij niet nodig: in beide werken gaat *de meeste* aandacht naar dingen die met het blote oog aan de hemel te zien zijn, of hooguit met een verrekijker.
1070. *De meeste* van deze gidsen zijn verkrijgbaar in sommige boekenwinkels, en zijn on line te bestellen op volgende sites
1071. Maar bijna twee maanden na de eerste SARS-dode in Hongkong - het zijn er inmiddels 105 - wagen *de meeste* Hongkong-Chinezen zich weer op straat.
1072. *De meeste* mensen zijn niet gerust.
1073. Vandaag vindt u in de krant geen beurspagina's omdat *de meeste* beurzen gisteren, Goede Vrijdag, dicht bleven.
1074. *De meeste* artiesten zijn zelfstandigen.
1075. *De meeste* bijstandsontvangers zijn alleenstaanden.

1076. Er is dus hoop, maar dan zullen *de meeste* duurzame fondsen hun naam nadrukkelijker moeten waarmaken.
1077. Maar *de meeste* automobilisten zijn niet zo vindingrijk, zegt Kamminga.
1078. *De meeste* elektrische toestellen en meubels hebben ze kunnen redden door ze op bierkratten te zetten.
1079. *De meeste* bewoners van de Lindestraat hebben ondertussen al een vergoedingsprocedure opgestart bij hun verzekering.
1080. ? Uit talloze onderzoeken blijkt dat *de meeste* consumenten het etiket niet lezen tijdens het winkelen.
1081. Maar is dat een reden om *de meeste* informatie van het etiket te verwijderen ?
1082. In welk formaat ze het moesten aanbieden, op welke plaats, en hoe ze *de meeste* mensen konden bereiken, dat was niet duidelijk geworden.
1083. Ik woon maar drie straten verder maar *de meeste* mensen van mijn scoutsgroep zullen blij zijn dat ze dichterbij een scoutshop hebben.
1084. Het drama speelde zich af op zondagochtend toen *de meeste* mannen en jongens na de mis de kerk verlieten.
1085. In principe hebben we *de meeste* toppers achter de rug, maar we moeten nu wel beginnen winnen.
1086. *De meeste* landen gleden na de vrijheid af tot dictatuur.
1087. Van de 30 oppositiepartijen die meededen aan de verkiezingen zijn *de meeste* inhoudelijk te zwak om grote aantallen kiezers te trekken.
1088. *De meeste* omwonenden zeggen er geen behoefte aan te hebben.
1089. Maar *de meeste* indruk maakte de lichaamstaal van soldaat Has Drijver en duivel Olaf Malmberg.
1090. *De meeste* meldingen gaan over drugshandel of de teelt van hennep.
1091. Ahklaqul karima (edelmoedige, milddadige houding) - een eigenschap die aan Mohammed wordt toegeschreven - zouden *de meeste* moslims ten onrechte uitleggen als verdraagzaamheid jegens ongelovigen.
1092. Dat *de meeste* gasten in de twee nachtclubs geen Amerikaan waren, noemt Aziz onbelangrijk ; zij kwamen uit met de VS bevriende landen en waren dus vijanden.
1093. De arbeiders die niet meegaan naar Zelzate (dat zouden *de meeste* zijn, nvdr) krijgen bovenop de wettelijke vergoeding nog een premie van vijfduizend euro per persoon, weten de bonden.
1094. *De meeste* van mijn vrienden zijn getrouwd en hebben kinderen, maar ik kan niet zeggen dat ik hen daarom benijd.
1095. Maar haast tien jaar later spreken veruit *de meeste* van de meer dan zeventien miljoen stedelingen nog altijd over hun stad als " Bombay ".
1096. *De meeste* werknemers komen nog van L&H ", zegt Hauser.
1097. *De meeste* slachtoffers zijn oudere vrouwen.
1098. Irak stemt tot zorgen, zo geven *de meeste* Amerikanen wel toe, maar volgens de peilingen steunen zij Bush daar maar een beetje minder om.
1099. *De meeste* Amerikanen zouden dit inmiddels wel moeten weten, maar president Bush en zijn campagne team zijn er tot dusver wonderwel in geslaagd om de discussie over de precieze aanleiding van de oorlog te omzeilen.
1100. Toch markt op 15 augustus Roeselare Naar aanleiding van O.L.Vrouw Hemelvaart, op 15 augustus, hebben *de meeste* werknemers een dagje vrij.
1101. Bij *de meeste* van die inbreuken ging het om erkende mestvoeders die met hun voertuig, dat enkel erkend is om meststoffen te vervoeren, andere afvalstoffen vervoerden.

1102. *De meeste* kinderen voeren tijdens dit dagelijkse begroetingsritueel een gesprekje met de juf.
1103. Omdat *de meeste* van mijn vrienden bij Tennisclub For Ever actief zijn verhuisde ik ook.
1104. Oudejaar, dat in *de meeste* gevallen thuis wordt gevierd, blonk vooral uit in de verkoop van voedingsproducten en tafelartikelen.
1105. Kind van de babyboomgeneratie, waarover hij het in *de meeste* van zijn elf romans en acht verhalenbundels heeft.
1106. Dat geldt in *de meeste* westerse landen.
1107. De meest egoïstische hufters nemen altijd *de meeste* plaats in en niemand doet er iets tegen, iedereen draait zich om.
1108. *De meeste* impulsen kwamen daarbij van invaller Litmanen, die Van Damme verving.
1109. *De meeste* Birmezen leven echter op het platteland en profiteren niet of nauwelijks van de buitenlandse zakelijke betrekkingen.
1110. Het internetbedrijf ging in 2000 met veel mediageweld naar de beurs, maar zag de koers (introductie 43 euro) instorten toen beleggers begrepen dat bestuursvoorzitter N. Brink *de meeste* van haar aandelen tegen 6 dollar had verkocht.
1111. Maar *de meeste* grote grafmonumenten werden besteld door de nabestaanden, particulieren, die op deze wijze ook zelf weer doorleefden.
1112. *De meeste* golfterreinen liggen vlakbij natuurgebied.
1113. Traditioneel is dat de periode waarin wereldwijd *de meeste* tekstberichten via mobilfoon worden verstuurd.
1114. In de trouwringenwinkel Tessina van Isabelle Madou kiezen *de meeste* bruidsparen de jongste vooral ringen in witgoud.
1115. Op *de meeste* plaatsen is het vanochtend betrokken en plaatselijk valt er een bui.
1116. *De meeste* zorgen zijn er volgens Hardell evenwel om UMTS, het derde-generatiesysteem ' voor mobiele telefonie.
1117. Ook *de meeste* amateurs proberen zeker nog op The Big Island te geraken.
1118. *De meeste* werkgevers hebben niets gedaan tegen het schrappen van de premiespaarregeling en de belastingvrije feestdagenregeling.
1119. Voor *de meeste* werkgevers zijn de maatregelen een voordeel: ze hoeven minder belasting te betalen over bijvoorbeeld het spaarloon.
1120. Deze gedachte was niet onlogisch, omdat *de meeste* besmette personen boven elkaar woonden in een hoge flat van Amoy Gardens.
1121. *De meeste* punten werden buitenshuis behaald zodat de supporters in eigen kring wat op hun honger bleven.
1122. Door het autoraampje zijn in het glooiende grasland honderden kolganzen te zien - grijs en lichtbruin als *de meeste* ganzen, maar met een kenmerkende witte bles rond de bovenkant van de snavel.
1123. *De meeste* hongerstakers die maandag naar het ziekenhuis gevoerd werden, zijn inmiddels teruggekeerd naar het open centrum van het Klein Kasteeltje.
1124. *De meeste* Nederlanders noemen Roodkapje hun sprookje nummer één, las ik.
1125. Maar zelfs al zien *de meeste* Amerikanen eruit als 50 Cent of Eminem, ze gedragen zich zo niet.
1126. *De meeste* bezwaarschriften zijn ingediend op het provinciehuis, zegt Martine De Graef van het provinciebestuur.
1127. Dat zit ook in *de meeste* sigaretten in Nederland.
1128. Met een enorme brandslang, groter dan *de meeste* kinderen zelf, mogen ze May Tagu, Juju, Jojo en Dumbo natspuiten.

1129. En daar schrikken *de meeste* kandidaat-verzorgers toch voor terug.
1130. *De meeste* vrouwen worden gewoon opengesneden als ze moeten bevallen.
1131. *De meeste* neuromodulators, zoals de apparaatjes heten, hebben hetzelfde basisontwerp: een puls-generator, elektroden die naar de zenuwen gaan en een batterij.
1132. Het festival met *de meeste* trema's in zijn naam, de Feeërieën, wordt vandaag in het Warandepark afgetrapt.
1133. *De meeste* tekeningen blijken niet groter dan een postkaart.
1134. Dat is ook het percentage garnalen in *de meeste* diepgevroren kroketten die wij in de verschillende supermarkten kochten.
1135. *De meeste* mensen hebben zo'n 4x4 niet nodig, maar de auto-industrie speelt er wel handig op in.
1136. Op papier hebben *de meeste* krijgsheren zich geschaard achter de regering van Karzai maar in de praktijk geven ze prioriteit aan instandhouding en uitbreiding van hun eigen machtsposities.
1137. *De meeste* cursisten komen bijgevolg bij ons terecht nadat ze gemotiveerd werden door mensen die hen persoonlijk kennen.
1138. Maar deze volgens politiestatistieken inderdaad toegenomen veiligheid schrijven *de meeste* Rotterdammers aan het hele college toe.
1139. Zoals *de meeste* spelers overigens.
1140. *De meeste* pesjmerga's zijn veteranen uit de strijd tegen het regime van Saddam Hoessein.
1141. De Navo zelf heeft overigens het Aanvullend Protocol niet ondertekend, wél *de meeste* Navo-landen, met uitzondering van de Verenigde Staten, Turkije en Frankrijk.
1142. Haalt niemand vijftig procent, dan volgt een tweede ronde tussen de twee kandidaten met *de meeste* stemmen.
1143. Maar *de meeste* Israëli's volgen de gebeurtenissen, die door het dagblad Yedioth Ahronot worden omschreven als " Sharons Laatste Slag " in de intensive-careafdeling van het Hadassah-ziekenhuis in Jeruzalem via radio en televisie.
1144. Zeggen dat we drie weken geleden *de meeste* wegen langs het traject van de Ronde een grondige schoonmaakbeurt gaven, zucht hij.
1145. Met *de meeste* eigenaars bereikten we al een akkoord.
1146. In *de meeste* liedjes heeft Kuijt de Engelse tekst gehandhaafd.
1147. In Engeland spelen *de meeste* grote acteurs ook in komedies.
1148. *De meeste* collega's schijnen het antwoord te kennen.
1149. *De meeste* leerlingen kenden Juliana niet ' supergoed ', zoals Jornt Kort uit groep 8 het zegt.
1150. *De meeste* exemplaren zijn voor het noordoosten, in het zuidwesten blijft het overwegend droog.
1151. Van de economische tegenwind - *de meeste* plannen zijn gemaakt in de voorspoedige jaren negentig - verwacht hij al evenmin veel effect.
1152. Dankzij die uitloper is het rustig weer en tot de avond blijft het op *de meeste* plaatsen droog.
1153. Lille had *de meeste* kansen en was na de rust de betere ploeg, maar zonder verdedigende blunders had er zelfs winst ingezeten.
1154. *De meeste* getuigen vertrokken tussen 1950 en 1960.
1155. *De meeste* fractieleden vreesden, als in de paarse tijd, aan het lijntje van het kabinet te moeten lopen, en kozen voor Van Aartsen.
1156. Evenmin als *de meeste* andere paarse ministers heeft van Aartsen begrepen waarom Kok het nodig vond begin 2002 het hele kabinet te laten aftreden om ` Srebrenica '.

1157. *De meeste* bronnen vrezen echter dat een verkoop met een snelle deadline, en met de dreiging van een begrotingstekort boven het hoofd, de regering niet in de beste onderhandelingspositie brengt.
1158. Zondag konden *de meeste* vliegtuigen hun vlucht hervatten.
1159. Kort bladeren door dit vreemdsoortige showbizalbum leert ons dat *de meeste* sterren er op straat nauwelijks anders uitzien dan u en ik.
1160. Voor *de meeste* Vlamingen is dat veel geld.
1161. Overigens keek de Afrikaan vreemd op toen hij, voor het eerst buiten Namibië, ontdekte dat *de meeste* sprinters, net als hij, zwart waren.
1162. *De meeste* gemeentediensten van Bonheiden verhuizen vandaag en morgen naar het nieuwe gemeentehuis aan de Waversesteeweg 13.
1163. Nu passen *de meeste* banken, en zeker de grote, nog steeds het principe van "dag min zeven" toe.
1164. De tweede wijziging betreft de aangroepremie, dat is de extra rente die *de meeste* banken tijdelijk betalen voor geld dat op het boekje gestort wordt en dat daar gedurende zes maanden onaangeroerd blijft staan.
1165. We berekenden dit eerst volgens de berekeningsmethode die *de meeste* banken nu hanteren, met toepassing van het "dag min zeven"-principe en met de quinzaine voor de aangroepremie.
1166. *De meeste* daklozen hebben dan ook totaal geen inkomen.
1167. STVV probeerde wel, maar *de meeste* spelers zaten op hun tandvlees en misten scherpte.
1168. *De meeste* vrouwen stuurden me een sms'je, maar enkelen waagden meteen een telefoontje.
1169. Er worden wat mailtjes heen en weer gestuurd en van *de meeste* vrouwen heb ik intussen een foto.
1170. In *de meeste* cinema's weigert men een woord Nederlands te spreken (behalve in het filmmuseum, Flagey en af en toe een personeelslid van de UGC).
1171. Van *de meeste* Moultons is het frame geconstrueerd als de Eiffeltoren.
1172. *De meeste* dossiers worden tegenwoordig op een administratieve manier afgehandeld met onmiddellijke inningen, waarbij de overtreder een boete moet betalen om zo verdere gerechtelijke stappen te ontlopen, zegt Carmen.
1173. Nu is van dat eerste - premieverhoging - eigenlijk nauwelijks sprake: de nominale premies, waarvan de hoogte niet afhankelijk is van het inkomen, zijn juist door *de meeste* verzekeraars verlaagd, vaak met een paar euro per polis.
1174. Anderzorg maakt bovendien meer dan *de meeste* verzekeraars gebruik van internet, heeft geen dure regiokantoren en maakt geen dure, maar vaak inhoudsloze glossy klantenmagazines.
1175. In *de meeste* dubbelbelastingverdragen is bepaald dat de belasting in het buitenland uiteindelijk niet meer dan 15 procent mag bedragen.
1176. Dat *de meeste* effectenbeurzen wereldwijd verliezen laten zien, heeft volgens analisten te maken met de toegenomen onzekerheid rond de valutakoersen.
1177. Het komt uit de mond van een jonge werknemer van KPN die *de meeste* collega's van die leeftijd of ouder het afgelopen jaar heeft zien vertrekken.
1178. *De meeste* straten zijn trouwens niet breed genoeg om twee auto's naast elkaar door te laten
1179. Volgens Garden Pharmacy in Covent Garden worden *de meeste* CheckMate-kits verkocht aan mannen.
1180. *De meeste* mensen hebben maar acht minuten voor hun papegaai.
1181. *De meeste* geschiedkundige werken baseren zich vooral op geschreven bronnen, maar wij hebben dat materiaal gemixt met archeologische vondsten.

1182. De schepenen bleven gewoon voortwerken, *de meeste* onderhandelaars moesten tussen de gesprekken door ook nog eens hun opwachting maken in het Vlaams of federaal parlement.
1183. *De meeste* Argentijnen hebben geen toegang tot onderwijs of medische voorzieningen.
1184. Die zorgen met hun branie dan weer voor de dynamiek op scène, overtuigend gedragen door *de meeste* acteurs.
1185. *De meeste* beeldende momenten blijven eerstegraads, en de rituele choreografie waarin de bende van Vulpe zich ontpopt tot een vervaarlijke militie, is niet meer dan braaf gehuppel.
1186. Waardoor de grootste landen *de meeste* invloed krijgen op toekomstige Europese besluiten.
1187. Het is duidelijk: wie van ons *de meeste* voorkeursstemmen haalt, wordt burgemeester, zegt Roland Verleye.
1188. Zes jaar later is er een afspraak: degene met *de meeste* voorkeursstemmen, wordt burgemeester.
1189. Voor *de meeste* muzikanten is een covergroep een hobby.
1190. Daar ontwierp Saint-Laurent *de meeste* van zijn collecties.
1191. Balkenende zei dat *de meeste* partijen nu zijn oude betoog over normen en waarden hebben aanvaard of zelfs overgenomen.
1192. Als de CD&V na de verkiezingen aan zet is bij de vorming van een coalitie, is het niet de lijsttrekker, maar de persoon met *de meeste* voorkeurstemmen, die als eerste mag kiezen wat hij wil.
1193. *De meeste* hotels in de badplaats raakten volzet.
1194. Door het zonnige en drukkend warme weer kiezen *de meeste* badgasten aan de Kust voor het strand.
1195. De positieve stem van CNV-kant geeft echter de doorslag, mede omdat deze bond *de meeste* leden heeft onder de ziekenbroeders en - chauffeurs.
1196. *De meeste* Nederlandstaligen in België voelen nog steeds een soort vervreemding van dit land.
1197. *De meeste* aandacht ging uit naar de stijgende olieprijs en de aanhoudende overnamegeruchten onder de mijnbouwers.
1198. *De meeste* gebeurden na 19 uur 's avonds.
1199. En dat is in tegenstelling tot de rest van Vlaanderen, waar *de meeste* bibliotheken achteruit boeren.
1200. *De meeste* ervan zijn geërfd, of zijn eigendom van ex-jagers en ex-sportschutters die hun hobby niet meer uitoefenen maar het wapen nog in huis hebben.